

Budapest,
2006. június 21.,
szerda

74. szám

Ára: 1127,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
36/2006. (VI. 21.) GKM r.	A hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról 5608
37/2006. (VI. 21.) GKM r.	A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról 5619
27/2006. (VI. 21.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 5630
28/2006. (VI. 21.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 5634
29/2006. (VI. 21.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 5641
30/2006. (VI. 21.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 5655
128/2006. (VI. 21.) KE h.	Kitüntetés adományozásáról 5657
129/2006. (VI. 21.) KE h.	A 61/2005. (IV. 29.) KE határozat, a 165/2004. (XII. 8.) KE határozat, a 88/2002. (V. 31.) KE határozat és az 5/2006. (I. 18.) KE határozat módosításáról 5657
130/2006. (VI. 21.) KE h.	Vezérőrnagy szolgálati viszonyának megszüntetéséről és nyugállományba helyezéséről 5658
	Az Alkotmánybíróság közleménye 5658
	Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal közleménye a 2006. július 1-je és július 31-e között alkalmazható üzemanyagokról 5658
	A Szociáldemokrata Párt 2005. évi pénzügyi beszámolója 5658
	A Magyar Demokrata Fórum által a 2006. évi országgyűlési választásokra fordított pénzeszközök forrásai és felhasználása 5659
	A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Békés Megyei Földművelésügyi Hivatalának hirdetménye 5660

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány tagjainak rendeletei

A gazdasági és közlekedési miniszter 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelete

a hagyományos vasúti rendszer kölcsonös átjárhatóságáról

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 88. §-a (2) bekezdésének 19. pontjában, valamint a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 182/1997. (X. 17.) Korm. rendelet 11. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya és alkalmazási köre

1. §

(1) A rendelet az *1. mellékletben* ismertetett hagyományos vasúti rendszernek az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államok (a továbbiakban: EGT-állam) területén belüli kölcsonös átjárhatósága megvalósításához szükséges, a Magyar Köztársaság területén levő hagyományos vasúti rendszerre vonatkozó követelményeit határozza meg.

(2) A rendelet hatálya a Magyar Köztársaság területén folytatott vasúti közlekedési tevékenységet ellátó vagy szolgáltatást nyújtó, továbbá az abban részt vevő szervezetekre terjed ki.

(3) A rendelet alkalmazási köre a hagyományos vasúti rendszer részeinek tervezésére, kivitelezésére, üzembe helyezésére, korszerűsítésére, felújítására, üzemeltetésére és karbantartására terjed ki.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) *hagyományos vasúti rendszer*: a hagyományos vasúti személyszállítás és árutovábbítás, továbbá kom-

binált árufuvarozás céljára épített hagyományos vasúti pálya, a pálya tartozékai és üzemi létesítményei, valamint az ezek használatára tervezett vasúti járművek összessége;

b) *kölcsonös átjárhatóság*: a biztonságos és folyamatos hagyományos vasúti közlekedés lehetősége a vasúti rendszerek szabályozási, műszaki és üzemeltetési feltételeinek teljesítése esetén való kölcsonös használhatóságára;

c) *alrendszer*: a hagyományos vasúti rendszer – 2. mellékletben meghatározott – strukturális és működési egysége;

d) *rendszerelem*: a hagyományos vasúti rendszer részét képező minden olyan összetevő, alkotóelem, alkatrész, alkatrészcsoport, részegység vagy fődarab, beleértve a nem anyagi (pl. szoftverek) összetevőket is, amelytől – közvetlenül vagy közvetve – a hagyományos vasúti rendszerek kölcsonös átjárhatósága függ;

e) *európai előírás*: magyar szabványként bevezetett, harmonizált európai szabvány, közös műszaki előírás vagy európai műszaki engedély;

f) *bejelentett szervezet*: a rendszerelemek megfelelőségének és alkalmazhatóságának megállapítására és az alrendszerek EK-hitelesítési eljárásának lefolytatására kijelölt szervezet;

g) *alapvető jellemző*: szabályozási, műszaki vagy üzemeltetési feltétel, amely nélkülözhetetlen a kölcsonös átjárhatósághoz;

h) *egyedi eset*: a hagyományos vasúti rendszer bármely olyan része, amely földrajzi vagy domborzati okból, illetve a városi környezettel vagy a meglévő vasúti rendszerrel való összeegyeztethetőséget korlátozó okok miatt a Vtv. 2. §-a (5) bekezdésének 10. pontjában meghatározott kölcsonös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírásokban (a továbbiakban: ÁME) akár ideiglenesen, akár véglegesen különleges rendelkezéseket igényel. Ide tartozhatnak különösen az Európai Gazdasági Térség (a továbbiakban: EGT) többi részétől elszigetelt, vagy az eltérő úrszelvényű, nyomtávú, illetve vágánytengely-távolságú vasúti pályák és hálózatok; továbbá a kizárólag helyi, regionális vagy történelmi jelentőségű vasúti járművek, valamint az EGT-államon kívüli harmadik országból származó, vagy ezen országokban induló vasúti járművek, amennyiben az adott jármű nem halad át az EGT valamely két állama közötti határon;

i) *korszerűsítés*: egy alrendszeren vagy az alrendszer egy részén végrehajtott olyan átalakítási munka, amely növeli az alrendszer teljesítményét;

j) *karbantartás keretében történő pótlás*: rendszerelemek azonos funkciójú és teljesítményű rendszerelemekkel történő cseréje, megelőző vagy javítási célú karbantartás keretein belül;

k) *üzembe helyezés*: mindazok a műveletek, amelyekkel az alrendszert a tervezett üzemállapotba hozzák.

*A KÖLCSÖNÖS ÁTJÁRTHATÓSÁG
FELTÉTELRENDSZERE*

*Alapvető követelmények és a kölcsönös
átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírások*

3. §

(1) A hagyományos vasúti rendszernek, az alrendszernek és a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerelemeknek, beleértve a kapcsolódási pontokat is, meg kell felelniük a 3. mellékletben meghatározott alapvető követelményeknek.

(2) Az alrendszerekre egy vagy – szükség esetén – több ÁME vonatkozik. Egy ÁME több alrendszerre is vonatkozhat.

(3) Az alrendszernek minden tekintetben meg kell felelnie az arra vonatkozó ÁME-nak vagy ÁME-knak, és ennek a követelménynek az alrendszer használatának teljes időtartama alatt eleget kell tennie.

4. §

(1) Az ÁME-től – beleértve a járművekre vonatkozó előírásokat is – abban az esetben lehet eltérni, ha

a) az ÁME közzétételének időpontjában az új vasútvonal építése, vagy a már meglévő vasútvonal felújítása vagy korszerűsítése előrehaladott állapotban van, vagy a vonatkozó szerződések teljesítése már megkezdődött;

b) olyan meglévő vasútvonal felújítására vagy korszerűsítésére kerül sor, amelynek úrszelvénye, nyomtávja, vágánytengely-távolsága vagy villamos vontatási áramrendszere nem egyezik meg a vonatkozó ÁME előírásaival;

c) a meglévő vonal tervezett felújítása, meghosszabbítása vagy korszerűsítése során az ÁME alkalmazása veszélyeztetné a projekt gazdaságosságát és/vagy akadályozná a vasúti rendszer további részével történő zavartalan együttműködést;

d) balesetet vagy természeti csapást követően a vasúti rendszer gyors helyreállításának feltételei gazdasági vagy műszaki szempontból nem teszik lehetővé a vonatkozó ÁME teljes körű vagy részleges alkalmazását;

e) az ÁME-t az EGT-államokon kívüli, az EGT fő vasúti hálózatának nyomtávjától eltérő nyomtávot alkalmazó országokból érkező vagy azokba tartó járművek esetében kell alkalmazni.

(2) Az ÁME-től való eltérés engedélyezését – az eltérés és az eltérés okainak megjelölésével – az engedélyt kérő a Központi Közlekedési Felügyeletnél (a továbbiakban: KKF) kezdeményezi. Az eltérés kezdeményezéséről a KKF értesíti az Európai Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság). Az értesítéshez mellékelni kell azt a dokumentumot, amely ismerteti azt az ÁME-t vagy annak azt a részét,

amelyet nem kívánnak alkalmazni, és meg kell jelölni azokat az előírásokat is, amelyeket helyette alkalmazni terveznek.

(3) A Bizottság döntése alapján a KKF határozatot hoz az ÁME-től való eltérés engedélyezéséről és az engedélyezés feltételeiről.

A rendszerelem

5. §

(1) A rendszerelemet akkor lehet forgalomba hozni, ha lehetővé teszi a hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságát, ugyanakkor megfelel az alapvető követelményeknek.

(2) A rendszerelemet – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak tervezett felhasználási területén lehet alkalmazni.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmények – amennyiben az arra vonatkozó követelményeknek a rendszerelem megfelel – nem akadályozhatják a rendszerelem más – nem vasúti – alkalmazás céljából történő forgalomba hozatalát.

(4) Az e rendeletnek megfelelő rendszerelemnek a hagyományos transzeurópai vasúti rendszerben történő felhasználás céljából történő forgalomba hozatalát a hatóság nem tilthatja meg, nem korlátozhatja, illetve nem akadályozhatja, így különösen nem írhat elő olyan ellenőrzést, amelyet a megfelelőséget és alkalmazhatóságot megállapító EK-hitelesítési eljárás keretében már elvégeztek.

6. §

(1) A 4. melléklet szerinti megfelelőséget, illetve alkalmazhatóságot igazoló EK-megfelelőségi nyilatkozat arra a rendszerelemre vonatkozóan állítható ki, amely megfelel a 3. mellékletben meghatározott alapvető követelményeknek.

(2) Amennyiben a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerelemre egyéb uniós irányelvek alapján megalkotott jogszabályok rendelkezései is vonatkoznak, az EK-megfelelőségi nyilatkozat az egyéb jogszabályoknak való megfelelést is tartalmazza.

(3) A rendszerelemnek a vonatkozó ÁME-ben meghatározott felhasználásra való megfelelőségét és alkalmazhatóságát a bejelentett szervezet az 5. melléklet szerinti EK-hitelesítési eljárással vizsgálja meg.

(4) A rendszerelem abban az esetben is megfelel az alapvető követelményeknek, ha teljesíti a vonatkozó ÁME-ban megállapított feltételeket, vagy az ezeknek megfelelően kidolgozott európai előírásokat.

7. §

(1) Amennyiben a KKF megállapítja, hogy az e rendeletnek megfelelően közvetlenül vagy közvetve alkalmazott európai előírások nem felelnek meg az alapvető követelményeknek, haladéktalanul tájékoztatja a közlekedésért felelős minisztert (a továbbiakban: miniszter).

(2) Amennyiben a KKF megállapítja, hogy az EK-megfelelőségi nyilatkozattal rendelkező és forgalomba hozott rendszerelem a rendeltetésszerű használat során nem felel meg az alapvető követelményeknek, a rendszerelem alkalmazási területének korlátozására, használatának betiltására vagy forgalomból való kivonására eljárást indít, és haladéktalanul tájékoztatja a minisztert.

(3) A miniszter egyetértése (jóváhagyása) esetén a KKF értesíti a Bizottságot megállapításairól, a megtett intézkedésekről és a döntés indokairól. A (2) bekezdésben szereplő megállapításról szóló tájékoztatásban meg kell jelölni, hogy a rendszerelem

- a) az alapvető követelmények be nem tartása,
- b) az európai előírások nem megfelelő alkalmazása,
- c) az európai előírások elégtelen volta

miatt nem felel meg az alapvető követelményeknek.

(4) Amennyiben az értesítés alapján a Bizottság megállapítja a (2) bekezdés szerinti intézkedés indokoltságát, azt továbbra is fenn kell tartani.

(5) Amennyiben a Bizottságtól kapott tájékoztatás szerint a (2) bekezdés szerinti intézkedés nem indokolt, azt a KKF köteles haladéktalanul megszüntetni.

(6) Amennyiben egy EK-megfelelőségi nyilatkozattal rendelkező rendszerelem nem felel meg a rendszerelemre vonatkozó előírásoknak, a KKF javaslatot tesz a kijelölőnek az EK-megfelelőségi nyilatkozatot kiállító szervezet működésének korlátozására vagy visszavonására. Az intézkedések megtételéről a KKF tájékoztatja a Bizottságot és az EGT-államokat.

8. §

(1) A rendszerelem megfelelőségét és alkalmazhatóságát igazoló EK-megfelelőségi nyilatkozat kiadásának feltételeként a gyártó vagy az EGT területén letelepedett meghatalmazott képviselője köteles alkalmazni a vonatkozó ÁME-ban előírt rendelkezéseket.

(2) A rendszerelem megfelelőségének és alkalmazhatóságának megállapítására vonatkozó tanúsítási eljárást az a bejelentett szervezet köteles elvégezni, amelyhez a gyártó vagy az EGT területén letelepedett meghatalmazott képviselője a kérelmet benyújtotta.

(3) Amennyiben sem a gyártó, sem az EGT területén letelepedett képviselője nem teljesítette az (1) és (2) bekezdésből következő kötelezettségeit, úgy azok teljesítése a rendszerelemet forgalomba hozó szervezetre hárulnak.

E rendelet szempontjából ugyanezen kötelezettségek érvényesek mindazokra, akik a rendszerelemet vagy azok különböző részeit összeszerelik, továbbá rendszerelemet gyártanak saját használatra.

(4) Ha a KKF az általa végzett vizsgálat eredményeként azt állapítja meg, hogy az EK-megfelelőségi nyilatkozat nem felel meg az előírt feltételeknek, kötelezi a gyártót vagy az EGT területén letelepedett meghatalmazott képviselőjét, illetve a (3) bekezdésben foglaltak szerint a rendszerelemet forgalomba hozó szervezetet, hogy a jogsértést a KKF által előírt határidő lejártáig szüntesse meg.

(5) Amennyiben a jogsértő állapot a (4) bekezdésben foglalt határidő lejárta után is fennáll, a KKF megteszi a rendszerelem piaci forgalmazásának korlátozásához, megtiltásához, illetve a piacról való kivonásához szükséges intézkedéseket.

Alrendszerek

9. §

(1) A hagyományos vasúti rendszer strukturális alrendszere vagy annak része csak abban az esetben helyezhető üzembe, és csak akkor működtethető, ha tervezése, kivitelezése és karbantartása biztosítja, hogy a strukturális alrendszer vagy annak része megfeleljen a vonatkozó alapvető követelményeknek a hagyományos transzeurópai vasúti rendszerbe történő beillesztés során. Az üzembe helyezés engedélyezési alapja a 14. §-ban megállapított EK-hitelesítési eljárás alapján kiadott EK-hitelesítési nyilatkozat.

(2) Az alrendszerek üzembe helyezésének és használatbavételének engedélyezési és üzemeltetésük ellenőrzésének hatósági feladatait külön jogszabályban meghatározott módon a KKF látja el.

(3) A KKF a vonatkozó ÁME-kben megállapított eljárások alkalmazásával az alrendszerek üzembe helyezésekor és azt követően rendszeres időközönként ellenőrzi, hogy az alrendszerek létesítése, üzembe helyezése, üzemeltetése és karbantartása megfelel-e a vonatkozó alapvető követelményeknek. A 3. melléklet 1.4.1., 1.4.3., 1.4.4., 2.2.2. és 2.6.2. pontjaiban meghatározott környezetvédelmi követelményeknek való megfelelés megállapításához a KKF bevonja az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőséget.

(4) Jogsértő üzemeltetésnek minősül, ha az üzemben tartó vasúti szervezet a vasúti rendszer alrendszerét érvényes EK-hitelesítési nyilatkozat hiányában működteti.

(5) Új engedély szükséges minden olyan esetben, amikor a tervezett munkák hatással lehetnek az érintett alrendszer általános biztonsági szintjére. Ha új engedélyre van szükség, a KKF határozza meg, hogy az ÁME-ket milyen

mértékben kell a projektre alkalmazni. A KKF a döntéséről értesíti a Bizottságot és a többi EGT-államot.

*Vasúti járművek üzembe helyezése
és nyilvántartása*

10. §

(1) A járművek üzembe helyezésének engedélyezésekor a KKF minden egyes járművet alfanumerikus azonosító kóddal lát el. A kódot minden járművön fel kell tüntetni és be kell jegyezni a KKF által vezetett – 17. §-ban meghatározott – nemzeti járműnyilvántartásba.

(2) A nemzeti járműnyilvántartás nyilvános.

(3) A KKF engedélyezheti az EGT-n kívüli országban üzembe helyezett járműveknek a Magyar Köztársaság területén történő üzembe helyezését, amennyiben ezek egy eltérő kódrendszer szerint egyértelműen azonosíthatók. Ezt követően a KKF köteles gondoskodni arról, hogy a (4) bekezdés *c)*, *d)* és *e)* pontjában felsorolt adatok a nemzeti nyilvántartásból lehívhatók legyenek.

(4) A nemzeti járműnyilvántartásnak – az Európai Vasúti Ügynökség (a továbbiakban: Ügynökség) által meghatározott tartalmi és formai követelmények figyelembevételével – legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

- a)* hivatkozások az EK-hitelesítési nyilatkozatra és a kibocsátó szervezetre;
- b)* hivatkozás az (1) bekezdés szerinti járműnyilvántartásra;
- c)* a jármű tulajdonosának vagy üzemben tartójának azonosítása;
- d)* a jármű használatára vonatkozó bármilyen korlátozás;
- e)* a jármű karbantartási ütemtervére vonatkozó alapvető biztonsági adatok.

*A strukturális alrendszerekre vonatkozó
további szabályok*

11. §

(1) Az alapvető követelményeknek megfelelő, a hagyományos vasúti rendszer részét képező strukturális alrendszer létrehozása, üzembe helyezése és üzemeltetése nem tiltható meg, nem korlátozható és nem akadályozható meg. Nem lehet előírni olyan ellenőrzést, amelyet már elvégeztek az EK-hitelesítési eljárás részeként. Ez a rendelkezés nem mentesít a külön jogszabályokban meghatározott engedélyek kiadásához szükséges feltételek teljesítése alól.

(2) A hagyományos vasúti rendszer azon strukturális alrendszere tekinthető kölcsönösen átjárhatónak és a rá vo-

natkozó alapvető követelményeknek megfelelőnek, amelyek rendelkezik EK-hitelesítési nyilatkozattal.

(3) A hagyományos vasúti rendszert alkotó valamely strukturális alrendszer kölcsönös átjárhatóságának EK-hitelesítési eljárását az erre kijelölt, bejelentett szervezet az alapvető követelményekkel összhangban, a vonatkozó ÁME-kra történő hivatkozással végzi el.

(4) A műszaki szabályok jegyzékének változása esetén a KKF értesíti a Bizottságot.

12. §

(1) Amennyiben valamely, e rendelet hatálya alá tartozó, vasúti közlekedési tevékenységet ellátó vagy szolgáltatást nyújtó, továbbá az abban részt vevő szervezet úgy ítéli meg, hogy egy ÁME nem elégíti ki teljes mértékben az alapvető követelményeket, úgy erről a KKF-et köteles tájékoztatni.

(2) A KKF megvizsgálja a bejelentést, és amennyiben megállapítja annak megalapozottságát, a miniszter egyetértésével tájékoztatja a Bizottságot.

*Telematikai alkalmazásokra vonatkozó
szabályok*

13. §

Az áru fuvarozás telematikai alrendszere tekintetében a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer fuvarozási szolgáltatások telematikai alkalmazásai alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásról szóló, 2005. december 23-i 62/2006/EK bizottsági rendelet alkalmazandó.

*Az EK-hitelesítési eljárás és az EK-hitelesítési
nyilatkozat*

14. §

(1) A strukturális alrendszer megfelelőségének tanúsítására az alrendszer létrehozása vagy beszerzése érdekében az alrendszer tervezője, gyártója, kivitelezője vagy a beszerzést végző szervezet, illetve hivatalos képviselője (a továbbiakban: hitelesítés-kérelmező) megbízza az általa kiválasztott, EK-hitelesítési eljárásra kijelölt bejelentett szervezetet az 5. mellékletben ismertetett EK-hitelesítési eljárás elvégzésével.

(2) A bejelentett szervezet tevékenysége a tervezési szakasznál kezdődik és a teljes építési vagy gyártási időszakot magában foglalva az alrendszer forgalomba helyezése előtti átvételig tart. Tevékenysége kiterjed továbbá az alrendszernek azzal a rendszerrel való kapcsolódási pontjai-

ra, amelybe az alrendszer beépítésre kerül, a vonatkozó ÁME-ban és a 17. §-ban előírt jegyzékekben rendelkezésre álló adatok figyelembevételével.

(3) A bejelentett szervezet a hitelesítés-kérelmező költségére a tervezés, az építés vagy gyártás, valamint az üzembe helyezés szakaszait (a továbbiakban együtt: létesítési szakaszok) külön-külön ellenőrzi.

(4) A bejelentett szervezet valamennyi létesítési szakaszhoz kapcsolódóan EK-megfelelőségi tanúsítványt állít ki, amelyben tanúsítja, hogy az alrendszer megfelel e rendeletben foglaltaknak, a vonatkozó egyéb előírásoknak és üzembe helyezhető. Amennyiben az előírt feltételek nem teljesülnek, a tanúsítvány kiadását megtagadja.

(5) A megfelelőségi tanúsítvány alapján a hitelesítés-kérelmező EK-hitelesítési nyilatkozatot állít ki, amelyet a (6) bekezdés szerinti műszaki dokumentációval együtt nyújt be az engedélyezési eljárás során a KKF-nek.

(6) A bejelentett szervezet felelős az EK-hitelesítési nyilatkozatot kísérő, az 5. mellékletben meghatározott műszaki dokumentáció összeállításáért. A műszaki dokumentációban szerepelnie kell az alrendszer jellemzőire vonatkozó minden szükséges dokumentumnak, továbbá a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerelemek megfelelőségét és alkalmazhatóságát igazoló valamennyi dokumentumnak. Emellett a műszaki dokumentációnak tartalmaznia kell a használati feltételekre és korlátozásokra, valamint az időszakos ellenőrzésre, beszabályozásra és karbantartásra vonatkozó belső utasításokat.

15. §

(1) Amennyiben valamely, e rendelet hatálya alá tartozó, vasúti közlekedési tevékenységet ellátó vagy szolgáltatást nyújtó, illetve az abban részt vevő szervezet úgy ítéli meg, hogy a műszaki dokumentációval kiegészített EK-hitelesítési nyilatkozat hatálya alá tartozó strukturális alrendszer nem felel meg teljes mértékben ennek a rendeletnek, és különösen nem felel meg az alapvető követelményeknek, a KKF-nél kérheti a 9. § (2) és (3) bekezdése szerinti ellenőrzések elvégzését.

(2) A KKF a kérelmet megvizsgálja, és amennyiben azt megalapozottnak tartja, haladéktalanul tájékoztatja erről a minisztert. A miniszter egyetértése (jóváhagyása) alapján a KKF értesíti a Bizottságot megállapításairól, a megtett intézkedésekről és a döntés indokairól.

Bejelentett szervezet

16. §

(1) A rendszerelemek megfelelőségének és alkalmazhatóságának megállapítására szolgáló eljárás, továbbá a

strukturális alrendszerek hitelesítési eljárásának elvégzéséért felelős szervezet kijelölésére a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 182/1997. (X. 17.) Korm. rendelet, valamint a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól szóló 4/1999. (II. 24.) GM rendelet előírásait kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendeleteknek, valamint e rendeletben meghatározott egyéb követelményeknek megfelelő vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet kijelöléséről és annak hatásköréről a miniszter értesíti a Bizottságot, valamint a Bizottságtól előzetesen beszerzett azonosítási számról és a szervezet hatásköréről az EGT-államokat.

(3) Az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett bejelentett szervezetek jegyzékében bejegyzett, az EGT valamely államában működő bármely szervezet hitelesítési tevékenységének eredményét a rendszerelemek megfelelőségének és alkalmazhatóságának megállapítása, és a strukturális alrendszerek hitelesítési eljárása tekintetében el kell fogadni.

(4) A bejelentett szervezet – továbbá annak vezetője és a bejelentett szervezet hatáskörébe tartozó eljárásokban részt vevő munkaviszonyban álló, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, illetve polgári jogi jogviszony alapján munkát végző természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok (a továbbiakban együtt: munkatárs) – sem közvetlenül, sem meghatalmazott képviselőként nem vehetnek részt a rendszerelemek vagy az alrendszerek tervezésében, előállításában, építésében, karbantartásában vagy üzemeltetésében. Ez nem zárja ki a műszaki információk cseréjét a gyártó, a kivitelező, vagy a tervező, és a bejelentett szervezet között.

(5) A munkatárs pártatlanságát biztosítani kell. Javalmazása nem függhet az általa elvégzett ellenőrzések számától vagy ezek eredményétől.

(6) A munkatársnak az e rendeletben meghatározott tevékenységek ellátásához szükséges

- a) szakirányú műszaki és szakmai képzettséggel,
- b) az általa végzett vizsgálatokra és ellenőrzésekre vonatkozó követelmények ismeretével,
- c) szakmai gyakorlattal, valamint
- d) az általa végzett vizsgálatok és ellenőrzések hivatalos dokumentálására való jogosultsággal és ismeretekkel kell rendelkeznie.

(7) A bejelentett szervezetet el kell látni mindazokkal az eszközökkel és berendezésekkel, amelyek a szervezet által végzett vizsgálatok és ellenőrzések maradéktalan elvégzéséhez szükségesek.

(8) A bejelentett szervezetnek függetlennek kell lenni a rendszerelem, illetve alrendszer gyártójától, forgalmazójától és annak üzemeltetőjétől, valamint az engedélyező hatóságtól. A bejelentett szervezet és annak munkatársa az

ellenőrzéseket szakmai feddhetetlenséggel és hozzáértéssel köteles végezni, és el kell utasítani minden olyan nyomást és ösztönzést – különösen a pénzügyi jellegűeket –, amelyek befolyásolhatják döntésüket, illetve ellenőrzésük eredményét, különösen abban az esetben, ha azokkal olyanok próbálkoznak, akiket az ellenőrzés eredménye érint.

(9) A munkatárs köteles a tevékenységével kapcsolatban tudomására jutott üzleti titkot megőrizni.

(10) A bejelentett szervezetnek megfelelő kárfedezettel kell rendelkeznie.

(11) Amennyiben a kijelölés feltételeit nem teljesítő szervezettől a miniszter a jóváhagyást visszavonta, erről a Bizottságot és az EGT-államokat a KKF útján tájékoztatja.

(12) Amennyiben a KKF megállapítja, hogy az EGT más államában működő bejelentett szervezet nem felel meg a vonatkozó előírásoknak, erről haladéktalanul tájékoztatja a minisztert. Amennyiben a KKF-től kapott tájékoztatás indokolt, a miniszter haladéktalanul értesíti a Bizottságot a megállapításokról, a megtett intézkedésekről és a döntés indokairól.

VEGYES RENDELKEZÉSEK

17. §

A KKF köteles gondoskodni a vasúti pálya és a vasúti járművek fő jellemzőit rögzítő jegyzékek elkészítéséről és évenkénti aktualizálásáról. A nyilvántartásokban fel kell tüntetni az egyes alrendszerek, és azok viszonyát a vonatkozó ÁME-kban előírt jellemzőkhöz. A jegyzékeket a KKF honlapján teszi közzé, és erről tájékoztatja az Ügynökséget.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

18. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról szóló 103/2003. (XII. 27.) GKM rendelet 19. §-ának (6) bekezdése, 20. §-ának (1)–(2) bekezdése, valamint a IV. számú, az Országos Vasúti Szabályzatról szóló mellékletének kivételével.

(2) E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(3) Az e rendelet 1. mellékletének A) pontjában meghatározott vonalakon túl a hagyományos vasúti rendszer részét képező pályahálózatra vonatkozó ÁME-kat hatálybalépésüktől kezdve kell alkalmazni.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

19. §

Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Parlament és a Tanács 2001/16/EK irányelve (2001. március 19.) a hagyományos transzeurópai vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/50/EK irányelve (2004. április 29.) a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról szóló 96/48/EK tanácsi irányelv és a hagyományos transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról szóló 2001/16/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, 2. cikk.

Dr. Kóka János s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

1. melléklet
a 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

A hagyományos vasúti rendszer összetevői és jellemzői

A) Infrastruktúra

A transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó közösségi iránymutatásokról szóló, 1996. július 23-i 1692/96/EK európai parlamenti és tanácsi határozatban rögzített transzeurópai közlekedési hálózat vonalain található vasúti pálya alkotja.

a) E rendelet szempontjából a hagyományos vasúti rendszer infrastruktúra-hálózata a következő kategóriákra bontható:

- személyszállítási célú vasútvonalak;
- vegyes forgalmú vasútvonalak (személyszállítás és áru fuvarozás);
- kimondottan áru fuvarozás céljára tervezett vagy korszerűsített vonalak;
- személyszállítási csomópontok;
- áru fuvarozási csomópontok, beleértve a kombinált fuvarozási terminálokat;
- a fent említett elemeket összekötő vonalak.

b) Ez az infrastruktúra magában foglalja a forgalomirányítási, helymegállapítási és navigációs rendszereket, valamint a távolsági személyszállítást és áru fuvarozást támogató adatfeldolgozási és távközlési műszaki berendezéseket, amelyek lehetővé teszik a hálózat biztonságos és összehangolt üzemeltetését, valamint a hatékony forgalomirányítást.

B) Jármű

a) A hagyományos vasúti rendszer egészén vagy részén közlekedő járművek kategóriái:

- dízel vagy villamos motorvonatok;
- dízel vagy villamos vontató járművek;
- személykocsik;
- teherkocsik, ideértve a közúti járművek szállítására tervezett vasúti teherkocsikat.

b) A fenti kategóriák mindegyike tovább bontható a járművek

- nemzetközi, vagy
- belföldi, ezen belül
 - = helyi,
 - = regionális, vagy
 - = távolsági

célú használata szerint.

C) A hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatósága

A hagyományos transzeurópai vasúti szolgáltatások minőségét a legtágabb értelemben vett, azaz az érintett alrendszer valamennyi helyhez kötött részét magában foglaló infrastruktúra (a vasúti pálya és tartozékai, továbbá a vasúti üzemi létesítmények által alkotott, a hagyományos vasúti közlekedés lebonyolítására megépített, illetve átépített transzeurópai hálózat), valamint az ezen történő közlekedésre tervezett járművek (beleértve ezek fedélzeti rendszerelemeit is) jellemzőinek összeegyeztethetősége határozza meg. Ugyancsak ez befolyásolja a szolgáltatások teljesítményi, biztonsági, minőségi és költség szintjét.

2. melléklet

a 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

**A hagyományos vasúti rendszer
alrendszerei**

A) Alrendszerek

E rendelet alkalmazásában a hagyományos vasúti rendszer alrendszerei a következők:

a) Strukturális alrendszerek

- vasúti pálya és tartozékai, továbbá a vasúti üzemi létesítmények,
- energiaellátás,
- ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések,
- forgalmi szolgálat és üzemirányítás,
- jármű.

b) Működési alrendszerek

- karbantartás,
- személyszállítási és árufuvarozási telematikai alkalmazások.

*B) Az alrendszerek összetevői**a) Strukturális alrendszerek összetevői*

1. Vasúti pálya és tartozékai, továbbá a vasúti üzemi létesítmények

Vágányok, váltók, műtárgyak (hidak, alagutak stb.), kapcsolódó állomási infrastruktúra-létesítmények (peronok, átjárók, ideértve a mozgásukban korlátozott személyek igényeit kielégítő létesítményeket stb.), biztonsági és védelmi berendezések.

2. Energiaellátás

Villamosítási rendszerek, felsővezetékek, áramszedő berendezések.

3. Ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések

A hálózati közlekedésre engedélyezett vonatok mozgásának biztonságához, irányításához és ellenőrzéséhez szükséges berendezések.

4. Forgalmi szolgálat és üzemirányítás

A különböző strukturális alrendszerek kölcsönös összeegyeztethetőségét – mind normál üzemben, mind üzemzavarok esetén – biztosító eljárások és berendezések, beleértve különösen a vonatok vezetését, a forgalmi szolgálat tervezését és lebonyolítását, valamint a határátmeneti forgalmi szolgálatok ellátásához szükséges szakmai képesítéseket.

5. Jármű

A vonat minden szerkezeti eleme, szabályozó és vezérlő, valamint vonó- és energiaátalakító, fék- és kapcsoló berendezése, futóművek (forgóváz, tengelyek) és felfüggesztések, ajtók, ember (mozdonyvezető, utazószemélyzet, utasok, tekintettel a mozgásukban korlátozott személyek igényeire is) – gép kapcsolódási pontok, aktív és passzív biztonsági berendezések, továbbá az utasok és az utazószemélyzet egészségügyi berendezései.

b) Működési alrendszerek összetevői

1. Karbantartás

A vasutak kölcsönös átjárhatóságát és szükséges teljesítőképességét biztosító eljárások, felszerelések, karbantartási, logisztikai berendezések és tartalékkészletek az előírt javítási munkákhoz és a megelőző karbantartáshoz.

2. Telematikai alkalmazások

2.1. Személyszállítási alkalmazások, beleértve az utasok utazás előtti és alatti tájékoztatására szolgáló információs rendszereket, helyfoglalási és menetdíj-fizetési rendszereket, az útipoggyász-kezelést, valamint a vonatok és a többi közlekedési eszköz közötti csatlakozási alkalmazásokat.

2.2. Árufuvarozási alkalmazások, beleértve a küldemények és a vonatok valós idejű nyomon követését biztosító információs rendszereket, valamint a kocsirendezési és -elosztási, a helyfoglalási, díjfizetési és számlázási rendszereket, a csatlakozásokat más közlekedési eszközökhöz, továbbá az elektronikus kísérő okmányok előállítását.

3. melléklet
a 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

Alapvető követelmények

A 62/2006/EK rendelet szerint a következőkben felsorolt alapvető követelmények nem vonatkoznak a telematikai alkalmazások alrendszerre:

1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5., 1.3.1., 1.3.2., 1.4.1., 1.4.2., 1.4.3., 1.4.4., 1.4.5., 1.5.

1. Általános követelmények

1.1. Biztonság

1.1.1. A biztonság szempontjából kritikus és főleg a vonatforgalommal kapcsolatos alkatrészek tervezését, gyártását, építését és/vagy összeszerelését, karbantartását és felügyeletét úgy kell elvégezni, hogy a hálózatra előírt követelményeknek – beleértve egyes korlátozott üzemmódok által meghatározott helyzeteket is – megfelelően garantálja a biztonságot.

1.1.2. A kerék-sín rendszerre vonatkozó jellemző értékek feleljenek meg azoknak a futásstabilitási követelményeknek, amelyek a megengedett legnagyobb sebességnél is garantálják a biztonságos közlekedést.

1.1.3. A felhasznált rendszerelemeknek teljes élettartamuk alatt el kell viselniük minden, a rendszerelem üzeme során fellépő szokásos vagy rendkívüli igénybevételt. Megfelelő eszközök alkalmazásával minimálisra kell csökkenteni a véletlen hibák bekövetkezéséből adódó és a biztonságot veszélyeztető rendkívüli események bekövetkezésének kockázatát.

1.1.4. A helyhez kötött létesítmények és a járművek tervezése és a felhasznált anyagok megválasztása során arra kell törekedni, hogy tűz esetén a lehető legnagyobb mértékben korlátozza a tűz és füst keletkezését, terjedését és hatását.

1.1.5. Minden, az utazóközönség használatára szolgáló eszközt úgy kell megtervezni, kialakítani, hogy azok ne veszélyeztessék az utasok biztonságát még akkor sem, ha előre látható, hogy felhasználásuk során nem fogják betartani a vonatkozó utasításokat.

1.2. Megbízhatóság és üzemképesség

A vasúti szerelvény mozgásában részt vevő rögzített és mozgó rendszerlemek ellenőrzését és karbantartását

olyan gyakorisággal és úgy kell megszervezni, továbbá végrehajtani, hogy az előírt feltételek mellett mindez tegye lehetővé a rendszerlemek üzemképességét.

1.3. Egészségvédelem

1.3.1. A járműveken és a vasúti infrastruktúra létesítményein tilos olyan anyagokat használni, amelyek a felhasználásuk módjánál fogva veszélyeztethetik azoknak a személyeknek az életét, testi épségét, egészségét, akik hozzájuk férhetnek.

1.3.2. Ezeket az anyagokat úgy kell kiválasztani, felhasználni és alkalmazni, hogy – különösen tűz esetén – korlátozzák az egészségre ártalmas és veszélyes gőzök vagy gázok kibocsátását.

1.4. Környezetvédelem

1.4.1. A hagyományos vasúti rendszer megépítésének és üzemeltetésének környezeti hatásait már a tervezéskor figyelembe kell venni a hatályos közösségi előírásokkal összhangban.

1.4.2. A járművek és a vasúti infrastruktúra létesítményein felhasznált anyagoknak – különösen tűz esetén – meg kell akadályozniuk a környezetre ártalmas és veszélyes gőzök vagy gázok kibocsátását.

1.4.3. A transzeurópai hagyományos vasúti rendszer működtetése során be kell tartani a zajvédelemre vonatkozó hatályos előírásokat.

1.4.4. Előírászerű karbantartás mellett a hagyományos vasúti rendszer üzemeltetése nem okozhat a pálya közelében elhelyezett berendezésekre és létesítményekre megengedhetetlen mértékű talajrezgést.

1.5. Műszaki összeegyeztethetőség

1.5.1. Az infrastruktúra és a helyhez kötött létesítmények műszaki jellemzői legyenek összhangban egymással és a hagyományos vasúti rendszerben közlekedő vonatkéval. Ha az ilyen jellemzők betartása csak nehezen oldható meg a hálózat bizonyos részein, akkor a jövőbeni összeegyeztethetőséget lehetővé tevő ideiglenes megoldásokat lehet bevezetni.

1.5.2. A járműveket és az energiaellátó rendszereket úgy kell tervezni és gyártani, hogy elektromágnesesen összeegyeztethetők legyenek azokkal a létesítményekkel, berendezésekkel, valamint köz- vagy magántulajdonú hálózatokkal, amelyekkel interferencia-hatást válthatnak ki.

2. Az egyes alrendszerekre vonatkozó követelmények

2.1. Vasúti pálya és tartozékai, továbbá a vasúti üzemi létesítmények

2.1.1. Biztonság

Megfelelő intézkedéseket kell tenni a létesítményekhez történő hozzáférés vagy azokba történő nem kívánatos bejutás ellen.

Intézkedni kell a személyek veszélyeztetésének csökkentésére, különösen az állomásokon, a vonatok áthaladása esetén.

A mindenki által hozzáférhető infrastruktúra-berendezéseket úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy az csökkentse a biztonságot veszélyeztető kockázatokat (stabilitás, tűzvédelem, hozzáférés, evakuálás, peronok stb.).

Megfelelő intézkedéseket kell hozni a nagyon hosszú alagutak és aluljárók különleges biztonságtechnikai feltételeinek figyelembevételével.

2.2. Energiaellátás

2.2.1. Biztonság

Az energiaellátó rendszerek működése, működtetése nem veszélyeztetheti sem a vonatok, sem a személyek (felhasználók, üzemeltető személyzet, pálya melletti ingatlan tulajdonosok és harmadik felek) biztonságát.

2.2.2. Környezetvédelem

A villamos- vagy hőenergia-ellátó rendszerek működése nem terhelheti a környezetet a megengedett határértékek túl.

2.2.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A villamos- vagy hőenergia-ellátó rendszereknek

- lehetővé kell tenniük a vonatok számára a meghatározott teljesítményértékek elérését;
- a villamosenergia-ellátási rendszereknek összhangban kell lenniük a vontató járművek áramszedőivel.

2.3. Ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések

2.3.1. Biztonság

A hagyományos transzeurópai vasúti rendszerben alkalmazott ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések és eljárások tegyék lehetővé, hogy a vonatok a hálózatra meghatározott biztonsági követelményeknek megfelelően közlekedhessenek, és korlátozott üzemmód esetén is biztosítsák a közlekedni engedélyezett vonatok biztonságát.

2.3.2. Műszaki összeegyeztethetőség

Az összeegyeztethető ellenőrző-, irányító-, biztosító- és jelzőberendezések alkalmazásának elfogadása után gyártott vagy kifejlesztett minden új infrastruktúra-berendezés és jármű igazodjon az ilyen rendszerek használatához.

A vonatok vezetőállásán felszerelt ellenőrző-, irányító-, biztosító- és jelzőberendezések a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer teljes hálózatán tegyék lehetővé a meghatározott feltételek szerinti folyamatos üzemeltetést.

2.4. Forgalmi szolgálat és üzemvitel irányítás

2.4.1. Biztonság

A hálózati üzemeltetési szabályok összehangolása, valamint a járművezetők, az utazó és az irányító személyzet szakképzettsége szavatolja a biztonságos üzemeltetést, figyelembe véve a nemzetközi és a belföldi forgalom eltérő követelményeit.

A karbantartási munkák fajtáját és gyakoriságát, a karbantartó és vizsgálóhelyi személyzet szak- és továbbképzését, valamint az érintett üzemeltetők karbantartó központjaiban és a vizsgálóhelyeken alkalmazott minőségbiztosítási rendszert úgy kell kialakítani, hogy az magas szintű üzembiztonságot garantáljon.

2.4.2. Megbízhatóság és üzemkészség

A karbantartási munkák fajtáját és gyakoriságát, a karbantartó és irányító személyzet szak- és továbbképzését, valamint az érintett üzemeltetők karbantartó és irányító központjaiban alkalmazott minőségbiztosítási rendszert úgy kell kialakítani, hogy az magas szintű megbízhatóságot és üzemkészséget garantáljon.

2.4.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A hálózati üzemeltetési szabályzatok összehangolása és a járművezetők, az utazó személyzet, valamint a forgalomirányítók szakképzettsége olyan legyen, hogy az tegye lehetővé az üzemeltetés hatékonyságát a transzeurópai hagyományos vasúti rendszerben, figyelembe véve a nemzetközi és a belföldi forgalom eltérő követelményeit.

2.5. Járművek

2.5.1. Biztonság

A járművek szerkezetét és a járművek közötti kapcsolóberendezéseket úgy kell megtervezni, hogy ütközés vagy kisiklás esetén védjék az utastereket és a vezetőállást.

A villamos berendezések nem veszélyeztethetik a biztonságot és a menetirányító, ellenőrző-, biztosító- és jelzőberendezések működését.

A fékezési technika és az alkalmazott féknyomás legyen összeegyeztethető a vasúti pályával és a műtárgyakkal, valamint a biztosítóberendezési rendszerekkel.

Intézkedéseket kell tenni az áram alatt lévő alkatrészekhez történő hozzáférés megakadályozására, a személyek biztonságának védelme érdekében.

Rendelkezésre kell állniuk olyan eszközöknek, amelyek segítségével veszélyhelyzetben az utasok értesíthetik a mozdonyvezetőt vagy a vonatkísérő személyzetet.

A vasúti személykocsikat olyan nyitó és záró szerkezetekkel kell ellátni, amelyek garantálják az utasok biztonságát.

Gondoskodni kell a vészkijáratokról és jelzésükről. Megfelelő intézkedéseket kell hozni a nagyon hosszú alagutak és aluljárók különleges biztonságtechnikai feltételeinek figyelembevételével.

A vonatokon megfelelő fényerejű és működési idejű vészvilágító rendszer alkalmazása kötelező.

A vonatok fel kell szerelni olyan hangosbeszélő rendszerrel, amely lehetővé teszi, hogy a vonat személyzete és a forgalomirányítás tájékoztathassa az utasokat.

2.5.2. Megbízhatóság és üzemkészség

A járművek futóművét, a vonó- és a fékberendezését, valamint a szabályozó és vezérlő rendszerét, mint a legfontosabb berendezéseket úgy kell megtervezni, hogy tegyék lehetővé a vonat továbbhaladását különleges korlátozó

feltételek esetén is anélkül, hogy ez az üzemben maradó berendezéseket károsítaná.

2.5.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A villamos berendezéseknek összeegyeztethetőeknek kell lenniük a menetirányító, ellenőrző-, biztosító- és jelzőberendezések működésével.

Villamos vontatás esetén az áramszedők tegyék lehetővé a transzeurópai hagyományos vasúti rendszer áramrendszereivel történő közlekedést.

A járművek jellemzői tegyék lehetővé a közlekedést minden olyan vonalon, amelyen közlekedésüket tervezték.

2.5.4. Ellenőrzés

A vontatójárműveket, beleértve a motorvonatokat és ingavonati szerelvényeket vezérlőkocsijait, adatrögzítő berendezéssel kell felszerelni, és gondoskodni kell a berendezés által rögzített adatok egységes feldolgozásáról.

2.6. Karbantartás

2.6.1. Egészségvédelem és biztonság

A karbantartó telepeken, műhelyekben alkalmazott műszaki létesítményeknek és eljárásoknak lehetővé kell tenniük az alrendszerek biztonságos működését, továbbá nem veszélyeztethetik az emberek egészségét és biztonságát.

2.6.2. Környezetvédelem

A karbantartó telepeken, műhelyekben alkalmazott műszaki létesítmények és eljárások által okozott környezeti hatások nem haladhatják meg a megengedett határértékeket. Fokozott figyelmet kell fordítani a hulladékkezelési követelmények betartására, különös tekintettel a keletkező veszélyes hulladékokra.

2.6.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A járművek karbantartó létesítményei olyanok legyenek, hogy minden olyan járművön tegyék lehetővé a biztonságos, az egészségvédelmi és ergonómiai követelményeknek megfelelő munkaműveleteket, amelyekre a létesítményt tervezték.

2.7. Telematikai alkalmazások a személyszállításhoz és áru fuvarozáshoz

2.7.1. Műszaki összeegyeztethetőség

A telematikai alkalmazásokra vonatkozó alapvető követelmények garantálják a szolgáltatások minőségének egy minimális szintjét az utasok és áru fuvarozók részére, különösen a műszaki összeegyeztethetőség tekintetében.

Intézkedéseket kell tenni a következők érdekében:

- az adatbázisok, szoftverek és kommunikációs protokollok fejlesztését úgy kell megoldani, hogy az tegye lehetővé a legteljesebb adatcserét a különböző alkalmazások és üzemeltetők között, kivéve a bizalmas kereskedelmi adatok kezelését,

- az információk könnyen hozzáférhetőek legyenek a felhasználók számára.

2.7.2. Megbízhatóság és üzemkésztség

Az adatbázisok, szoftverek és kommunikációs protokollok használatának, kezelésének, aktualizálásának és

karbantartásának biztosítania kell a rendszerek hatékonyságát és a szolgáltatás minőségét.

2.7.3. Egészségvédelem

Az adott rendszerek és felhasználók közötti kapcsolódási pontoknak ki kell elégíteniük a minimális ergonómiai és egészségvédelmi előírásokat.

2.7.4. Garantálni kell az adatok megfelelő integritását és megbízhatóságát a biztonsággal kapcsolatos információk tárolása és továbbítása során.

4. melléklet

a 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

A rendszerelemek megfelelősége és alkalmazhatósága

1. A rendszerelemek

A rendszerelemek megfelelőségét, illetve alkalmazhatóságát a bejelentett szervezet az általa végzett EK-megfelelőségi és alkalmazhatósági eljárás alapján állapítja meg, és erről EK-megfelelőségi nyilatkozatot bocsát ki.

A hagyományos vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságát lehetővé tevő rendszerelemek a következők lehetnek:

1.1. Többcélú rendszerelemek

Olyan rendszerelemek, amelyek nem kizárólag a vasúti rendszerre jellemzőek, és mint ilyenek, használhatóak más területeken is.

1.2. Különleges jellemzőkkel rendelkező többcélú rendszerelemek

Olyan rendszerelemek, amelyek nem kizárólag a vasúti rendszerre jellemzőek, de amelyeknek vasúti célú felhasználás esetén meghatározott teljesítményszintet kell elérniük.

1.3. Sajátosan vasúti rendszerelemek

Olyan rendszerelemek, amelyeket kizárólag vasúti alkalmazásra használnak.

2. Az EK-megfelelőségi nyilatkozat hatálya

Az EK-megfelelőségi nyilatkozat hatálya:

- a bejelentett szervezet(ek) azon megállapítására terjed ki, amely valamely elkülönítetten vizsgált rendszer elem által teljesítendő műszaki követelménynek való belső megfelelőségét értékeli, vagy

- a bejelentett szervezet(ek) által végzett azon vizsgálatra terjed ki, amely valamely, a vasúti környezetben belül vizsgált rendszer elem alkalmazhatóságát értékeli, különösen azokban az esetekben, amikor kapcsolódási pontok is érintettek azokkal az elsősorban funkcionális jellegű műszaki előírásokkal összefüggésben, amelyeket ellenőrizni kell.

A bejelentett szervezetek által a tervezési és a gyártási szakaszokban végzett értékelő eljárások a megfelelőség-értékelési eljárások különböző szakaszainak a moduljairól és a CE megfelelőségi jelölés feltüntetését és használatát rögzítő, a műszaki harmonizációs irányelvekben használni kívánt szabályokról szóló, 1993. július 22-i 93/465/EGK tanácsi határozatban előírt modulokra épülnek, összhangban az ÁME-kban említett feltételekkel.

3. Az EK-megfelelőségi nyilatkozat tartalma

Az EK-megfelelőségi nyilatkozat a következőket tartalmazza:

- hivatkozások a vonatkozó irányelvre;
- a gyártó, illetve kivitelező vagy az EGT területén letelepedett meghatalmazott képviselőjének neve és címe (cégnév és teljes cím, illetve a meghatalmazott képviselő megjelölése esetén a gyártó vagy kivitelező cég neve is);
- a szerelem leírása (márka, típus stb.);
- a megfelelőség vagy alkalmazhatóság megállapítása során követett eljárás leírása;
- a szerelem által teljesített valamennyi vonatkozó előírás, különösen a használati feltételek;
- a megfelelőség vagy alkalmazhatóság tekintetében folytatott eljárásban részt vevő bejelentett szervezet vagy szervezetek neve és címe, a vizsgálati tanúsítvány keltezése, illetve – esettől függően – az igazolás érvényességének ideje és feltételei;
- adott esetben hivatkozás az európai előírásokra;
- a gyártó, illetve kivitelező vagy az EGT területén letelepedett meghatalmazott képviselője nevében kötelezettségvállalásra felhatalmazott aláíró azonosító adatai.

Az EK-megfelelőségi nyilatkozatot és a kísérő dokumentumokat keltezéssel kell ellátni, és alá kell írni.

Az EK-megfelelőségi nyilatkozatot a műszaki dokumentáció nyelvvel azonos nyelven kell kiállítani.

5. melléklet

a 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

Az alrendszerek EK-hitelesítési eljárása

1. Bevezetés

Az EK-hitelesítési eljárás során a bejelentett szervezet a hitelesítés-kérelmező megbízása alapján ellenőrzi és tanúsítja, hogy az alrendszer:

- megfelel ennek a rendeletnek;
- megfelel a kapcsolódó egyéb rendeleteknek és uniós jogi aktusoknak, előírásoknak és üzembe helyezhető.

2. Ellenőrzési szakaszok

Az alrendszeren a folyamat következő szakaszai során kell ellenőrzést végrehajtani:

- teljes tervezés;

- az alrendszer gyártása vagy létesítése, ezen belül különösen az építőmérnöki tevékenységek, a szerelemek összeszerelése és az általános beállítások;
- az alrendszer-átvételi próbája.

3. Megfelelőségi tanúsítvány és EK-hitelesítési nyilatkozat

Amennyiben ennek feltételei teljesülnek, a bejelentett szervezet kiadja a hitelesítés-kérelmező számára a megfelelőségi tanúsítványt. A hitelesítés-kérelmező a tanúsítvány alapján állítja ki az EK-hitelesítési nyilatkozatot azon tagállam hatósága számára, amelyben az alrendszer létesítését, alkalmazását, illetve működtetését tervezik.

4. Műszaki dokumentáció

Az EK-hitelesítési nyilatkozatot kísérő műszaki dokumentációnak a következőket kell tartalmaznia:

- az infrastruktúra esetében: műszaki-építési tervek, a földmunkák és a megerősítési munkálatok jóváhagyási jegyzőkönyvei, betonozási vizsgálati és ellenőrzési jelentések;

– más alrendszerek esetén: a kivitelezéssel megegyező általános és részletes tervrajzok, elektromos kapcsolási rajzok és a hidraulikus rendszer rajzai, vezérlőáramkörti ábrák, adatfeldolgozó és automatikus rendszerek leírása, üzemeltetési és karbantartási kézikönyvek stb.;

- az alrendszerbe beépített kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő szerelemek jegyzéke;

– a EK-megfelelőségi nyilatkozatok példánya, amelyekkel a fent említett szerelemeket a rendelet 8. §-a szerint el kell látni, adott esetben csatolva hozzá a vonatkozó számítási feljegyzéseket és a közös műszaki előírások alapján a bejelentett szervezetek által elvégzett próbákról és vizsgálatokról felvett jegyzőkönyvek;

- az EK-hitelesítésért felelős bejelentett szervezet által kiadott és ellenjegyzett tanúsítvány, csatolva a vonatkozó számítási feljegyzéseket, amelyben igazolja, hogy a projekt megfelel ennek a rendeletnek és megemlíti az esetleges, a tevékenységek végrehajtása során észrevételezett és vissza nem vont fenntartásait. Az igazoláshoz csatolni kell az ugyanezen szervezet által az 5.3.5.4. részben meghatározottak szerint elkészített ellenőrzési, illetve vizsgálati jelentést.

5. EK-ellenőrzés

5.1. Az EK-ellenőrzés célja annak biztosítása, hogy az alrendszer előállítása során a műszaki dokumentációból származó kötelezettségeket betartsák.

5.2. A gyártás, kivitelezés ellenőrzését végző bejelentett szervezet részére lehetővé kell tenni az állandó bejutást az építkezések helyszínére, a gyártóüzemekbe, a raktárterületekre és, ha indokolt, az előregyártás és a folyamatba épített ellenőrzés területeire, továbbá általában véve minden olyan helyre, amelyet a szervezet ellenőrzési munkája végzéséhez szükségesnek tart. A hitelesítés-kérelme-

ző köteles elküldeni a bejelentett szervezethez mindazon dokumentumokat, amelyek az ellenőrzéshez szükségesek, különösen az alrendszerrel kapcsolatos kivitelezési terveket és műszaki dokumentációt.

5.3. Az alrendszer létesítési folyamatának ellenőrzéséért felelős bejelentett szervezet rendszeres időközönként részletes vizsgálatot végez a rendeletben foglaltak teljesítésének ellenőrzése céljából. Kérheti, hogy az építési műveletek bizonyos szakaszainál jelen lehessen. Megállapításairól a szervezet vizsgálati jelentést készít az alrendszer létesítésének felelősei számára.

5.4. A bejelentett szervezet előzetes bejelentés nélkül is felkeresheti a munkaterületet vagy a gyártóüzemeket. Ezek során a bejelentett szervezet teljes vagy részleges felülvizsgálatot végezhet. A kivitelezés felelősei számára vizsgálati jelentést, illetve az esettől függően felülvizsgálati beszámolót ad.

6. Dokumentáció benyújtása

A bejelentett szervezet által kiadott megfelelőségi tanúsítvány alátámasztására a hitelesítés-kérelmező a 4. pontban említett teljes dokumentációt köteles csatolni az EK-hitelesítési nyilatkozathoz, amelyet a hitelesítés-kérelmező a KKF-hez nyújt be.

A hitelesítés-kérelmező a dokumentáció egy példányát köteles megőrizni az alrendszer teljes élettartama alatt. Kérésre bármely más tagállamnak el kell küldeni a dokumentáció másolatát.

7. Közzététel

Minden bejelentett szervezet köteles rendszeresen közzétenni a vonatkozó információkat a következőkről:

- az EK-hitelesítési eljárás iránti kérelmek;
- kiadott megfelelőségi tanúsítványok;
- elutasított megfelelőségi tanúsítványok.

8. Nyelv

Az EK-hitelesítési eljárással kapcsolatos dokumentációkat és a levelezést annak a tagállamnak a hivatalos nyelvén kell folytatni, amelyben a hitelesítés-kérelmező letelepedett, vagy az EGT-államok hivatalos nyelvei közül a hitelesítés-kérelmező által elfogadott nyelv.

6. melléklet

a 36/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

Az alrendszerek EK-hitelesítési nyilatkozata

Az EK-hitelesítési nyilatkozatot ugyanazon a nyelven kell írni, mint a csatolt műszaki dokumentációt, és a következőket kell tartalmaznia:

- az irányelvre történő hivatkozások;
- a hitelesítés-kérelmező neve és címe (meg kell adni kereskedelmi nevét és teljes címét, meghatalmazott képviselő

esetében pedig a hitelesítés-kérelmező kereskedelmi nevét is);

- az alrendszer rövid leírása;
- az EK-hitelesítést végző bejelentett szervezet neve és címe;
- hivatkozás a műszaki dokumentációban található dokumentumokra;
- minden vonatkozó átmeneti vagy végleges rendelkezés, amelynek az alrendszer köteles megfelelni, és – adott esetben – valamennyi üzemeltetési korlátozás és feltétel;
- az EK-nyilatkozat érvényességének ideje, ha az korlátozott időtartamra érvényes;
- az aláíró személyazonossága.

Az EK-hitelesítési nyilatkozatot és a kísérő dokumentumokat keltezéssel kell ellátni, és alá kell írni.

A gazdasági és közlekedési miniszter 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelete

a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 88. §-a (2) bekezdésének 19. pontjában, valamint a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 182/1997. (X. 17.) Korm. rendelet 11. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya és alkalmazási köre

1. §

(1) A rendelet az 1. mellékletben ismertetett nagysebességű transzeurópai vasúti rendszernek az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam (a továbbiakban: EGT-állam) területén belüli kölcsönös átjárhatósága megvalósításához szükséges követelményeket határozza meg.

(2) A rendelet hatálya a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszerrel összefüggő, a Magyar Köztársaság területén folytatott vasúti közlekedési tevékenységet ellátó vagy szolgáltatást nyújtó, továbbá az abban részt vevő szervezetekre terjed ki.

(3) A rendelet alkalmazási köre a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer, valamint ennek rendszerelemei és

alrendszerei tervezésére, kivitelezésére, üzembe helyezésére, korszerűsítésére, felújítására, üzemeltetésére és karbantartására terjed ki.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

a) nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer: a nagysebességű transzeurópai vasúti közlekedés céljára épített vasúti pálya, a pálya tartozékai és üzemi létesítményei, valamint az ezek használatára tervezett vasúti járművek összessége;

b) kölcsönös átjárhatóság: a biztonságos és folyamatos nagysebességű vasúti közlekedés lehetősége a vasúti rendszerek szabályozási, műszaki és üzemeltetési feltételek teljesítése esetén való kölcsönös használhatóságára;

c) alrendszer: a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer – 2. mellékletben meghatározott – strukturális és működési egysége;

d) rendszerelem: a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer részét képező minden olyan összetevő, alkotóelem, alkatrész, alkatrészcsoport, részegység vagy fődarab, beleértve a nem anyagi (pl. szoftver) összetevőt is, amely egy olyan alrendszerbe illeszkedik vagy illeszthető be, amelytől – közvetlenül vagy közvetve – a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatósága függ;

e) európai előírás: magyar szabványként bevezetett, harmonizált európai szabvány, közös műszaki előírás vagy európai műszaki engedély;

f) bejelentett szervezet: a rendszerelemek megfelelőségének és alkalmazhatóságának megállapítására, és az EK-hitelesítési eljárásának lefolytatására kijelölt szervezet;

g) alapvető jellemző: a kölcsönös átjárhatósághoz nélkülözhetetlen szabályozási, műszaki vagy üzemeltetési feltétel;

h) egyedi eset: a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer bármely olyan része, amely földrajzi vagy domborzati okból, illetve a városi környezettel vagy a meglévő vasúti rendszerrel való összeegyeztethetőséget korlátozó okok miatt a Vtv. 2. §-a (5) bekezdésének 10. pontjában meghatározott kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírásokban (a továbbiakban: ÁME) akár ideiglenesen, akár véglegesen különleges rendelkezéseket igényel. Ide tartozhatnak különösen az Európai Gazdasági Térség (a továbbiakban: EGT) többi részétől elszigetelt, vagy az eltérő ürszelvényű, nyomtávú, illetve vágánytengelytávolságú vasúti pályák és hálózatok;

i) korszerűsítés: egy alrendszeren vagy az alrendszer egy részén végrehajtott olyan átalakítási munka, amely növeli az alrendszer teljesítményét;

j) karbantartás keretében történő pótlás: rendszerelemek azonos funkciójú és teljesítményű rendszerelemmel történő cseréje, megelőző vagy javítási célú karbantartás keretein belül;

k) üzembe helyezés: mindazok a műveletek, amelyek az alrendszert a tervezett üzemállapotba hozzák.

A KÖLCSÖNÖS ÁTJÁRHATÓSÁG FELTÉTELRENDSZERE

Alapvető követelmények és a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírások

3. §

(1) A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszernek, alrendszereinek és azok rendszerelemeinek meg kell felelniük a 3. mellékletben meghatározott alapvető követelményeknek.

(2) Az alrendszerekre egy vagy – szükség esetén – több ÁME vonatkozik. Egy ÁME több alrendszerre is vonatkozhat.

(3) Az alrendszernek minden tekintetben meg kell felelnie a rá vonatkozó ÁME-nak vagy ÁME-knek, és ennek a követelménynek az alrendszer használatának teljes időtartama alatt eleget kell tennie.

4. §

(1) Az ÁME-től – beleértve a járművekre vonatkozó előírásokat is – abban az esetben lehet eltérni, ha

a) az ÁME közzétételének időpontjában az új vasútvonal építése, vagy a már meglévő vasútvonal felújítása vagy korszerűsítése előrehaladott állapotban van, vagy az arra vonatkozó szerződések teljesítése már megkezdődött;

b) olyan meglévő vasútvonal felújítására vagy korszerűsítésére kerül sor, amelynek ürszelvénye, nyomtávja, vágánytengely-távolsága vagy villamos vontatási áramrendszere nem egyezik meg a vonatkozó ÁME előírásaival;

c) a meglévő vonal tervezett felújítása, meghosszabbítása vagy korszerűsítése során az ÁME alkalmazása veszélyeztetné a beruházás gazdaságosságát, illetőleg akadályozná a vasúti rendszer további részével történő zavartalan együttműködést;

d) balesetet vagy természeti csapást követően a vasúti rendszer gyors helyreállításának feltételei gazdasági vagy műszaki szempontból nem teszik lehetővé a vonatkozó ÁME teljes körű vagy részleges alkalmazását.

(2) Az ÁME-től való eltérés engedélyezését – az eltérés és az eltérés okainak megjelölésével – az engedélyt kérő a Központi Közlekedési Felügyeletnél (a továbbiakban: KKF) kezdeményezi. Az eltérés kezdeményezéséről a KKF értesíti az Európai Bizottságot (a továbbiakban:

Bizottság). Az értesítéshez mellékelni kell azt a dokumentumot, amely ismerteti azt az ÁME-t vagy annak azt a részét, amelyet nem kívánnak alkalmazni, és meg kell jelölni azokat az előírásokat is, amelyeket helyette alkalmazni terveznek.

(3) A Bizottság döntése alapján a KKF határozatot hoz az ÁME-től való eltérés engedélyezéséről és az engedélyezés feltételeiről.

A rendszerelem

5. §

(1) A rendszerelemet akkor lehet forgalomba hozni, ha lehetővé teszi a kölcsönös átjárhatóság megvalósítását a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszeren belül, ugyanakkor megfelel az alapvető követelményeknek. A rendszerelemet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak a tervezett felhasználási területén lehet alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmények – amennyiben az arra vonatkozó követelményeknek a rendszerelem megfelel – nem akadályozhatják a rendszerelem más, nem vasúti célból vagy hagyományos vasúti rendszerben történő alkalmazását.

(3) E rendeletnek megfelelő rendszerelemnek a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszerben történő felhasználás céljából történő forgalomba hozatalát a hatóság nem tilthatja meg, nem korlátozhatja és nem akadályozhatja meg, így különösen nem írhat elő olyan ellenőrzést, amelyet a megfelelést és alkalmazhatóságot megállapító EK-megfeleléségi eljárás keretében már elvégeztek.

6. §

(1) A 4. melléklet szerinti megfelelést, illetve alkalmazhatóságot igazoló EK-megfeleléségi nyilatkozat arra a rendszerelemre vonatkozóan állítható ki, amely megfelel a 3. mellékletben meghatározott alapvető követelményeknek.

(2) Amennyiben a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerelemre egyéb uniós irányelvek alapján megalkotott jogszabályok rendelkezései is vonatkoznak, az EK-megfeleléségi nyilatkozat az egyéb jogszabályoknak való megfelelést is tartalmazza.

(3) Minden rendszerelemnek a vonatkozó ÁME-ben meghatározott felhasználásra való megfelelést és alkalmazhatóságot a bejelentett szervezet az 5. melléklet szerinti EK-hitelesítési eljárással vizsgálja meg, és erről a rendszerelemhez a 6. melléklet szerinti EK-hitelesítési nyilatkozatot állít ki.

(4) A rendszerelem abban az esetben is megfelel az alapvető követelményeknek, ha teljesíti a vonatkozó ÁME-ban megállapított feltételeket vagy az ezeknek megfelelően kidolgozott európai előírásokat.

7. §

(1) Amennyiben a KKF megállapítja, hogy az e rendeletnek megfelelően közvetlenül vagy közvetve alkalmazott európai előírások nem felelnek meg az alapvető követelményeknek, haladéktalanul tájékoztatja a közlekedésért felelős minisztert (a továbbiakban: miniszter).

(2) Amennyiben a KKF megállapítja, hogy az EK-megfeleléségi nyilatkozattal rendelkező és forgalomba hozott rendszerelem a rendeltetésszerű használat esetén nem felel meg az alapvető követelményeknek, a rendszerelem alkalmazási területének korlátozására, használatának betiltására vagy forgalomból való kivonására eljárást indít, és haladéktalanul tájékoztatja a minisztert.

(3) Amennyiben a KKF-től kapott tájékoztatás ezt indokolja, a miniszter haladéktalanul értesíti a Bizottságot a megállapításokról, a megtett intézkedésekről és a döntés indokairól. A (2) bekezdésben szereplő megállapításról szóló tájékoztatásban meg kell jelölni, hogy a rendszerelem

- a) az alapvető követelmények be nem tartása,
- b) az európai előírások nem megfelelő alkalmazása,
- c) az európai előírások elégtelen volta

miatt nem felel meg az alapvető követelményeknek.

(4) Amennyiben az értesítés alapján a Bizottság megállapítja a (2) bekezdés szerinti intézkedés indokoltságát, azt továbbra is fenn kell tartani.

(5) Ha a Bizottságtól kapott tájékoztatás szerint az (1) bekezdés b) pontja szerinti intézkedés nem indokolt, azt a KKF köteles haladéktalanul megszüntetni.

(6) Amennyiben egy EK-megfeleléségi nyilatkozattal rendelkező rendszerelem nem felel meg e rendeletben foglaltaknak, a kapott tájékoztatást követően a KKF javaslatot tesz az EK-megfeleléségi nyilatkozatot kiállító szervezet működésének korlátozására vagy visszavonására. Az intézkedések megtételéről a KKF tájékoztatja a Bizottságot és az EGT-államokat.

8. §

(1) A rendszerelem megfelelését és alkalmazhatóságát igazoló EK-megfeleléségi nyilatkozat kiadásának feltételeként a gyártó vagy az EGT-államok területén letelepedett meghatalmazott képviselője köteles alkalmazni a vonatkozó ÁME-ben előírt rendelkezéseket.

(2) A rendszerelem megfelelésének és alkalmazhatóságának megállapítását az a bejelentett szervezet köteles

elvégezni, amelyhez a gyártó vagy az EGT-államok területén letelepedett meghatalmazott képviselője a kérelmet benyújtotta.

(3) Amennyiben sem a gyártó, sem az EGT-államok területén letelepedett képviselője nem teljesítette az (1) és (2) bekezdés szerinti kötelezettségeit, úgy azok teljesítése a rendszerelemet forgalomba hozó szervezetre hárul. E rendelet szempontjából ugyanezen kötelezettségek érvényesek mindazokra, akik a rendszerelemet vagy azok különböző részeit összeszerelik, továbbá rendszerelemet gyártanak saját használatra.

(4) Ha a KKF – az általa végzett vizsgálat eredményeként – azt állapítja meg, hogy az EK-megfelelőségi nyilatkozat nem felel meg az előírt feltételeknek, kötelezi a gyártót vagy az EGT-államok területén letelepedett meghatalmazott képviselőjét, illetve a (4) bekezdésben foglaltak szerint a rendszerelemet forgalomba hozó szervezetet, hogy határozatában megjelölt határidő lejártáig gondoskodjon a rendszerelem megfelelőségéről.

(5) Amennyiben a jogsértő állapot a (4) bekezdésben foglalt határidő lejárta után is fennáll, a KKF megteszi a rendszerelem piaci forgalmazásának korlátozásához, megtiltásához, illetve a piacról való kivonásához szükséges intézkedéseket.

Alrendszerek

9. §

(1) A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer strukturális alrendszere vagy annak része abban az esetben helyezhető üzembe és akkor működtethető, ha tervezése, kivitelezése és beépítése olyan módon történik, amely biztosítja, hogy a strukturális alrendszer vagy annak része a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszerbe történő beillesztés során megfeleljen a rá vonatkozó alapvető követelményeknek.

(2) Az alrendszerek üzembe helyezésének engedélyezési és üzemeltetésük ellenőrzésének hatósági feladatait külön jogszabályban meghatározott módon a KKF látja el.

(3) A KKF a vonatkozó ÁME-kben megállapított eljárások alkalmazásával az alrendszerek üzembe helyezésekor és azt követően legalább kétévenként ellenőrzi, hogy az alrendszerek létesítése és üzembe helyezése, üzemeltetése és karbantartása megfelel-e a vonatkozó alapvető követelményeknek. A 3. melléklet 1.4.1., 2.2.2. és 2.5.2. pontjaiban meghatározott környezetvédelmi követelményeknek való megfelelés megállapításához a KKF bevonja az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőséget.

(4) Jogsértő üzemeltetésnek minősül, ha az üzemben tartó a vasúti rendszer alrendszerét érvényes EK-hitelesítési nyilatkozat hiányában működteti.

(5) Felújítás vagy korszerűsítés esetén a vasúti szervezet megküldi a beruházást ismertető dokumentációt a KKF-nek, amely az engedélyezésre vonatkozó külön jogszabályok és az alkalmazandó ÁME-ben feltüntetett végrehajtási stratégia figyelembevételével dönt arról, hogy a munkák nagysága szükségessé teszi-e új engedély kiadását az e rendelet alapján történő üzembe helyezéshez.

(6) Új engedély szükséges minden olyan esetben, amikor a tervezett munkák hatással lehetnek az érintett alrendszer általános biztonsági szintjére. Ha új engedélyre van szükség, a KKF határozza meg, hogy az ÁME-ket milyen mértékben kell a projektekre alkalmazni. A KKF a döntéséről értesíti a Bizottságot és a többi EGT-államot.

Vasúti járművek üzembe helyezése és nyilvántartása

10. §

(1) A járművek üzembe helyezésének engedélyezésekor a KKF felelős azért, hogy minden egyes járművet alfanumerikus azonosító kóddal lássanak el. A kódot minden járművön fel kell tüntetni, és be kell jegyezni a KKF által vezetett – a 16. §-ban meghatározott – nemzeti járműnyilvántartásba (a továbbiakban: nyilvántartás).

(2) A nyilvántartás nyilvános.

(3) A KKF a vasúti járművek üzembe helyezéséről és időszakos vizsgálatáról szóló rendelet szerint engedélyezheti az EGT-n kívüli országban üzembe helyezett járműveknek a Magyar Köztársaság területén történő üzembe helyezését. A KKF megfelelő jelölés alkalmazásával köteles gondoskodni arról, hogy ezek a járművek az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban egyértelműen azonosíthatóak legyenek, és a járműveknek a (4) bekezdés *c)*, *d)* és *e)* pontjában felsorolt adatok a nemzeti nyilvántartásból le-hívhatók legyenek.

(4) A járműnyilvántartásnak – az Európai Vasúti Ügynökség (a továbbiakban: Ügynökség) által meghatározott tartalmi és formai követelmények figyelembevételével – legalább a következő információkat kell tartalmaznia:

a) hivatkozást az EK-hitelesítési nyilatkozatra és a kibocsátó szervezetre;

b) hivatkozást az (1) bekezdés szerinti járműnyilvántartásra;

c) a jármű tulajdonosát, illetve bérlőjét;

d) a jármű használatára vonatkozó bármilyen korlátozást;

e) a jármű karbantartási ütemtervére vonatkozó alapvető biztonsági adatokat.

*A strukturális alrendszerre vonatkozó
további szabályok*

11. §

(1) Az alapvető követelményeknek megfelelő, a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer részét képező strukturális alrendszer létrehozása, üzembe helyezése és üzemeltetése nem tiltható meg, nem korlátozható és nem akadályozható meg. Nem lehet előírni olyan ellenőrzést, amelyet már elvégeztek az EK-hitelesítési eljárás részeként. Ez a rendelkezés nem mentesít a külön jogszabályokban meghatározott engedélyek kiadásához szükséges feltételek teljesítése alól.

(2) A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer azon strukturális alrendszere tekinthető kölcsönösen átjárhatónak és a rá vonatkozó alapvető követelményeknek megfelelőnek, amelyik rendelkezik EK-hitelesítési nyilatkozattal.

(3) A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszert alkotó valamely strukturális alrendszer kölcsönös átjárhatóságának EK-hitelesítési eljárását az erre kijelölt, bejelentett szervezet az alapvető követelményekkel összhangban, a vonatkozó ÁME-kra történő hivatkozással köteles elvégezni.

(4) Az ÁME-k hiányában, valamint a 4. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben a KKF elküldi a többi EGT-állam és a Bizottság részére az alrendszerre vonatkozóan az alapvető követelmények teljesítésére alkalmazott műszaki szabályok jegyzékét. A műszaki szabályok jegyzékének változása esetén a KKF értesíti az érintetteket.

12. §

(1) Amennyiben valamely, e rendelet hatálya alá tartozó, vasúti közlekedési tevékenységet ellátó vagy szolgáltatást nyújtó, továbbá az abban részt vevő szervezet úgy ítéli meg, hogy egy ÁME nem elégíti ki teljes mértékben az alapvető követelményeket, úgy erről a KKF-et köteles tájékoztatni.

(2) A KKF megvizsgálja a bejelentést, és amennyiben megállapítja annak megalapozottságát, a miniszter egyetértésével tájékoztatja a Bizottságot.

*Az EK-hitelesítési eljárás és az EK-hitelesítési
nyilatkozat*

13. §

(1) A strukturális alrendszer megfelelőségének tanúsítására az alrendszer létrehozása vagy beszerzése érdekében az alrendszer tervezője, gyártója, kivitelezője vagy a beszerzést végző szervezet, illetve hivatalos képviselője

(a továbbiakban együtt: hitelesítés-kérelmező) megbízza az általa kiválasztott bejelentett szervezetet az 5. mellékletben ismertetett EK-hitelesítési eljárás elvégzésével.

(2) A bejelentett szervezet tevékenysége a tervezési szakasznál kezdődik és a teljes építési vagy gyártási időszakot magában foglalva az alrendszer forgalomba helyezése előtti átvételig tart. Tevékenysége kiterjed továbbá az alrendszernek azzal a rendszerrel való kapcsolódási pontjaira, amelybe az alrendszer beépítésre kerül, a vonatkozó ÁME-ban és a 16. §-ban előírt jegyzékekben rendelkezésre álló adatok figyelembevételével.

(3) A bejelentett szervezet a hitelesítés-kérelmező költségére a tervezés, az építés vagy gyártás, valamint az üzembe helyezés szakaszait (a továbbiakban együtt: létesítési szakaszok) külön-külön ellenőrzi.

(4) A bejelentett szervezet valamennyi létesítési szakaszhoz kapcsolódóan EK-megfelelőségi tanúsítványt állít ki, amelyben tanúsítja, hogy az alrendszer megfelel e rendeletben foglaltaknak, a vonatkozó egyéb előírásoknak, és üzembe helyezhető. Amennyiben az előírt feltételek nem teljesülnek, megtagadja a tanúsítvány kiadását.

(5) Az EK-megfelelőségi tanúsítvány alapján a hitelesítés-kérelmező EK-hitelesítési nyilatkozatot állít ki, amelyet a (6) bekezdés szerinti műszaki dokumentációval együtt nyújt be az engedélyezési eljárás során a KKF-nek.

(6) A bejelentett szervezet felelős az EK-hitelesítési nyilatkozatot kísérő, az 5. mellékletben meghatározott műszaki dokumentáció összeállításáért. A műszaki dokumentációnak tartalmaznia kell az alrendszer jellemzőire vonatkozó minden szükséges dokumentumot, továbbá a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerelemek megfelelőségét és alkalmazhatóságát igazoló valamennyi dokumentumot, továbbá a használati feltételekre és korlátozásokra, valamint az időszakos ellenőrzésre, besabályozásra és karbantartásra vonatkozó utasításokat.

14. §

(1) Amennyiben valamely, e rendelet hatálya alá tartozó, vasúti közlekedési tevékenységet ellátó vagy szolgáltatást nyújtó, illetve az abban részt vevő szervezet úgy ítéli meg, hogy a műszaki dokumentációval kiegészített EK-hitelesítési nyilatkozat hatálya alá tartozó strukturális alrendszer nem felel meg teljes mértékben ennek a rendeletnek, és különösen nem felel meg az alapvető követelményeknek, a KKF útján kérheti további ellenőrzések elvégzését.

(2) A KKF a kérelmet megvizsgálja, és amennyiben azt megalapozottnak tartja, haladéktalanul tájékoztatja erről a minisztert. A miniszter egyetértése (jóváhagyása) alapján a KKF értesíti a Bizottságot megállapításairól, a megtett intézkedésekről és a döntés indokairól.

Bejelentett szervezet

15. §

(1) A rendszerelemek megfelelőségének és alkalmazhatóságának megállapítására szolgáló eljárás, továbbá a strukturális alrendszerek hitelesítési eljárásának elvégzéséért felelős szervezet kijelölésére a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelöléséről szóló 182/1997. (X. 17.) Korm. rendelet, valamint a műszaki termékek megfelelőségét vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól szóló 4/1999. (II. 24.) GM rendelet előírásait kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendeleteknek, valamint e rendeletben meghatározott egyéb követelményeknek megfelelt vizsgáló, ellenőrző és tanúsító szervezet kijelöléséről és hatásköréről a miniszter értesíti a Bizottságot, valamint a Bizottságtól előzetesen beszerzett azonosítási számról és a szervezet hatásköréről az EGT-államokat.

(3) A jegyzékben közzétett, az EGT valamely államában működő bármely bejelentett szervezetet a rendszerelemek megfelelőségének és alkalmazhatóságának megállapítása és a strukturális alrendszerek hitelesítési eljárása tekintetében el kell fogadni.

(4) A bejelentett szervezet – továbbá annak vezetője és munkaviszonyban álló, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, illetve polgári jogi jogviszony alapján munkát végző természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok (a továbbiakban együtt: munkatárs) – sem közvetlenül, sem meghatalmazott képviselőként nem vehetnek részt a rendszerelemek vagy az alrendszerek tervezésében, előállításában, építésében, karbantartásában vagy üzemeltetésében. Ez nem zárja ki a műszaki információk cseréjét a gyártó vagy a tervező, és a bejelentett szervezet között.

(5) A munkatárs pártatlanságát biztosítani kell. Javadalmazása nem függhet az általa elvégzett ellenőrzések számától vagy ezek eredményétől.

(6) A munkatársnak az e rendeletben meghatározott tevékenységek ellátásához szükséges

- a) szakirányú műszaki és szakmai képzettséggel,
- b) az általa végzett vizsgálatokra és ellenőrzésekre vonatkozó követelmények ismeretével,
- c) szakmai gyakorlattal, valamint
- d) az általa végzett vizsgálatok és ellenőrzések hivatalos dokumentálására való jogosultsággal és ismeretekkel kell rendelkeznie.

(7) A bejelentett szervezetnek rendelkeznie kell mindazokkal az eszközökkel és berendezésekkel, amelyek a szervezet által végzett vizsgálatok és ellenőrzések maradéktalan elvégzéséhez szükségesek.

(8) A bejelentett szervezetnek függetlennek kell lenni a rendszerelem, illetve alrendszer gyártójától, forgalmazójától és annak üzemeltetőjétől, valamint az engedélyező hatóságtól. A bejelentett szervezet és annak munkatársa az

ellenőrzéseket szakmai feddhetetlenséggel és hozzáértéssel köteles végezni, és el kell utasítani minden olyan nyomást és ösztönzést – különösen a pénzügyi jellegűeket –, amelyek befolyásolhatják döntésüket, illetve ellenőrzésük eredményét, különösen abban az esetben, ha azokkal olyanok próbálkoznak, akiket az ellenőrzés eredménye érint.

(9) A munkatárs köteles a tevékenységével kapcsolatban tudomására jutott üzleti titkot megőrizni.

(10) A bejelentett szervezetnek megfelelő kárfedezettel kell rendelkeznie.

(11) Amennyiben a kijelölés feltételeit nem teljesítő szervezettől a miniszter a jóváhagyást visszavonta, erről a Bizottságot és az EGT-államokat a KKF útján tájékoztatni kell.

(12) Amennyiben a KKF megállapítja, hogy a más EGT-államban működő bejelentett szervezet nem felel meg a vonatkozó előírásoknak, erről haladéktalanul tájékoztatja a minisztert. Amennyiben a KKF-től kapott tájékoztatás indokolt, a miniszter haladéktalanul értesíti a Bizottságot a megállapításokról, a megtett intézkedésekről és a döntés indokairól.

VEGYES RENDELKEZÉSEK

16. §

A KKF köteles gondoskodni a vasúti pálya és a vasúti járművek fő jellemzőit rögzítő jegyzékek elkészítéséről és évenkénti aktualizálásáról. A nyilvántartásokban fel kell tüntetni az egyes alrendszerek fő jellemzőit és azok viszonyát a vonatkozó ÁME-kben előírt jellemzőkhöz. A jegyzékeket a KKF a honlapján teszi közzé, és erről tájékoztatja az Ügynökséget.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

17. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a nagysebességű vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról szóló 9/2002. (II. 6.) KöViM rendelet.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

18. §

Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

- a) a Tanács 96/48/EK irányelve (1996. július 23.) a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról;

b) az Európai Parlament és Tanács 2004/50/EK irányelve (2004. április 29.) a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról szóló 96/48/EK tanácsi irányelv és a hagyományos transzeurópai vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról szóló 2001/16/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, 1. cikk.

Dr. Kóka János s. k.,
gazdasági és közlekedési miniszter

1. melléklet
a 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer

1. Infrastruktúra

A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer infrastruktúráját a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó közösségi iránymutatásokról szóló, 1996. július 23-i 1692/96/EK európai parlamenti és tanácsi határozatban a transzeurópai közlekedési hálózat vonalaira meghatározott infrastruktúra vagy az említett határozat felülvizsgálata eredményeként a határozat bármely módosításában felsorolt infrastruktúra alkotja.

E rendelet szempontjából a nagysebességű vonalak

- a) vasútvonalak, amelyeket legalább 250 km/h sebességre építenek ki,
- b) a nagysebességű vonatok közlekedésére továbbfejlesztett vonalak, amelyeket legalább 200 km/h sebességre alakítanak ki,
- c) a nagysebességű vonatok közlekedésére továbbfejlesztett vonalak, amelyek a domborzati viszonyok, városrendezési és egyéb korlátok miatt sajátos jellemzőkkel bírnak, ezért a sebességet mindenhol a helyi viszonyokhoz kell igazítani.

Ez az infrastruktúra magában foglalja a forgalomirányítási, helymegállapítási és navigációs rendszereket, a nagysebességű vonalakon történő személyszállítási szolgáltatásokat támogató adatfeldolgozási és távközlési műszaki létesítményeket, amelyek a hálózat biztonságos és összehangolt üzemeltetéséről, valamint a hatékony forgalomirányításról gondoskodnak.

2. Járművek

E rendelet szempontjából a járművek olyan szerelvényeket jelentenek, amelyek a következő sebességi feltételeket teljesítik:

- a) legalább 250 km/h sebességgel közlekednek a különleges konstrukciójú nagysebességű vonalakon, ahol megfelelő körülmények között a 300 km/h-t meghaladó sebesség is elérhető, vagy

b) legalább 200 km/h sebességgel az 1. c) pontban meghatározott vonalakon, ha ez összhangban van az 1. c) pontban meghatározott vonalakra megengedett sebességgel.

3. A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer összeegyeztethetősége

A nagysebességű transzeurópai vasúti szolgáltatások minőségét alapvetően a vasúti pálya és tartozékai, továbbá a vasúti üzemi létesítmények által alkotott, a nagysebességű vasúti közlekedés lebonyolítására megépített, illetve átépített transzeurópai hálózat, valamint az ezen történő közlekedésre tervezett járművek (beleértve ezek fedélzeti rendszerelemeit is) jellemzőinek összeegyeztethetősége határozza meg.

2. melléklet
a 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

Alrendszerek

Az alrendszerek megnevezése

E rendelet alkalmazásában a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszert alkotó rendszer a következő alrendszerekre bontható:

- a) Strukturális alrendszerek
 - aa) vasúti pálya és tartozékai, továbbá a vasúti üzemi létesítmények,
 - ab) energiaellátás,
 - ac) ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések,
 - ad) forgalmi szolgálat és üzemirányítás,
 - ae) járművek.
- b) Működési alrendszerek
 - ba) karbantartás,
 - bb) személyszállítási és áru fuvarozási telematikai alkalmazások.

3. melléklet
a 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

Alapvető követelmények

1. Általános követelmények

1.1. Biztonság

1.1.1. A biztonság szempontjából kritikus rendszerelemek és különösen a vasúti szerelvények mozgásában részt vevő rendszerelemek tervezése, megépítése vagy összeszerelése, továbbá karbantartása és ellenőrzése során gondoskodni kell arról, hogy a hálózatra előírt követelmé-

nyeknek megfelelően – beleértve egyes korlátozott üzemmódok által meghatározott helyzeteket is – garantálja a biztonságot.

1.1.2. A kerék-sín kapcsolatra jellemző értékek a legnagyobb megengedett sebességgel történő közlekedés során is feleljenek meg a futásstabilitási követelményeknek.

1.1.3. A felhasznált rendszerelemeknek el kell viselniük minden, az üzemi élettartamukra meghatározott igénybevételt. A véletlen hibáknak a biztonságot veszélyeztető következményeit megfelelő eszközökkel korlátozni kell.

1.1.4. A vasúti üzemi létesítményeket és járműveket úgy kell tervezni, az építés során felhasznált anyagokat úgy kell megválasztani, hogy tűz esetén korlátozzák a tűz továbbterjedését és a füst, valamint mérgező gázok és gőzök keletkezését, terjedését és hatását.

1.1.5. Az utasok által kezelt minden eszközt úgy kell kialakítani, hogy azok ne veszélyeztessék a biztonságot még akkor sem, ha előre látható felhasználásuk során az utasok nem tartják be a vonatkozó utasításokat.

1.2. Megbízhatóság és üzemképesség

A vonatok mozgásában szerepet játszó rögzített vagy mozgó rendszerelemek ellenőrzését és karbantartását úgy kell megszervezni, végrehajtani és ütemezni, hogy a rendeltetésszerű feltételek között megőrizték működőképességüket.

1.3. Egészségvédelem

1.3.1. A vasúti üzemi létesítményekben és a járművekben tilos olyan anyagokat felhasználni, amelyek felhasználásuk módjánál fogva veszélyeztethetik azon személyek egészségét, akik hozzájuk férhetnek.

1.3.2. A felhasznált anyagokat úgy kell kiválasztani, feldolgozni és alkalmazni, hogy – különösen tűz esetén – a lehető legkisebb legyen az egészségre ártalmas és veszélyes gőzök vagy gázok kibocsátásának veszélye.

1.4. Környezetvédelem

1.4.1. A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer létrehozásának és üzemeltetésének környezetre gyakorolt káros hatásait fel kell mérni, és a rendszer tervezése során a hatályos közösségi rendelkezéseknek megfelelően figyelembe kell venni.

1.4.2. A vonatokon és az infrastruktúrában felhasznált anyagokat úgy kell kiválasztani, feldolgozni és alkalmazni, hogy a lehető legkisebb legyen a környezetre ártalmas és veszélyes gőzök, illetve gázok kibocsátásának veszélye, különösen tűz esetén.

1.5. Műszaki összeegyeztethetőség

1.5.1. Az infrastruktúra és a különféle berendezések műszaki jellemzői legyenek összeegyeztethetőek egymással, valamint a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszerben közlekedő vonatok jellemzőivel.

1.5.2. A járműveket és az energiaellátó rendszereket úgy kell megtervezni és megépíteni, hogy ne zavarják azokat a vasúti berendezéseket, eszközöket, továbbá köz- és magánhálózatokat, amelyekkel elektromágneses kapcsolatba kerülhetnek.

Amennyiben a vasúti hálózat bizonyos szakaszain a jellemzők betartása nehézségekbe ütközik, akkor a jövőbeni együttműködést lehetővé tevő ideiglenes megoldást kell alkalmazni.

2. Az alrendszerekre vonatkozó követelmények

2.1. A vasúti pálya és tartozékai, továbbá a vasúti üzemi létesítmények

2.1.1. Biztonság

Megfelelő intézkedéseket kell tenni a nagysebességű transzeurópai vasúti közlekedést szolgáló pályalétesítményekhez történő illetéktelen hozzáférés vagy behatolás ellen.

Gondoskodni kell az utasok, a vasutas munkavállalók, a pálya közelében tartózkodók és nagysebességű transzeurópai vasúti közlekedéssel kapcsolatba kerülő más személyek (a továbbiakban: személyek) veszélyeztetésének korlátozásáról, különösen az állomásokon, a nagysebességű vonatok áthaladása esetén.

A személyek által hozzáférhető pályalétesítményeket úgy kell megtervezni és kialakítani, hogy a lehető legkisebb mértékre csökkentsék a személyek biztonságát veszélyeztető kockázatokat.

A hosszú alagutakban megfelelő intézkedéseket kell tenni a különleges biztonsági követelmények figyelembevétele céljából.

2.2. Energiaellátás

2.2.1. Biztonság

Az energiaellátó rendszerek működése nem veszélyeztetheti sem a nagysebességű vonatok, sem a személyek biztonságát.

2.2.2. Környezetvédelem

Az energiaellátó rendszerek működése nem terhelheti a környezetet a megengedett határértékeken túl.

2.2.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszerben alkalmazott áramellátó rendszerek:

- tegyék lehetővé az előírt teljesítményszintek elérését;
- tegyék lehetővé a zavartalan együttműködést a járművekre szerelt áramszedő berendezésekkel.

2.3. Ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések

2.3.1. Biztonság

A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszerben alkalmazott ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések és eljárások tegyék lehetővé, hogy a vonatok a hálózatra meghatározott követelményeknek megfelelően közlekedhessenek.

2.3.2. Műszaki összeegyeztethetőség

Az összeegyeztethetőségi követelményeknek megfelelő ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések bevezetését követően létrehozott vagy kifejlesztett minden új vasúti létesítményt és nagysebességű járművet alkalmassá kell tenni e rendszerek használatára.

A járművek vezetőállásán felszerelt ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések – meghatározott feltételek mellett – a teljes nagysebességű transzeurópai rendszeren tegyék lehetővé a vonatok zavartalan közlekedését.

2.4. Járművek

2.4.1. Biztonság

A járművek és a közöttük levő kapcsolóelemek szerkezetét úgy kell megtervezni, hogy összeütközés, illetve kisklás esetén védjék az utasteret és a vezetőfülkét.

A villamos berendezések nem veszélyeztethetik ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések biztonságát és működését.

A fékezés technikája és a fékezésből eredő igénybevétel legyen összhangban a vasúti pálya és tartozékai, továbbá a vasúti üzemi létesítmények jellemzőivel.

Gondoskodni kell a feszültség alatt levő rendszerelemekhez történő hozzáférés megakadályozásáról a személyek veszélyeztetésének elkerülése érdekében.

Megfelelő eszközöknek kell rendelkezésre állni ahhoz, hogy az utasok jelezhessék a veszélyt a járművezetőnek vagy a vonatszemélyzetnek.

A fel- és leszálláshoz rendelkezésre álló ajtókat olyan nyitó és záró rendszerrel kell ellátni, amellyel szavatolható az utasok testi épsége.

Vészkijáratokat kell kialakítani és azokat meg kell jelölni.

Megfelelő intézkedéseket kell hozni a nagyon hosszú alagutak esetében jelentkező különleges biztonsági követelmények teljesítése érdekében.

A vonatokat megfelelő fényerőjű és élettartamú vészvilágítási rendszerrel kell ellátni.

A vonatokat olyan hangosbeszélő rendszerrel kell felszerelni, amely az utasok számára megfelelő kommunikációs eszközként szolgál a vonaton szolgáltatást teljesítő személyzettel és a forgalomirányítással.

2.4.2. Megbízhatóság és rendelkezésre állás

A biztonság szempontjából alapvető fontosságú berendezések, a futómű, a vontatási rendszer és a fékberendezés, továbbá az ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezések konstrukciója tegye lehetővé, hogy a vonat a továbbra is üzemelő berendezéseinek károsodása nélkül folytathassa útját valamely hiba esetén.

2.4.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A villamos berendezések tegyék lehetővé a zavartalan együttműködést az ellenőrző-, irányító-, jelző- és biztosítóberendezésekkel.

Az áramszedő berendezések jellemzői tegyék lehetővé a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszerben alkalmazott energiaellátó rendszerek igénybevételével történő zavartalan közlekedést.

A járművek jellemzői tegyék lehetővé a vonatok közlekedését minden olyan vonalon, amelyen közlekedtetni kívánják azokat.

2.4.4. Ellenőrzések

A vasúti szerelvényeket adatrögzítő berendezéssel kell felszerelni. A berendezés által gyűjtött adatokat és az információk feldolgozását összhangba kell hozni.

2.5. Karbantartás

2.5.1. Egészségvédelem

A karbantartó létesítményekben alkalmazott műszaki berendezések és eljárások nem veszélyeztethetik az egészséget és a testi épséget.

2.5.2. Környezetvédelem

A karbantartó létesítményekben alkalmazott műszaki berendezések és eljárások hatása nem haladhatja meg a közvetlen környezet vonatkozásában megállapított és megengedett határértékeket.

2.5.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A nagysebességű vonatok karbantartására alkalmazott berendezések tegyék lehetővé a rendeltetésüknek megfelelő biztonságos, egészségre ártalmatlan és az ergonómiai követelményeknek megfelelő használatot.

2.6. Környezet

2.6.1. Egészségvédelem

A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer működése nem lépheti túl a jogszabályban meghatározott zajterhelési szintet.

2.6.2. Környezetvédelem

A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer működése – megfelelő karbantartás esetén – nem okozhat a vasúti pálya és tartozékai, továbbá a vasúti üzemi létesítmények közvetlen környezetében végzett tevékenység szempontjából elfogadhatatlan mértékű talajrezgéseket.

2.7. Működés

2.7.1. Biztonság

A nagysebességű transzeurópai vasúti rendszer üzemeltetésének szabályait és a járművezetőket, valamint a vonatszemélyzet képzését össze kell hangolni a biztonságos nemzetközi közlekedés megvalósítása érdekében.

A karbantartási munkák összetevőit és a munkák gyakoriságát, a karbantartó személyzet szak- és továbbképzését, valamint a karbantartó létesítményekben alkalmazott minőségbiztosítási rendszert úgy kell kialakítani, hogy szavatolják a magas szintű üzembiztonságot.

2.7.2. Megbízhatóság és üzemképesség

Az üzemeltetés és a karbantartás összehangolása, a karbantartó személyzet megfelelő képzése és képzése, valamint az üzemeltetők által létrehozott minőségbiztosítási rendszer révén magas fokú rendszerbiztonságot és üzemképességet kell szavatolni.

2.7.3. Műszaki összeegyeztethetőség

A hálózat üzemeltetésének szabályait, valamint a járművezetők, a vonatszemélyzet, valamint a forgalmi szolgáltatók szakképzettségét össze kell hangolni a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszeren történő hatékony üzemeltetés érdekében.

4. melléklet

a 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

A rendszerlemek megfelelése és alkalmazhatósága

EK-megfelelési nyilatkozat

1. A rendszerlemek

Az EK-megfelelési nyilatkozat a nagysebességű transzeurópai vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságában szerepet játszó, e rendelet 2. §-a d) pontjában meghatározott rendszerlemekre vonatkozik. A kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerlemek lehetnek:

1.1. Többcélú rendszerlemek

Olyan rendszerlemek, amelyek nemcsak a vasúti rendszerekben, hanem más területeken is alkalmazhatók;

1.2. Különleges jellemzőkkel rendelkező többcélú rendszerlemek

Olyan rendszerlemek, amelyek felhasználása nem kizárólag a vasúti rendszerre jellemző, de amelyeknek vasúti célú felhasználás esetén meghatározott teljesítményszintet kell elérniük.

1.3. Sajátosan vasúti rendszerlemek

Olyan rendszerlemek, amelyeket kizárólag vasúti alkalmazásra használnak.

2. Hatály

Az EK-megfelelési nyilatkozat hatálya:

– a bejelentett szervezet(ek) azon megállapítására terjed ki, amely valamely elkülönítetten vizsgált rendszerlem által teljesítendő műszaki követelménynek való belső megfelelést értékel, vagy

– a bejelentett szervezet(ek) által végzett azon vizsgálatra terjed ki, amely valamely, a vasúti környezetben belül vizsgált rendszerlem alkalmazhatóságát értékeli, különösen azokban az esetekben, amikor kapcsolódási pontok is érintettek azokkal az elsősorban funkcionális jellegű műszaki előírásokkal összefüggésben, amelyeket ellenőrizni kell.

A bejelentett szervezetek által a tervezési és a gyártási szakaszokban végzett értékelő eljárások a 93/465/EGK határozatban előírt modulokra épülnek, összhangban az ÁME-kban említett feltételekkel.

3. Az EK-megfelelési nyilatkozat tartalma

Az EK-megfelelési nyilatkozat a következőket tartalmazza:

- hivatkozások a vonatkozó rendeletre,
- a gyártó cég vagy az EGT-államai területén letelepedett meghatalmazott képviselőjének neve és címe (meg kell adni a cég kereskedelmi nevét és teljes címét, meghatalmazott képviselő esetében pedig a gyártó vagy az összeszerelő kereskedelmi nevét is),
- a rendszerlem leírása (márka, típus stb.),
- a megfelelés és az alkalmazhatóság megállapítása érdekében követett eljárás ismertetése,
- minden olyan előírás, amelynek a rendszerlem megfelel, különösen a használat feltételeinek ismertetése,
- a megfelelés és az alkalmazhatóság megállapítása érdekében lefolytatott eljárásba bevont bejelentett szervezet (szervezetek) neve és címe, továbbá a vizsgálati tanúsítvány dátuma, adott esetben a tanúsítvány érvényességének időtartamával és feltételeivel együtt,
- szükség esetén hivatkozás a vonatkozó európai előírásra,
- a gyártó vagy a gyártónak az EGT-államok területén letelepedett meghatalmazott képviselője nevében kötelezettségvállalásra felhatalmazott aláíró azonosító adatai.

Az EK-megfelelési nyilatkozatot, valamint a kísérő dokumentumokat keltezéssel és aláírással kell ellátni.

Az EK-megfelelési nyilatkozatot a műszaki dokumentáció nyelvvel azonos nyelven kell kiállítani.

5. melléklet

a 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

Az alrendszerek EK-hitelesítési eljárása

1. EK-hitelesítési eljárás

Az eljárás során egy bejelentett szervezet a hitelesítés-kérelmező meghatalmazott képviselőjének kérésére ellenőrzi és tanúsítja, hogy egy alrendszer:

- megfelel a vonatkozó rendeletek és uniós jogi aktusok előírásainak,
- megfelel a kapcsolódó egyéb rendelkezéseknek, előírásoknak és üzembe helyezhető.

2. Ellenőrzési szakaszok

Az alrendszeren a folyamat következő szakaszai során kell ellenőrzést végrehajtani:

- általános tervezés,
- az alrendszer gyártása vagy létesítése, ezen belül különösen az építőmérnöki tevékenységek, a rendszerlemek összeszerelése és az általános beállítások,
- az alrendszer átvételi ellenőrzése.

3. EK-megfelelőségi tanúsítvány és EK-hitelesítési nyilatkozat

Amennyiben ennek feltételei teljesülnek, a bejelentett szervezet kiadja a hitelesítés-kérelmező számára az EK-megfelelőségi tanúsítványt. A hitelesítés-kérelmező a tanúsítvány alapján állítja ki az EK-hitelesítési nyilatkozatot azon tagállam hatósága számára, amelyben az alrendszer alkalmazták, illetve működtetik.

4. Műszaki dokumentáció

A hitelesítési nyilatkozatot kísérő műszaki dokumentációt a következők szerint kell elkészíteni:

- az infrastruktúra esetében: építési tervek, a földmunkák és a megerősítési munkálatok jóváhagyási jegyzőkönyvei, betonozási vizsgálati és ellenőrzési jelentések,
- más alrendszerek esetén: a kivitelezéssel megegyező általános és részletes tervrajzok, elektromos kapcsolási rajzok és a hidraulikus rendszer rajzai, vezérlőáramköri ábrák, adatfeldolgozó és automatikus rendszerek leírása, üzemeltetési és karbantartási kézikönyvek stb.,
- az alrendszerbe rendszerelemek jegyzéke,
- az EK-megfelelőségi vagy alkalmazhatósági nyilatkozatok példánya, amelyekkel a fent említett rendszer elemeket a rendelet 8. §-a értelmében el kell látni, csatolva hozzá adott esetben, a vonatkozó számítási feljegyzéseket, és a közös műszaki előírások alapján a bejelentett szervezetek által elvégzett próbákról és vizsgálatokról felvett jegyzőkönyvek,
- az EK-hitelesítésért felelős bejelentett szervezet által kiadott és ellenjegyzett igazolás, csatolva azokat a számításokat tartalmazó feljegyzéseket, amelyek igazolják, hogy az alrendszer megfelel ennek a rendeletnek, és rögzíti az esetleges, az eljárás végrehajtása során tett észrevételeit és vissza nem vont fenntartásait.

Az igazoláshoz csatolni kell az ugyanezen szervezet által az 5.3. és 5.4. részben meghatározottak szerint elkészített ellenőrzési, illetve vizsgálati jelentést is.

5. EK-ellenőrzés

5.1. Az EK-ellenőrzés azt a célt szolgálja, hogy az alrendszer létesítése során a műszaki dokumentációban foglalt kötelezettségek teljesüljenek.

5.2. A gyártás ellenőrzését végző bejelentett szervezet részére lehetővé kell tenni az állandó bejutást az építkezések helyszínére, a gyártóüzemekbe, a raktárterületekre és, ha indokolt, az előregyártás és a folyamatba épített ellenőrzés területeire, továbbá általában véve minden olyan helyre, amelyet a szervezet ellenőrzési munkája végzéséhez szükségesnek tart. A hitelesítés-kérelmező köteles elküldeni a bejelentett szervezethez mindazon dokumentumokat, amelyek az ellenőrzéshez szükségesek, különösen az alrendszerrel kapcsolatos kivitelezési terveket és műszaki dokumentációt.

5.3. Az alrendszer létesítési folyamatának ellenőrzéséért felelős bejelentett szervezet rendszeres időközönként részletes vizsgálatot végez a rendeletben foglaltak teljesítésének ellenőrzése céljából. Kérheti, hogy az építési műveletek bizonyos szakaszainál jelen lehessen. Megállapításairól a szervezet vizsgálati jelentést készít az alrendszer létesítésének felelősei számára.

5.4. A bejelentett szervezet előzetes bejelentés nélkül is felkeresheti a munkaterületet vagy a gyártóüzemeket. Az ilyen látogatások idején a bejelentett szervezet teljes vagy részleges felülvizsgálatot végezhet. A kivitelezés felelősei számára ellenőrzési, illetve vizsgálati jelentést ad.

6. A bejelentett szervezet a 4. pontban említett teljes dokumentációt átadja a hitelesítés-kérelmezőnek. Ez a dokumentáció támasztja alá az alrendszer üzemképességének ellenőrzését végző bejelentett szervezet által kiállított EK-megfelelőségi tanúsítványt. A dokumentációt csatolni kell az EK-hitelesítési nyilatkozathoz, amelyet a hitelesítés-kérelmező az érintett tagállam hatóságához nyújt be.

A hitelesítés-kérelmező a dokumentáció egy példányát köteles megőrizni az alrendszer teljes élettartama alatt. Kérésre bármely más tagállamnak el kell küldeni a dokumentáció másolatát.

7. Közzététel

Minden bejelentett szervezet köteles rendszeresen közzétenni a vonatkozó információkat a következőkről:

- az EK-megfelelőségi tanúsítás iránti kérelmek,
- kiadott EK-megfelelőségi tanúsítványok,
- elutasított EK-megfelelőségi tanúsítványok.

8. Nyelv

Az EK-hitelesítési eljárással kapcsolatos dokumentációkat és a levelezést annak a tagállamnak a hivatalos nyelvén kell folytatni, amelyben a hitelesítés-kérelmező letelepedett, vagy az EGT-államok hivatalos nyelvei közül a hitelesítés-kérelmező által elfogadott nyelven.

6. melléklet

a 37/2006. (VI. 21.) GKM rendelethez

Az alrendszerekre vonatkozó EK-hitelesítési nyilatkozat

Az EK-hitelesítési nyilatkozatot ugyanazon a nyelven kell írni, mint a csatolt műszaki dokumentációt, és a következőket kell tartalmaznia:

- hivatkozások e rendeletre;
- a hitelesítés-kérelmező vagy meghatalmazott képviselője neve és címe;
- az alrendszer rövid leírása;

- az EK-hitelesítési eljárást lefolytató bejelentett szervezet neve és címe;
- hivatkozás a műszaki dokumentációban található dokumentumokra;
- minden vonatkozó átmeneti vagy végleges rendelkezés, amelynek az alrendszerek meg kell, hogy feleljen, és – adott esetben – valamennyi üzemeltetési korlátozás és fel-tétel;
- az EK-nyilatkozat érvényességének ideje, ha az korlátozott időtartamra érvényes;
- az aláíró neve és címe.

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 27/2006. (VI. 21.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 61. § (2) bekezdésén alapuló népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján – *dr. Kovács Péter* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 84/2006. (III. 9.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján a 84/2006. (III. 9.) OVB határozat ellen kifogást nyújtottak

be az Alkotmánybírósághoz, amelyben az indítványozó a határozat felülvizsgálatát és megsemmisítését kezdeményezi. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) e határozatában a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Nekt.) 61. § (2) bekezdésén alapuló népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítéséről döntött.

Az OVB határozatát 2006. március 9-i ülésén fogadta el, és a Magyar Közlöny 29. számában 2006. március 14-én tette közzé. A kifogást a Ve. 130. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül, március 28-án nyújtották be az Országos Választási Bizottsághoz.

Az OVB által hitelesített aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés a következő:

„A magyarországi oroszok a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Kisebbségi törvény) 61. § (2) bekezdésének felhatalmazása alapján bizonyosságot kívánnak tenni arról, hogy megfelelnek a kisebbségi törvényben foglaltaknak. Ezen oknál fogva alulírottak kijelentjük, hogy az orosz kisebbséghez tartozónak valljuk magunkat!”

A kifogásban foglaltak szerint az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés hitelesítése törvénysértő. Az indítványozó álláspontja szerint azzal, hogy a Nekt. 61. § (2) bekezdését a kisebbségi önkormányzati választásról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény (a továbbiakban: Nektm.) 58. §-a – 2005. november 25-i hatállyal – módosította, megváltozott az OVB hatásköre az aláírásgyűjtő ívek hitelesítésére irányuló eljárásban. A Nekt. 61. §-ának módosított (2) bekezdése az OVB kötelezettségévé teszi azt, hogy a hitelesítési eljárásban kikérje a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) elnökének állásfoglalását. Ezzel – az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvényben (a továbbiakban: Nsztv.) szabályozott feltételeken túl – az OVB kötelezettségévé vált annak vizsgálata is, hogy a kisebbség megfelel-e a Nekt. 1. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek. Az OVB törvényt sértett azzal, hogy a hitelesítési eljárás során nem kérte meg az MTA elnökének állásfoglalását, és eljárása során nem vizsgálta, hogy az orosz kisebbség tartalmi szempontból megfelel-e a Nekt. által a kisebbségekkel szemben támasztott követelményeknek. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Iroda által a kifogáshoz csatolt iratok alapján megállapította, hogy az MTA elnökének állásfoglalása 2006. március 7-én megérkezett a BM Központi Hivatal Választási Főosztályához, így az az OVB 2006. március 9-i ülésén az OVB tagjainak rendelkezésére állt.

II.

Az Alkotmánybíróság a következő jogszabályi rendelkezések alapján hozta meg határozatát:

1. Az Alkotmánynak a népi kezdeményezésre vonatkozó rendelkezései:

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

„28/D. § Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”

2. A Nekt. 1. §-ának hatályos rendelkezései:

„1. § (1) E törvény hatálya kiterjed mindazon, a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárokra, akik magukat valamely nemzeti vagy etnikai kisebbséghez tartozónak tekintik, valamint e személyek közösségeire.

(2) E törvény értelmében nemzeti és etnikai kisebbség (a továbbiakban: kisebbség) minden olyan, a Magyar Köztársaság területén legalább egy évszázada honos népcsoport, amely az állam lakossága körében számszerű kisebbségben van, tagjai magyar állampolgárok és a lakosság többi részétől saját nyelve és kultúrája, hagyományai különböztetik meg, egyben olyan összetartozás-tudatról tesz bizonyosságot, amely mindezek megőrzésére, történelmileg kialakult közösségeik érdekeinek kifejezésére és védelmére irányul.”

A Nekt. 61. §-ának a Nektm. 58. §-a által módosított szövege:

„(1) E törvény értelmében Magyarországon honos népcsoportnak minősülnek: a bolgár, a cigány, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán.

(2) Ha az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül további kisebbség kíván bizonyosságot tenni arról, hogy megfelel az e törvényben foglalt feltételeknek, legalább 1000, magát e kisebbséghez tartozó választópolgár e tárgykörben a népi kezdeményezésre vonatkozó aláírásgyűjtő íveket az Országos Választási Bizottság elnökének nyújtja be. Az eljárás során az országos népszavazásra és népi kezdeményezésre vonatkozó törvényi rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy az Országos Választási Bizottság az eljárása során köteles kikérni a Magyar Tudományos Akadémia elnökének állásfoglalását a törvényi feltételek fennállásáról.”

3. Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvénynek (a továbbiakban: Nsztv.) a népi kezdeményezésre vonatkozó szabályai:

„17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.

18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő íve hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.

19. § A népi kezdeményezést – az aláírásgyűjtésnek a Ve. 118/A. §-a szerinti szünetelése kivételével – az aláírásgyűjtő ív hitelesítését követő két hónapon belül egyszer lehet benyújtani az Országos Választási Bizottság elnökéhez. A pótlólag benyújtott, a kezdeményezést kiegészítő aláírások érvénytelenek.

20. § A népi kezdeményezésről a 6. § szerinti bejelentést követő három hónapon belül döntení kell.”

4. A Ve.-nek az országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:

„131. § Az országos népi kezdeményezés során a 117–121. § és a 130. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.

(2) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos határozatát nyolc napon belül a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.”

„118. § (...)

(3) Valamennyi aláírásgyűjtő ívet a népszavazásra javasolt kérdéssel kell kezdeni. Egy aláírásgyűjtő íven egy kérdés szerepelhet. Az aláírásoknak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük.

(4) Az aláírásgyűjtő íveken a saját kezű aláírás mellett – az aláírás hitelességének ellenőrzése céljából – fel kell tüntetni a kezdeményező olvasható családi és utónevét, lakcímét, valamint személyi azonosítóját.

(5) Az aláírásgyűjtő ívet az aláírást gyűjtő polgár az aláírásával látja el.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

III.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. §-a *h)* pontja alapján a Ve.

130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítése során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

A Nekt. 61. § (2) bekezdésében szabályozott népi kezdeményezés a népi kezdeményezésnek egy sajátos esete, amelynek anyagi jogi feltételei eltérnek az országos népi kezdeményezésnek az Alkotmányban is megállapított általános szabályaitól. Ebben az esetben a népi kezdeményezés meghatározott célra, a Nekt. 61. § (1) bekezdésének módosítására, valamely népcsoport kisebbségként való elismerésére irányul. A népi kezdeményezés benyújtására magát e kisebbséghez tartozónak valló 1000 választópolgár jogosult. A népi kezdeményezéssel kapcsolatos eljárási kérdésekben az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló törvény általános rendelkezései az irányadók.

Az Nsztv. 3. § (1) bekezdése alapján a népi kezdeményezést támogató aláírásokat csak az aláírásgyűjtő ív OVB által hitelesített mintapéldányával megegyező aláírásgyűjtő íven lehet gyűjteni. Az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése során az Nsztv. 17–18. §-ai alapján az OVB azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdés eldöntése az Országgyűlés hatáskörébe tartozik-e, az aláírásgyűjtő ív pontosan és egyértelműen tartalmazza-e a megtárgyalásra javasolt kérdést, a kérdés megfogalmazása megfelel-e a törvényben foglalt követelményeknek, maga az aláírásgyűjtő ív – formailag és tartalmilag – megfelel-e a Ve. 118. (3)–(5) bekezdésében előírt követelményeknek.

Az OVB határozatában megállapította, hogy az aláírásgyűjtő íven megtárgyalásra javasolt kérdés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik, a kérdés megfogalmazása megfelel az Nsztv. 17. §-ában szabályozott követelményeknek, az aláírásgyűjtő ív eleget tesz a Ve. 118. § (3)–(5) bekezdése által támasztott alaki előírásoknak, ezért az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette.

Az OVB határozata ellen kifogást benyújtó nem e törvényi előírások megsértésére, hanem arra alapította jogorvoslati kérelmét, hogy az OVB nem tett eleget a Nekt. 61. § (2) bekezdésében foglaltaknak, nem kérte meg az MTA elnökének állásfoglalását és nem vizsgálta, hogy a Magyarországon élő orosz nemzetiségű népcsoport megfelel-e a kisebbségekkel szemben a Nekt. 1. § (2) bekezdésében támasztott követelményeknek.

Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján tehát – miután az MTA elnökének állásfoglalását az OVB kikérte – abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy törvényt sért-e az OVB határozata amiatt, mert az OVB a hitelesítési eljárás során nem foglalt állást abban a kérdés-

ben, hogy fennállnak-e a kisebbségként történő elismerés törvényi feltételei.

Az Alkotmánybíróság egy korábbi ügyben már kifejtette álláspontját arra nézve, hogy miként értelmezendő az OVB hatásköre a kisebbségként való elismerésre irányuló népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése iránti eljárásban.

A 2/2006. (I. 30.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) megállapította:

„Az Alkotmány 28/D. §-a alapján a népi kezdeményezés arra irányul, hogy az Országgyűlés a hatáskörébe tartozó kérdést tűzze napirendre, érdemben tárgyalja meg és döntsön annak elfogadásáról, vagy elvetéséről. ‘A népi kezdeményezésből csupán törvényhozási kérdésben való vita és döntés következik. Így a népi kezdeményezés aláírásgyűjtő íven szereplő kérdéssel szemben is mindössze annyi az elvárás, hogy törvényhozási tárgykörre vonatkozzon.’ [42/2002. (X. 11.) AB határozat, ABH 2002, 316, 318.]”

A Nekt. 61. § (2) bekezdésében szabályozott népi kezdeményezés bár tárgykörét tekintve kötött, de az is arra irányul, hogy az Országgyűlés a népi kezdeményezésben foglalt törvényhozási kezdeményezést tűzze napirendjére, tárgyalja meg, és a népi kezdeményezés bejelentésétől számított három hónapon belül a népi kezdeményezés tárgyában hozzon döntést. A kezdeményezésben foglaltak nem kötik az Országgyűlést. Ennek megfelelően az aláírásgyűjtő ív hitelesítésére irányuló eljárásban a népi kezdeményezés ezen esetében sem támasztható nagyobb követelmény az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdéssel szemben, mint az, hogy a kérdésnek a Nekt. 61. § (2) bekezdésében szabályozott törvényhozási kezdeményezésre kell irányulnia. Az OVB-nek az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése során nem feladata annak vizsgálata, hogy a népi kezdeményezés teljesíthetőségének törvényi feltételei fennállnak-e. Annak megítélése, hogy az aláírásgyűjtő ív aláírói által tett „bizonyosság” megfelel-e a Nekt.-ben foglalt feltételeknek, fennállnak-e a Nekt. 61. § (1) bekezdése módosításának a Nekt. 1. § (2) bekezdésében foglalt feltételei, az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.” (ABK 2006. január, 6, 8–9.)

Az Abh.-ban felülvizsgált OVB határozat olyan időpontban született, amikor a Nektm. még nem lépett hatályba. Így e határozatban az Alkotmánybíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a Nektm. hatálybalépésével változott-e – az Abh.-ban értelmezett szabályozáshoz képest – az OVB hatáskörének terjedelme.

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a Nekt. 61. § (2) bekezdésének módosítása az aláírásgyűjtő hitelesítésére irányuló eljárást nem érintette.

A korábbi szabályozás szerint az összegyűjtött aláírásokat az Országgyűlés elnökéhez kellett benyújtani és az Országgyűlés döntésének előkészítése során a Kormány feladata volt a MTA elnöke állásfoglalásának kikérése. (Ez történt a hunok nemzeti kisebbségként való elismerésére

irányuló népi kezdeményezés tárgyában lefolytatott eljárásban. Lásd Országgyűlési Napló 2005. 217. ülésnap)

A Nektm. annyiban módosította a 61. § (2) bekezdését, hogy az aláírásokat tartalmazó aláírásgyűjtő íveket nem az Országgyűlés elnökéhez, hanem az OVB-hez kell benyújtani, és az OVB eljárása során köteles beszerezni az MTA elnökének állásfoglalását.

A Nekt.-nek ez az új rendelkezése pusztán arra kötelezi az OVB-t, hogy szerezzé be az MTA állásfoglalását, nem tartalmaz rendelkezést arra nézve, hogy az OVB-nek az eljárás mely szakaszában kell megkeresnie állásfoglalás végett az MTA elnökét. A népi kezdeményezésre irányuló eljárásnak két olyan szakasza van, amelyben az OVB elé kerül az ügy. Az első szakasz a népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítése, a második szakasz az összegyűjtött aláírások benyújtása után az aláírások ellenőrzése és az aláírt aláírásgyűjtő ívek megküldése az Országgyűlésnek. A Nekt. 61. § (2) bekezdésének második mondatának szövegéből nem következik az, hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megelőzően köteles az MTA elnöke állásfoglalásának kikérésére, az OVB e kötelezettségének az összegyűjtött aláírásoknak az Országgyűlés elé terjesztéséig bármikor eleget tehet. A Nekt. hivatkozott rendelkezése nem tartalmaz utalást arra nézve sem, hogy az aláírásgyűjtő ív és a kérdés hitelesítése során az OVB-nek döntését az MTA elnökének állásfoglalására figyelemmel kell meghoznia, nem biztosít hatáskört az OVB-nek arra, hogy az állásfoglalás alapján a Nekt. 1. § (2) bekezdésében foglalt feltételek fennállását vizsgálja. Az OVB hatásköre a népi kezdeményezésre irányuló eljárásban technikai jellegű. Az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének az a funkciója, hogy az OVB előzetesen, az aláírásgyűjtés megkezdése előtt ellenőrizze, hogy az aláírásgyűjtő ív hitelesítésre benyújtott mintapéldánya megfelel-e a törvényben előírt garanciális követelményeknek, alkalmas-e arra, hogy a megfelelő számú aláírás összegyűjtése után az Országgyűlés népi kezdeményezésként megtárgyalja azt. A népi kezdeményezés teljesíthetőségéről való döntés az Országgyűlés hatáskörébe tartozik. A Nekt. 61. § (2) bekezdésének az indítványozó által felvetett értelmezése – mely szerint az aláírásgyűjtő ív hitelesítése során az OVB az MTA állásfoglalása alapján vizsgálni köteles azt is, hogy az a népcsoport, amelynek tagjai „bizonyosság”-ot kívánnak tenni kisebbséghez tartozásukról, megfelel-e a Nekt. 1. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek – az Országgyűlést a népi kezdeményezés tárgyában megillető döntési hatáskör korlátozását jelentené.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Nekt. 61. § (2) bekezdésének módosítása nem változtatta meg az OVB-t az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése során megillető hatáskör terjedelmét. A Nekt.-nek a Nektm.-el módosított 61. § (2) bekezdése sem jogositja fel az OVB-t a Nekt. 1. § (2) bekezdésében foglalt feltételek vizsgálatára, e rendelkezésből az OVB-nek csak az a kötelezettsége származik, hogy az MTA elnökének állásfoglalását beszerezze és a népi kezdeményezést

az MTA elnökének állásfoglalásával együtt terjessze az Országgyűlés elé.

A fentieket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB nem követett el törvénytörtést akkor, amikor a 84/2006. (X. 20.) OVB határozatában az MTA elnökének állásfoglalása alapján érdemben nem vizsgálta a Nekt. 1. § (2) bekezdésében foglalt feltételek meglétét. A kifogásolt OVB határozat megfelel a Nekt. 61. § (2) bekezdésén alapuló népi kezdeményezés támogatására kezdeményezett aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítésére az Nsztv.-ben szabályozott törvényi előírásoknak, ezért azt helybenhagyta.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k., *Dr. Harmathy Attila s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 334/H/2006.

Dr. Kovács Péter alkotmánybíró különvéleménye

Akárcsak a 2/2006. (I. 30.) AB határozathoz (ABK 2006. január 6.) fűzött különvéleményemben, a jelen határozat esetében is úgy vélem, hogy a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvényben (a továbbiakban: Nekt.) nevesített kisebbségek felsorolásának bővítésére irányuló kezdeményezés esetében az Országos Választási Bizottságnak az ún. bizonyágtételre vonatkozó aláírásgyűjtés kérdésének hitelesítése során csak mutatis mutandis kell alkalmaznia a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) szabályait. Tekintettel arra, hogy a Nekt. módosítása bevezette a Magyar Tudományos Akadémia elnökének állásfoglalását a kisebbség fogalma törvényi kritériumainak teljesüléséről, és mivel az OVB-nek eljárásában már rendelkezésére állt az MTA elnökének az állásfoglalása arról, hogy bizonyosan nem teljesül az orosz kisebbség esetében az ún. egy évszázados magyarországi jelenlét kritériuma, nyilvánvaló volt, hogy a kezdeményezés – az esetleg

összegyűlő aláírások dacára – sem vezethet pozitív döntésre, a közösség kisebbségkénti jogi elismerésére.

Nézetem szerint a Nekt. említett módosítása következtében az OVB hatáskörébe tartozik a törvényi feltételek fennállásának vizsgálata és ennek hiányában a feltett kérdés hitelesítésének elutasítása.

Ettől független kérdés, hogy az ilyen természetű eljárásban az OVB-t a Ve. szerint megillető jogosítványok terjedelme körüli, ismétlődő vitákból (amelyek különböző intenzitással, de egyértelműen megjelentek például az ún. „égei makedón”, „hun”, zsidó kisebbség elismerésére irányuló kezdeményezések megítélésakor) a törvényhozó milyen következtetést von le.

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 28/2006. (VI. 21.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Bihari Mihály, dr. Bragyova András, dr. Holló András és dr. Paczolay Péter* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a háziiorvosi működtetési jog megszerzéséről és visszavonásáról, valamint a háziiorvosi tevékenységhez szükséges ingó, ingatlan vagyon és működtetési jog megszerzésének hitelfeltételeiről szóló 18/2000. (II. 25.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdésének harmadik mondata alkotmányellenes volt, ezért a Nagykanizsai Városi Bíróság előtt 1.P.20.779/2002 szám alatt folyamatban lévő ügyben nem alkalmazható.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a háziiorvosi működtetési jog megszerzéséről és visszavonásáról, valamint a háziiorvosi tevékenységhez szükséges ingó, ingatlan vagyon és működtetési jog megszerzésének hitelfeltételeiről szóló 18/2000. (II. 25.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdésének *aa*) pontja szerinti önkormányzati nyilatkozattal vagy előszerző-

déssel” mondatrésze alkotmányellenes, ezért ezeket a rendelkezéseket a határozat közzétételének napjával megsemmisíti.

A megsemmisítést követően a háziiorvosi működtetési jog megszerzéséről és visszavonásáról, valamint a háziiorvosi tevékenységhez szükséges ingó, ingatlan vagyon és működtetési jog megszerzésének hitelfeltételeiről szóló 18/2000. (II. 25.) Korm. rendelet 7. § (3) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban:

„7. § (3) A működtetési jogot – ingyenesen vagy visszatértesen – csak olyan személy részére lehet elidegeníteni, aki nem rendelkezik működtetési joggal, de birtokában van a Kamara határozata arról, hogy megfelel a működtetési jog engedélyezésére nézve jogszabályban megállapított feltételeknek.”

3. Az Alkotmánybíróság a háziiorvosi működtetési jog megszerzéséről és visszavonásáról, valamint a háziiorvosi tevékenységhez szükséges ingó, ingatlan vagyon és működtetési jog megszerzésének hitelfeltételeiről szóló 18/2000. (II. 25.) Korm. rendelet 7. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közönlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó bíró az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-ának (1) bekezdése alapján – a folyamatban lévő eljárást felfüggesztve – kezdeményezte, hogy a háziiorvosi működtetési jog megszerzéséről és visszavonásáról, valamint a háziiorvosi tevékenységhez szükséges ingó, ingatlan vagyon és működtetési jog megszerzésének hitelfeltételeiről szóló 18/2000. (II. 25.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban: Vhr.) az adott ügy elbírálásánál irányadó 3. § (1) bekezdése harmadik mondatát, valamint 7. §-a (2) bekezdését az Alkotmánybíróság nyilvánítsa alkotmányellenesnek. Indítványozta továbbá, mondja ki az Alkotmánybíróság, hogy az említett rendelkezések nem alkalmazhatók a Nagykanizsai Városi Bíróság előtt 1.P.20.779/2002 szám alatt folyamatban lévő ügyben. Az indítványozó a kérelem alapjaként az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdésére, 9. §-ának (1) bekezdésére és 13. §-ának (1) bekezdésére, valamint a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 1. §-ára hivatkozott.

A Vhr. 3. §-a (1) bekezdésének harmadik mondatát 2002. április 15-i időponttal hatályon kívül helyezte a 71/2002. (IV. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhrm.) 6. §-ának (2) bekezdése. A bírói kezdeményezésből megállapíthatóan azonban az elbírálásra váró ügyben a

Vhr. támadott szabályát a Vhrm. hatálybalépése előtti szövegével kell alkalmazni. Hatályon kívül helyezett jogszabályt az Alkotmánybíróság akkor vizsgál, ha annak alkalmazhatóságáról is dönteni kell (335/B/1990. AB határozat, ABH 1990, 261, 262.). A jelen esetben a bírói kezdeményezés alapján a jogszabálynak a hatályon kívül helyezés előtti szövege alkalmazhatóságáról is dönteni kell, ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta az egyébként már hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányosságát.

II.

A határozat meghozatalánál figyelembe vett jogszabályok:

1. Az Alkotmány rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„7. § (2) A jogalkotás rendjét törvény szabályozza, amelynek elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.”

„13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben szabályozott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

2. Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény (a továbbiakban: Öotv.):

„2. § (1) A háziorvos önálló orvosi tevékenységet – akadályoztatásának jogszabályban meghatározott eseteit kivéve – csak személyesen folytathat az önkormányzat által meghatározott háziorvosi körzetben, a működtetési jogot engedélyező határozat jogerőre emelkedésétől.

(...)

(4) A működtetési jog jogosultjának halála esetén – egymást követő sorrendben – a működtetési jog folytatására

a) a házastárs, illetőleg

b) az egyenesági leszármazó

jogosult. A b) pontban meghatározott személyek között a leszármazási fok határozza meg a működtetési jog folytatására való jogosultság sorrendjét.

(...)

(6) Ha a (4) bekezdés alapján a működtetési jog folytatására jogosult személy nem felel meg a jogszabályban meghatározott feltételeknek:

– a működtetési jog folytatására irányuló jogáról a sorrendben öt követő, a jogszabályi feltételeknek megfelelő személy javára lemondhat, illetőleg

– a működtetési jogot a korábbi jogosult halálától számított 6 hónapon belül ingyenesen vagy visszerhesen elidegenítheti.

(7) Ha a működtetési jog elidegenítésére a (6) bekezdés alapján jogosult személy e jogával az ott megjelölt határidőn belül nem él, a működtetési jog megszűnik.”

„3. § (7) Felhatalmazást kap

a) a Kormány, hogy a működtetési jog megszerzésének és visszavonásának feltételeit és eseteit, az engedély kiadására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervet, a helyettesítés eseteit, valamint a működtetési jog átengedésére, továbbá a hitelnyújtás feltételeire vonatkozó szabályokat,

(...)

rendeletben meghatározza.”

3. A Jat. szabályai:

„1. § (1) A jogalkotó szervek a következő jogszabályokat alkotják:

a) az Országgyűlés törvényt,

b)

c) a Kormány rendeletet,

d) a miniszterelnök és a Kormány tagja (a továbbiakban együtt: miniszter) rendeletet,

e)

f) az önkormányzat rendeletet.

(2) E rangsornak megfelelően az alacsonyabb szintű jogszabály nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

4. A Vhr. 3. §-a (1) bekezdésének 2002. április 15. előtt hatályos szövege:

„Az Öotv.-ben foglalt kivétellel önálló háziorvosi tevékenységet végezni csak külön működtetési engedély vagy hatósági bizonyítvány birtokában lehet. Ennek megfelelően a működtetési jog megszerzése a jogi előfeltétele annak, hogy az önkormányzat valamely orvost háziorvosként foglalkoztasson. Ugyanakkor a működtetési jog engedélyezése nem érinti az önkormányzatnak az egészségügyi ellátásról való gondoskodáshoz kapcsolódó jogkörét: az engedély megadása még a működtetési jog elidegenítése vagy folytatása esetén sem hátrál az önkormányzatra a működtetési jogot megszerző orvos foglalkoztatására vonatkozó kötelezettséget.”

5. A Vhr.-nek a határozathozatal időpontjában hatályos, alapul vett rendelkezései:

„3. § (1) Az Öotv.-ben foglalt kivétellel önálló háziorvosi tevékenységet végezni csak külön működtetési engedély vagy hatósági bizonyítvány birtokában lehet. Ennek megfelelően a működtetési jog megszerzése a jogi előfeltétele annak, hogy az önkormányzat valamely orvost háziorvosként foglalkoztasson.

(2) Az Öotv.-ben meghatározott működtetési engedély, valamint a hatósági bizonyítvány kiadása a Magyar Orvosi Kamara (a továbbiakban: MOK) megyei szervezetének (a továbbiakban: Kamara) hatáskörébe tartozik.

(3) A Kamara határozata ellen benyújtott fellebbezést a MOK országos ügyintéző szerve bírálja el.”

„4. § (1) A működtetési jogot a Kamara annak az orvosnak engedélyezi, aki háziorvosi tevékenység végzésére a vonatkozó jogszabályok rendelkezései szerint jogosult, és megfelel a (2)–(3) bekezdés szerinti feltételeknek.

(2) A működtetési jogra vonatkozó kérelemhez csatolni kell:

a) a külön jogszabályban meghatározott alkalmassági vizsgálat eredményéről szóló igazolást,

b) az (1) bekezdésben foglalt külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállásáról szóló igazolásokat, dokumentumokat.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott okiratokon túlmenően a működtetési jogra vonatkozó kérelemhez mellékelni kell:

a) a működtetési jog elidegenítése esetén: a működtetési joggal rendelkező háziorvos és a kérelmező által kötött előszerződést a működtetési jog átadásáról, valamint az önkormányzat és a kérelmező által kötött előszerződést, vagy az önkormányzat nyilatkozatát arról, hogy a működtetési jog megszerzése esetén a kérelmezőt háziorvosként kívánja foglalkoztatni,

b) a működtetési jog folytatása esetén: a kérelmezőnek a folytatásra való jogosultságát igazoló okiratokat, ideértve – több folytatásra jogosult személy esetén – az Öotv. 2. §-ának (5) bekezdésében meghatározott megállapodást is,

c)

d) tartósan betöltetlen vagy újonnan létesített háziorvosi körzet esetén: az önkormányzat képviselő-testületének határozatát a körzet tartósan betöltetlen jellegéről, illetve újonnan létesített háziorvosi körzet esetén az önkormányzat rendeletét az új háziorvosi körzet kialakításáról.

(4) Az Öotv. 3. §-a (3) bekezdése alapján működtetési jogot szerző háziorvosnak a hatósági bizonyítvány kiadása iránti kérelméhez mellékelnie kell az Országos Egészségbiztosítási Pénztár igazolását arról, hogy az Öotv. hatálybalépésének napján háziorvosi tevékenységet legalább 200 hozzá bejelentkezett betegre kiterjedően látott el.”

„5. § Nem kaphat működtetési jogra vonatkozó engedélyt az a kérelmet benyújtó orvos

a) aki működtetési joggal már rendelkezik,

b) akitől a működtetési jogot az orvosi tevékenysége gyakorlásával összefüggő jogszabálysértő magatartása miatt visszavonták, a visszavonástól számított 5 évig,

c) akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen elítéltek, akit gondatlan bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, vagy akit a foglalkozástól eltiltottak, mindaddig, amíg nem mentesül a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól. A bíróság az erre vonatkozó jogerős ítéletéről a Kamarát értesíti.”

„6. § A működtetési jogra vonatkozó határozat egy-egy példányát a működtetési jog jogosultján kívül meg kell küldeni az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) Országos Tisztiorvosi Hivatalának (a továbbiakban: ÁNTSZ OTH), az Országos Egészségbiztosítási Pénztárnak és a területileg illetékes illetékhivatalnak.”

„7. § (1) A működtetési jog jogosultja a működtetési jogot mint vagyoni értékű jogot az e rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelő személynek elidegenítheti.

(2) A működtetési jognak elidegenítéssel történő megszerzésénél értelemszerűen irányadók a 3–6. §-ban foglalt rendelkezések a (3) bekezdésben meghatározott kiegészítésekkel.

(3) A működtetési jogot – ingyenesen vagy visszerterhesen – csak olyan személy részére lehet elidegeníteni, aki nem rendelkezik működtetési joggal, de birtokában van a Kamara határozata arról, hogy megfelel a működtetési jog engedélyezésére nézve jogszabályban megállapított feltételeknek és rendelkezik e rendelet 4. §-a (3) bekezdése a) pontja szerinti önkormányzati nyilatkozattal vagy előszerződéssel.”

III.

1. Az indítványozó álláspontja szerint „a Kormány a törvény felhatalmazása alapján megalkotott rendeletében túllépett a törvényi felhatalmazáson, a törvény céljával ellentétesen szabályozta a működtetési jog elidegenítésének feltételeit”.

Az indítványozó kifejti, hogy a törvény „a működtetési jogot olyan személyhez kapcsolódó vagyoni értékű jogként határozta meg, amely elidegeníthető és folytatható, meghatározta az elidegenítés feltételeit is, a működtetési jog folytatására jogosult személy esetében ennek gyakorlását határidőhöz kötve, a határidő elmulasztása esetére a működtetési jog megszűnését kimondva, nyilván azért, hogy a jogosult indokolatlan késlekedése az értékesítéssel ne veszélyeztesse az orvosi ellátás biztonságát”.

A Vhr. a működtetési jog elidegenítésének feltételével tette, hogy a vevő az önkormányzattal előszerződést köt. Az önkormányzat az előszerződés megkötését indokolás nélkül megtagadhatja. Az alkotmányossági vizsgálatot kezdeményező bíró szerint ennek következtében a működtetési jog elidegenítése lehetetlenné válhat, mert a határidő letelik. A működtetési jog elidegenítésének ettől a feltételtől való függővé tétele miatt „a vagyoni értékű jog lényegében kiüresedik, ami a bíróság megítélése szerint a tulajdonhoz való alkotmányos jogot is sérti.”

Az indítvány megalapozott.

2. Az Öotv. 3. §-a (7) bekezdésének a) pontja szerint felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy – egyebek mellett – a működtetési jog átengedésére vonatkozó szabályokat meghatározza.

A Vhr. 3. §-a (1) bekezdésének harmadik mondata kimondta, hogy a működtetési jog elidegenítése vagy folytatása nem hárít az önkormányzatra a működtetési jogot megszerző orvos foglalkoztatására vonatkozó kötelezettséget.

A Vhr. 7. §-ának (2) bekezdése szerint a működtetési jognak elidegenítéssel történő megszerzése esetén irányadók a 3–6. §-ban meghatározott rendelkezések. A hivatkozott szabályokban megállapított feltételek – egyebek mellett – azt jelentik, hogy a működtetési jogot megszerezni kívánó személynek előszerződésben meg kell állapodnia az önkormányzattal a működtetésről vagy meg kell kapnia az önkormányzattól egy olyan nyilatkozatot, amely szerint a működtetési jog megszerzése esetén az önkormányzat a kérdéses személyt háziorkosként kívánja foglalkoztatni. Ilyen nyilatkozat mellékelésével lehet kérni a Magyar Orvosi Kamarától a működtetési engedély megadását és kerülhet sor a működtetési jog elidegenítéssel történő megszerzésére. A Vhr. 3. §-a (1) bekezdésének 2002-ben hatályon kívül helyezett – de a bírói kezdeményezésben hivatkozott ügyben még irányadó – harmadik mondata és 4. § (3) bekezdésének *a*) pontja, valamint 7. §-ának (3) bekezdése egységben értelmezve tartalmazza az említett feltételt.

A Vhr. említett szabályai azt jelentik, hogy a működtetési jog elidegenítésére csak akkor kerülhet sor, ha a helyi önkormányzat hajlandó szerződést kötni azzal a személlyel, aki a működtetési jogot meg akarja szerezni. Ez a feltétel a működtetési jog folytatására jogosult személyek alkotmányos védelem alá tartozó vagyoni értékű jogosultságának gyakorlása szempontjából lényeges korlátozást jelent. Az esetek egy részében ez a feltétel lehetetlenné is teszi a jog gyakorlását, mert az Öotv. 2. §-ának (6) bekezdése alapján a működtetési jog folytatására jogosult személy a működtetési jogot csak korlátozott ideig idegenítheti el. Ez a törvényben meghatározott időtartam a korábbi jogosult halálától számított hat hónap. Az Öotv. 2. §-ának (7) bekezdése szerint megszűnik a működtetési jog, ha a hat hónapon belül nem történik meg az elidegenítés. Az esetek egy részében nem lehetséges hat hónapon belül olyan jogosult személyt találni, akivel az önkormányzat hajlandó szerződni; a határidő eltelte pedig az Öotv. szerint a jog megszűnését vonja maga után. A vagyoni értékű jog gyakorlására a törvényben meghatározott rövid határidő mellett a Vhr.-ben megjelölt feltétel a joggyakorlás jelentős korlátozását, egyes esetekben kizárását jelenti.

3. Az Alkotmány 13. §-ának (1) bekezdése kimondja a tulajdonhoz való jog védelmének elvét.

a) Az Alkotmánybíróság gyakorlata a tulajdonhoz való jogot alapvető jogként részesíti alkotmányos védelemben [7/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991, 22, 25.]. A 17/1992. (III. 30.) AB határozat kimondta, hogy a tulajdonjog alkotmányos védelme nemcsak a polgári jogban meghatározott tárgyakra terjed ki, hanem minden vagyoni értékű jogra (ABH 1992, 104, 108.).

Az Öotv. 2. §-ának (3) bekezdése szerint a működtetési jog személyhez kapcsolódó vagyoni értékű jog, amely jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén elidegeníthető és folytatható. Ennek megfelelően a tulajdonhoz való jog alkotmányos védelme a működtetési jogra is kiterjed.

b) A jelen esetben vizsgált kérdésnél tisztázandó, hogy a Vhr. által az újonnan létesített működtetési jog gyakorlására meghatározott feltételek nem minősülnek-e olyan korlátozásnak, amelyek a korábban nem létező jog esetében alkotmányosan megengedettnek tekinthetők.

Az Alkotmánybíróság a társadalmi tulajdon lebontásának során történő vagyonjuttatások szabályozásával kapcsolatban kimondta, hogy a tulajdoni rendszert átalakító törvények a társadalmi tulajdont ingyenesen megszerző személyek között a tulajdonjog alkotmányos védelmének sérelme nélkül a társadalmi tulajdon terheit is eloszthatják [16/1991. (IV. 20.) AB határozat, ABH 1991, 58, 63.]. Az önkormányzatoknak történő vagyonjuttatásról az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy az önkormányzatok tulajdonszerzésére az Alkotmány nem tartalmaz rendelkezést, a tulajdonjog védelme csak a már megszerzett jogokra vonatkozik [37/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 238, 243.]. A tulajdonszerzés jogcíme akkor kétségtelen, akkor élvez védelmet, ha a tulajdonszerzés és annak terjedelme törvény által garantált (893/B/1994. AB határozat, ABH 1996, 496, 500.).

A működtetési jog tartalmát és terjedelmét az Öotv. 2. §-a meghatározta. Az 1. § (2) bekezdésének *c)* pontja a működtetési joghoz a Magyar Orvosi Kamarának az önálló orvosi tevékenység végzésére jogosító engedélyt írta elő feltételként. A Magyar Orvosi Kamaráról szóló 1994. évi XXVIII. törvény 2. §-ának (4) bekezdése azonban meghatározta azokat a feltételeket, amelyek az engedélyhez szükségesek (kamarai tagság, működési nyilvántartásban szereplés, jogszabályban meghatározott kizáró ok hiánya). Mindezek alapján a működtetési jog megszerzése – a törvényben pontosan rögzített feltételek mellett – törvény által garantált. Nincs szó tehát olyan bizonytalan tulajdonszerzésről, mint a tulajdoni rendszer átalakulása során a vagyonjuttatások tekintetében volt.

c) A 64/1993. (XII. 22.) AB határozat kifejtette, hogy az Alkotmány a tulajdonjogot az egyéni cselekvési autonómia anyagi alapjaként részesíti védelemben. A tulajdonjog elvonására az Alkotmány 13. § (2) bekezdése speciális rendelkezést határozott meg. E szerint a rendelkezés szerint a tulajdonjog teljes elvonására közérdekből és meghatározott feltételek szerint nyújtandó kártalanítás mellett kerülhet sor. A tulajdonjog társadalmi kötöttsége szükségessé teheti a tulajdonjog korlátozását, de a korlátozásnál is figyelembe veendő az arányosság követelménye. Az arányosság követelményét sértheti, ha a korlátozás időtartama nem számítható ki. Az arányosság megkövetelheti a kártalanítást is (ABH 1993, 373, 379–382.). A tulajdonjog korlátozásánál is tekintettel kell lenni egyrészt az Alkot-

mány 13. §-ának (2) bekezdésében a tulajdonjog elvonására meghatározott feltételekre, valamint 8. §-ának (2) bekezdésére is. Mindebből az következik, hogy – más alapjogokkal megegyezően – a tulajdonjog korlátozását csak törvényben lehet kimondani. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában alapelv, hogy az alapvető jogokkal való nem mindenfajta összefüggés követeli meg a törvényi szintű szabályozást, de „valamely alapjog tartalmának meghatározása és lényeges garanciáinak megállapítása csak törvényben történhet, törvény kell továbbá az alapjog közvetlen és jelentős korlátozásához is” [64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 300.].

4. A fentiek alapján megállapítható, hogy a Vhr. 3. §-a (1) bekezdésének 2002. április 15-ig hatályos harmadik mondata – a 4. § (3) bekezdésének a) pontjával és 7. §-ának (3) bekezdésével egységben értelmezve – vagyoni értékű jognak olyan korlátozását mondta ki, amelyet csak törvény állapíthatott volna meg az Alkotmány 8. §-ának (2) bekezdése és 13. §-ának (1), illetve (2) bekezdése, valamint az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdésében kimondott jogállamiság követelménye alapján, figyelembe véve 7. §-ának (2) bekezdésére, tekintettel a Jat. 1. §-ának (1) és (2) bekezdését is [19/1993. (III. 27.) AB határozat, ABH 1993, 431, 432–433.; 551/B/1993. AB határozat, ABH 1995, 840, 841–842.].

Az Alkotmánybíróságnak ez a határozata nem foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy milyen jogviszony van az önkormányzat és a működtetési jogot megszerző, illetve a működtetési joggal rendelkező orvos között.

A Vhr. 3. §-a (1) bekezdésének időközben hatályon kívül helyezett harmadik mondatával szoros kapcsolatban áll a Vhr. 4. § (3) bekezdésének a) pontja, valamint a 7. § (3) bekezdése „és rendelkezik e rendelet 4. §-a (3) bekezdésének a) pontja szerinti önkormányzati nyilatkozattal vagy előszerződéssel” mondatrésznél. Ezért az Alkotmánybíróság a szoros összefüggés miatt az alkotmányossági vizsgálatot ezekre a rendelkezésekre is kiterjesztette és megállapította azok alkotmányellenességét és az Abtv. 43. §-ának (1) bekezdése alapján ezeket a rendelkezéseket a jelen határozat közzétételének napjával megsemmisítette.

5. A Vhr. 7. §-ának az indítványozó által támadott (2) bekezdése csak utaló szabályt tartalmaz. A 4. § (3) bekezdése a) pontjának megsemmisítése következtében a 7. § (2) bekezdése nem vonja maga után – az utalás révén – alkotmányellenes szabályok alkalmazását. Ezért az Alkotmánybíróság – a 4. § (3) bekezdése a) pontjának megsemmisítésére tekintettel – a 7. § (2) bekezdését nem találta alkotmányellenesnek, a megsemmisítésére vonatkozó indítványt elutasította.

6. A Vhr. 3. §-a (1) bekezdésének harmadik mondata 2002. április 15-i időponttal hatályát veszítette. A bírói kezdeményezésre indult, a Nagykanizsai Városi Bíróság

előtt 1.P.20.779/2002 szám alatt folyamatban lévő ügyre irányadó szabály alkotmányossági vizsgálatát az állandó gyakorlatnak megfelelően az Alkotmánybíróság elvégezte. Megállapította, hogy a már hatályon kívül helyezett rendelkezés alkotmányellenes volt és az eljárás feleinek különösen fontos érdekére tekintettel az Abtv. 43. §-ának (4) bekezdése alapján kimondta, hogy az alkotmányellenes rendelkezés a folyamatban lévő ügyben nem alkalmazható.

A határozat Magyar Közlönyben való közzétételéről szóló rendelkezés az Abtv. 41. §-án alapul.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 373/B/2003.

Dr. Bihari Mihály alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1. és 2. pontjával.

Az Alkotmánybíróság a határozat rendelkező részének 1–2. pontjában a háziorvosi működtetési jog megszerzéséről és visszavonásáról, valamint a háziorvosi tevékenységhez szükséges ingó, ingatlan vagyon és működtetési jog megszerzésének hitelfeltételeiről szóló 18/2000. (II. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) egyes rendelkezései alkotmányellenességét állapítja meg. E rendelkezések szerint a működtetési jog megszerzésének előfeltétele, hogy a települési önkormányzat a későbbi jogosult foglalkoztatására vonatkozóan nyilatkozatot adjon, illetve a későbbi jogosulttal előszerződést kössön. A működtetési jog megszerzésének e feltételét a határozat a tulajdonjog korlátozásának minősíti.

Ezzel szemben megállapítható, hogy az előzetesen kibocsátott önkormányzati nyilatkozat, illetve előszerződés elsősorban nem korlátozást, hanem biztosítékot jelent a jogszerző számára. Ez biztosítja őt arról, hogy a működtet-

tési jog megszerzése után a települési önkormányzat foglalkoztatni fogja, s így élni tudjon a működtetési joggal.

A Vhr. 3. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat egyáltalán nem köteles a működtetési jog jogosultjának foglalkoztatására. Eszerint a működtetési jog megszerzése csak „jogi előfeltétele annak, hogy az önkormányzat valamely orvost háziorkosként foglalkoztasson”. A működtetési jog jogosultjának a települési önkormányzat döntésétől függő foglalkoztatása azonban nem kizárólag a Vhr.-ből eredő szabály. Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény (a továbbiakban: Öotv.) 1. § (2) bekezdés *c)* pontja alapján megállapítható, hogy a működtetési jog „önálló orvosi tevékenység nyújtására jogosító engedélyben foglalt jog”. Az Öotv. 1. § (2) bekezdés *a)* pontja szerint az önálló orvosi tevékenység „a területi ellátási kötelezettség körében (...) nyújtott egészségügyi ellátás”. Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet 2. § *c)* pontja szerint a területi ellátási kötelezettség „az önkormányzat kötelező feladatát képező egészségügyi alapellátás körébe tartozó (háziorkos, házi gyermekorvosi, területi védőnői, fogászati ellátás) egészségügyi szolgáltatásoknak az a része, amelyet az önkormányzat, illetve saját intézménye vagy más szolgáltató útján biztosít”. A települési önkormányzat a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése alapján köteles gondoskodni az egészségügyi alapellátásról. A helyi önkormányzatok számára meghatározott feladatok és hatáskörök pedig az alkotmányosan védett autonómia részét képezik. Az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint ugyanis a helyi képviselőtestület az önkormányzati ügyekben önállóan dönthet. Mindezekből következik, hogy a települési önkormányzatnak alkotmányos és törvényes joga van arra, hogy az egészségügyi alapellátásról való gondoskodás keretében a működtetési jog jogosultjának foglalkoztatásáról szabadon döntsön. Ezt az Alkotmányból és törvényből származó önkormányzati jogkört, vagyis a jogosult foglalkoztatásáról való döntést minősítette az Alkotmánybíróság az alkotmányos tulajdonjog korlátozásának, s így semmisítette meg a Vhr. egyes rendelkezéseit. Megállapítható azonban, hogy a települési önkormányzatnak a tulajdonjog említett korlátozásához való joga a Vhr. egyes rendelkezéseinek megsemmisítésével sem szűnt meg. Legfeljebb azt – az Alkotmánybíróság határozata alapján – nem a működtetési jog megszerzése előtt, hanem azt követően gyakorolja a települési önkormányzat.

A működtetési jog megszerzéséhez szükséges előzetes önkormányzati nyilatkozat és előszerződés alkotmányellenességének megállapítása, illetve megsemmisítése a működtetési jog intézményét teljesen kiszámíthatatlanná teszi. Az Alkotmánybíróság határozata alapján a települési önkormányzat már csak a működtetési jog megszerzése után dönthet a jogosult foglalkoztatásáról. Előfordulhat ezért, hogy hiába szerzi meg valaki a működtetési jogot, a települési önkormányzat törvényesen megtagadhatja a

foglalkoztatását. A jogosult foglalkoztatása nélkül nem folytatható önálló orvosi tevékenység, így a jogosult a működtetési jogát nem tudja hasznosítani. Ezért rákényszerül a működtetési jog eladására. A működtetési jog önkormányzattól függő hasznosítása miatt bizonytalan azonban, hogy egyáltalán meg fogja-e valaki vásárolni tőle az esetleg hasznosíthatatlan működtetési jogot? Mindeközben, vagyis a működtetési jog jogosultja és a települési önkormányzat közötti vita alatt, magának az orvosi tevékenységnek az ellátása is bizonytalanává válik. Hiszen a működtetési jog jogosultja a települési önkormányzat miatt nem láthatja el az orvosi tevékenységet, míg a települési önkormányzat a működtetési jog hiányában más orvost sem foglalkoztathat. Megállapítható tehát, hogy az Alkotmánybíróság határozata nemcsak az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből származó jogbiztonság követelményével ellentétes, hanem az Alkotmány 70/D. §-a szerinti egészséghez való jogot veszélyeztető helyzetet okoz.

Minderre tekintettel a működtetési jog megszerzésével kapcsolatos előzetes önkormányzati döntés alkotmányellenességének megállapításával nem értek egyet.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András alkotmánybíró különvéleménye

Egyetértek a határozat rendelkező részének 3. pontjában foglalt elutasítással, nem értek egyet viszont az alkotmányellenesség megállapításával a 18/2000. (II. 25.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban: Vhr.) az 1. és 2. pontban elbírált rendelkezéseivel kapcsolatosan. Álláspontom szerint az indítványt e rendelkezések tekintetében is el kellett volna utasítani.

A határozat az alkotmányellenesség megállapítását azal indokolja, hogy a Vhr. alkotmányellenesnek ítélt rendelkezései az alkotmányos tulajdonvédelem alatt álló működtetési jognak, mint vagyoni értékű jognak olyan korlátozását mondták ki, amelyet csak törvényben lehetett volna megállapítani.

Álláspontom szerint a Vhr.-nek ezek a szabályai a működtetési jognak az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvényben (a továbbiakban: Öotv.) foglalt szabályaihoz képest nem állapítanak meg új korlátozást.

Az Öotv. 1. § (2) bekezdésének *a)* és *c)* pontjában foglalt rendelkezések alapján megállapítható, hogy teljes értékű, vagyoni értékű jognak minősülő működtetési joggal csak önálló orvosi tevékenységet végző, a területi ellátási kötelezettség körében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szerint háziorkos, házi gyermekorvosi, fogorvosi ellátást nyújtó orvos rendelkezhet.

Az Öotv. e szabályai alapján megállapítható, hogy a területi ellátási kötelezettség a működtetési jognak tartalmi

eleme, azaz a vagyoni értékű jognak az önkormányzat el-
látási felelőssége által való korlátozottsága a törvényen
alapul.

A határozat által alkotmányellenesnek ítélt szabályok
nem állapítanak meg a törvényi előírásokhoz képest új
korlátozást, hanem a törvényi szabályok érvényesítésének
módját határozzák meg.

Ezért, amint azt az 508/B/2000. AB határozathoz írott
különvéleményemben kifejtettem az önkormányzatok al-
kotmányos alapjogai és a tulajdonvédelem alatt álló va-
gyoni értékű jog összhangjának hiánya által felvetett al-
kotmányossági problémát, az Öotv. rendelkezéseinek al-
kotmányossági vizsgálata során kellett volna elbírálni.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter alkotmánybíró különvéleménye

1. Nem értek egyet a többségi határozat rendelkező ré-
szének 1. és 2. pontjában foglaltakkal, vagyis azzal, hogy a
határozat az Alkotmány 13. §-ában szabályozott tulajdon-
jog korlátozásának tekinti a működtetési jog elidegenítésé-
re, illetve megszerzésére vonatkozó egyes feltételeket tar-
talmazó szabályokat, és azokat – a korlátozónak tartott
Vhr. jogforrási szintjének elégtelenségére hivatkozva –
alkotmányellenessé nyilvánítja.

Véleményem szerint az indítvány elbírálásakor abból
kell kiindulni, hogy a működtetési jogot, mint vagyoni ér-
tékű jogot az Öotv. hozta létre, és ezzel egyidejűleg adott a
törvény felhatalmazást arra, hogy a Kormány a működtetési
jog megszerzésének feltételeit rendeletben szabályozza.

Jóllehet az Alkotmánybíróság gyakorlata az Alkotmány
tulajdonvédelemmel kapcsolatos rendelkezéseit olyan
alapjognak tekinti, amelyet mind az Alkotmánybíróság,
mind a bíróságok az egyéb dologi jellegű vagyoni jogok
védelmére is alkalmazhatnak [17/1992. (III. 30.) AB hatá-
rozat, ABH 1992, 104, 108.], a vagyoni jogok esetében a
tulajdonvédelem másként érvényesül.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a vagyoni
értékű jogok esetében tulajdonvédelemnek akkor van he-
lye, ha a jogosultság tárgya kellően meghatározott, és
maga a jog kellően megszilárdult, ténylegesen jogszabá-
lyok által elismert módon létezik. Az Alkotmánybíróság
elfogadta, hogy a bevezetett és gyakorolt, rendszeres kere-
sítő tevékenység, amely rendszeres jövedelmet biztosít, az
Alkotmány 13. § (1) bekezdés szerint tulajdoni védelmet
élvez [40/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 282.].

Az Alkotmánybíróság ugyanakkor már több határozatá-
ban kifejtette, hogy az Alkotmány 13. §-a a már megszer-
zett tulajdont részesíti alapjogi védelemben, az államnak
nincs kötelezettsége arra, hogy a magánszemélyt tulajdon-
szerzéshez vagy tulajdon élvezetéhez segítse [35/1994.

(VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 201.;
936/D/1997. AB határozat, ABH 1999, 615, 619.]. Hason-
lóan döntött az Alkotmánybíróság az önkormányzati tulaj-
donra vonatkozó egyes szabályok alkotmányelle-
nességének vizsgálatakor, amikor kimondta, hogy az ön-
kormányzatoknak nem volt és nincs alanyi joga arra, hogy
meghatározott tulajdoni tárgyakat vagy a tulajdont megha-
tározott feltételekkel szerezzék meg (1582/B/1990. AB
határozat, ABH 1991, 605. 606.).

2. A Vhr.-nek azok a szabályai, amelyek meghatáro-
zák a működtetési jog, mint vagyoni értékű jog tartalmát,
nem tekinthetők korlátozásnak az Alkotmány 13. §-a al-
kalmazásában.

A működtetési jogot az Öotv. hozta létre. A működtetési
jog az önálló orvosi tevékenységhez tapad, az adott orvos
személyes ellátási kötelezettségét jeleníti meg. Az önálló
orvosi tevékenység a területi ellátási kötelezettséghez kap-
csolódik. Mind az önálló orvosi tevékenység, mind a mű-
ködtetési jog olyan új jogintézmény a területi ellátási köte-
lezettség körében a háziorvos (házi gyermekorvos, fogor-
vos) által nyújtott egészségügyi ellátást illetően, amelynek
fogalmát, tartalmát az Öotv. határozza meg [1. § (2) bekez-
dés a) pont].

Önálló orvosi tevékenység csak személyesen folytatható
az önkormányzat által meghatározott háziorvosi körzet-
ben, a működtetési jogot engedélyező határozat jogerőre
emelkedésétől. A működtetési jog alapján végezhető ön-
álló orvosi tevékenység – törvényben meghatározott kivé-
tellel – csak a települési önkormányzat rendeletében meg-
határozott háziorvosi körzetben folytatható [Öotv. 2. §
(1)–(2) bekezdés].

A Vhr. 3. § (1) bekezdésének a határozat rendelkező ré-
sze 1. pontjában alkotmányellenessé nyilvánított harmadik
mondata az Öotv. említett szabályaiból, a működtetési jog
törvényi definíciójából következik: ennek értelmében a
működtetési jog létrehozása nem érinti az önkormányza-
tok területi ellátási kötelezettségét; a területi ellátási köte-
lezettség körébe tartozó egészségügyi szolgáltatások biz-
tosításának mikéntjét az érintett önkormányzat jogosult
meghatározni.

A Vhr.-nek a határozat rendelkező része 2. pontjában
alkotmányellenessé nyilvánított szabályaiban szereplő fel-
tételekből az következik, hogy az Öotv. által elképzelt mű-
ködtetési jog akkor idegeníthető el, ha a helyi önkormány-
zat nyilatkozik arról, hogy a területi ellátási kötelezettsége
körébe tartozó egészségügyi szolgáltatások biztosítását
azzal a személlyel képzele el, aki a működtetési jogot meg-
akarja szerezni. Minthogy az Öotv. rendelkezései értelmé-
ben a működtetési jog az önálló orvosi tevékenységhez ta-
pad, az adott orvos személyes ellátási kötelezettségét jele-
níti meg, az önálló orvosi tevékenység pedig a területi ellá-
tási kötelezettséghez kapcsolódik, a Vhr.-ben megjelenő
feltételek az Öotv. szerint létrehozott és meghatározott tar-

talmú működtetési jog jellegzetességeiből következnek, nem jelentik az alkotmányos értelemben vett tulajdonjog korlátozását.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

—————

**Az Alkotmánybíróság
29/2006. (VI. 21.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában – *dr. Bihari Mihály*, *dr. Holló András* és *dr. Kiss László* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény egésze, valamint 1. § (2) bekezdése, 2. § (3) bekezdése, (6) bekezdésében a második mondatból „a korábbi jogosult halálától számított 6 hónapon belül” szövegrésze, (7) bekezdése, 3. § (3) bekezdése, (6) bekezdése, valamint (7) bekezdés *a*) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

2. Az Alkotmánybíróság elutasítja azt az indítványt, amely arra irányult, hogy állapítson meg mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet azért, mert az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény nem szabályozta a működtetési jog konkrét háziiorvosi körzetre vonatkozó fennállását.

3. Az Alkotmánybíróság a háziiorvosi működtetési jog megszerzéséről és visszavonásáról, valamint a háziiorvosi tevékenységhez szükséges ingó, ingatlan vagyon és működtetési jog megszerzésének hitelfeltételeiről szóló 18/2000. (II. 25.) Korm. rendelet egésze, valamint 13. § (3) bekezdése, 14. § (1) bekezdés *b*) pontja, valamint

(2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

4. Az Alkotmánybíróság a háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendelet egésze, illetve 1. §-ának (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Alkotmánybírósághoz több indítvány érkezett az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvénnyel (a továbbiakban: Ötv.), a háziiorvosi működtetési jog megszerzéséről és visszavonásáról, valamint a háziiorvosi tevékenységhez szükséges ingó, ingatlan vagyon és működtetési jog megszerzésének hitelfeltételeiről szóló 18/2000. (II. 25.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Vhr.), továbbá a háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendelettel (a továbbiakban: R.) kapcsolatban.

2. Az egyik indítványozó az Ötv. és a Vhr. egészét, valamint az R. 1. §-ának (3) bekezdését tartotta alkotmányellenesnek, és kérte ezeknek a szabályoknak a megsemmisítését az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdésére, 8. §-ának (2) bekezdésére, 13. §-ának (1) bekezdésére, 35. §-ának (2) bekezdésére és 70/A. §-ának (1) bekezdésére hivatkozva. Az indítványozó az alkotmányellenességet az Ötv. és a Vhr. egyes szabályai tekintetében fejti ki részletesen, de az az álláspontja, hogy egyes rendelkezések megsemmisítésével nem lehet az alkotmányellenességet kiküszöbölni, ezért kell az említett jogszabályok egészét megsemmisíteni.

a) Az indítványozó álláspontja szerint az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdését sérti az Ötv. és a Vhr. azért, mert rendelkezéseik nem világosak és nem egyértelműek. Így nem világos, hogy „a működtetési jog kötődik-e egy konkrét háziiorvosi körzethez, vagyis csak azok birtokolhatnak működtetési jogot, akik vagy egy háziiorvosi körzetet ellátnak, vagy egy háziiorvosi körzet ellátására szerződteni kívánják”. Nem állapítható meg az Ötv. 3. §-a (3) bekezdésének pontos jelentése, „mert a jelzett rendelkezésnek olyan tartalom is tulajdonítható, mely szerint a hatálybalépés napján háziiorvosi tevékenységet végző orvosok életük végéig engedély nélkül végezhetnek ilyen tevékenységet függetlenül attól, hogy melyik háziiorvosi körzetben végzik munkájukat”. További bizonytalanságot talál az indítványozó a háziiorvosi tevékenységet végző orvos jogi minősítése tekintetében, mert az Ötv. nem állapít meg

ugyan különbséget a közalkalmazotti és a vállalkozói minőségben tevékenykedő orvos között, de a Vhr. különbséget tesz e két kategória között. „Alaposan feltehető azonban, hogy a közalkalmazotti státusz esetén a működtetési jog, mint vagyoni értékű jog nem érvényesülhet a vállalkozói háziorvosokéhoz hasonló terjedelemben.”

b) Az indítványozó kifejti, hogy az Öotv. 3. §-a (7) bekezdésének a) pontja olyan kérdések szabályozására adott felhatalmazást a Kormánynak, amelyek a tulajdonhoz való jog szempontjából garanciális jelentőségűek. Ennek a felhatalmazásnak az alapján szabályozta a Vhr. 8. §-a a működtetési jogra vonatkozó engedély visszavonását.

A tulajdonhoz való jog indokolatlan korlátozását tartalmazza az indítványozó szerint az Öotv. 3. §-ának (6) bekezdése, amely 2000. december 31-ig megtiltotta a működtetési jog elidegenítését.

Az Öotv. és a Vhr. felsorolt rendelkezései az indítványozó szerint sértik az Alkotmány 13. §-ának (1) bekezdését és egyúttal 8. §-ának (2) bekezdését is.

c) Az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott diszkrimináció tilalmával ellentétes az indítványozó álláspontja szerint az Öotv. 3. §-a (3) bekezdésének az a rendelkezése, amely a területi ellátási kötelezettség nélkül háziorvosi tevékenységet végző orvosok számára nem teszi lehetővé a működtetési jog elidegeníthetőségét és folytathatóságát. Ugyanilyen alkotmányossági aggályt vet fel az indítványozó azzal a szabállyal szemben, amely szerint csak 2000. december 31-ig illetékmentes az elidegenítés.

d) Az Alkotmány 35. §-ának (2) bekezdésével ellentétesnek tartja az indítványozó a Vhr. 13. §-ának (3) bekezdését, mert ez a szabály szerinte nem vette figyelembe a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 8. §-ában foglaltakat.

e) Az R. 1. §-ának (3) bekezdését az indítványozó többféle alapon is alkotmányellenesnek tartja. A támadott rendelkezés szerinte egyrészt magasabb szintű jogszabályba ütközik, másrészt a miniszter felhatalmazás nélkül alkotta meg a szabályt, harmadrészt nem egyértelmű a szövegezés.

3. Egy másik indítványozó az Öotv. 1. §-ának (2) bekezdését, 3. §-a (3) bekezdésének második francia bekezdését, a Vhr. 14. §-a (1) bekezdésének b) pontját és (2) bekezdését tekinti az Alkotmány 70/A. §-a (1) és (3) bekezdésével ellentétesnek. Ezek a szabályok ugyanis különbséget tesznek a területi ellátási kötelezettségű és ilyen kötelezettséggel nem rendelkező orvosok között. Az indítványozó kérte az említett rendelkezések „visszamenőleges” hatályú megsemmisítését. Első beadványában az indítványozó általános jelleggel hivatkozott az Alkotmány 70/A. §-ának (2) bekezdésére és a 70/B. § (1) bekezdésére is, de későbbi beadványában az Alkotmánynak ezeket a rendelkezéseit az alkotmányellenesség megállapításának alapjaként már nem említette.

4. Több indítványozó közös beadványban kérte:

a) az Öotv. 2. §-a (3) bekezdéséből a „személyhez kapcsolódó vagyoni értékű jog” szövegrésznek, 2. §-a (6) bekezdésében a második mondatból „a korábbi jogosult halálától számított 6 hónapon belül” szövegrésznek, valamint a 2. § (7) bekezdésének megsemmisítését az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése (a megfogalmazás homályossága, továbbá a törvényalkotási eljárás szabályainak súlyos megsértése miatt) és 13. §-ának (1) bekezdése alapján,

b) mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását és a törvényalkotó kötelezését arra, hogy tegyen eleget jogalkotói feladatának, mert „az Öotv. szabályozatlanul hagyja a működtetési jog földrajzi területhez kötöttségének kérdését”, mivel „ennek hiányában a törvény rendelkezései nem érvényesülnek a jogbiztonság követelményének megfelelően, és sértik a tulajdonnal való rendelkezés jogát. A törvényalkotónak szabályoznia kellett volna azt is, hogy a működtetési jog érvényesülése hogyan érinti az önkormányzati autonómiát. A jogalkotónak ez a mulasztása sérti a jogállamiságnak az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott elvét, valamint a 13. § (1) bekezdésében szabályozott tulajdonhoz való jogot.”

Az indítványozók a támadott jogszabály megváltoztatása után előterjesztett beadványukban kérelmüket változatlanul fenntartották.

5. Az Alkotmánybíróság az ügyeket – a tárgyi összefüggésre tekintettel – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 28. § (1) bekezdése alapján (ABH 2003, 2065.) egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

Az indítványok beadását követően a támadott jogszabályok többször módosultak, de az indítványozók által alkotmányellenesnek tekintett rendelkezések a módosítás után is hatályban maradtak. Ezért az Alkotmánybíróság – állandó gyakorlatának megfelelően – a határozat meghozatalakor hatályos szöveget bírálta el.

Az indítványokkal kapcsolatban közölte álláspontját az egészségügyi miniszter és az igazságügyi miniszter.

II.

Az Alkotmánybíróság az indítványok elbírálásánál a következő jogszabályokat vette figyelembe:

1. Az Alkotmány szabályai:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„8. § (2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és köteleességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.”

„35. § (2) A Kormány a maga feladatkörében rendeleteket bocsát ki, és határozatokat hoz. Ezeket a miniszterelnök írja alá. A Kormány rendelete és határozata törvénnyel nem lehet ellentétes. A Kormány rendeleteit a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(...)

(3) A Magyar Köztársaság a jogegyenlőség megvalósulását az esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölését célzó intézkedésekkel is segíti.”

„70/B. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához.”

2. Az Öotv. szabályai:

„1. § (2) E törvény alkalmazásában

a) önálló orvosi tevékenység: a területi ellátási kötelezettség körében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szerint a háziorvos, a házi gyermekorvos, a fogorvos (a továbbiakban együtt: háziorvos) által nyújtott egészségügyi ellátás;

b) orvos: a külön jogszabály szerint vezetett alap- és működési nyilvántartásban szereplő orvosi, fogorvosi szakképesítéssel rendelkező személy;

c) működtetési jog: a Magyar Orvosi Kamara által az *a)* pont szerinti orvos részére adott önálló orvosi tevékenység nyújtására jogosító engedélyben foglalt jog.”

„2. § (3) A működtetési jog olyan, személyhez kapcsolódó vagyoni értékű jog, amely jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén elidegeníthető és folytatható.

(4) A működtetési jog jogosultjának halála esetén – egymást követő sorrendben – a működtetési jog folytatására

a) a házastárs, illetőleg

b) az egyenesági leszármazó

jogosult. A *b)* pontban meghatározott személyek között a leszármazási fok határozza meg a működtetési jog folytatására való jogosultság sorrendjét.

(...)

(6) Ha a (4) bekezdés alapján a működtetési jog folytatására jogosult személy nem felel meg a jogszabályban meghatározott feltételeknek:

– a működtetési jog folytatására irányuló jogáról a sorrendben őt követő, a jogszabályi feltételeknek megfelelő személy javára lemondhat, illetőleg

– a működtetési jogot a korábbi jogosult halálától számított 6 hónapon belül ingyenesen vagy visszerhesen elidegenítheti.

(7) Ha a működtetési jog elidegenítésére a (6) bekezdés alapján jogosult személy e jogával az ott megjelölt határidőn belül nem él, a működtetési jog megszűnik.

(...)

„3. § (3) Azokra az orvosokra, akik e törvény hatálybalépésének napján, bár területi ellátási kötelezettség nélkül, de legalább 200 hozzájuk bejelentkezett betegre kiterjedő érvénnyel látnak el az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által finanszírozott, az 1. § (2) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott körbe tartozó orvosi tevékenységet, az e törvényben foglaltakat azzal a megszorítással kell alkalmazni, hogy

– a működtetési jogra való jogosultságukat e törvény hatálybalépésének napjától számított 30 napon belül igazolják a Magyar Orvosi Kamaránál, továbbá

– működtetési joguk szorosan személyhez kapcsolódó: az nem idegeníthető el és nem folytatható.

(...)

(6) A működtetési jog 2000. december 31-ig nem ruházható át, kivéve, ha a működtetési jog folytatására jogosult nem felel meg a működtetési jog engedélyezéséhez szükséges feltételeknek és ezért a 2. § (3) bekezdése értelmében köteles azt elidegeníteni. A működtetési jog elidegenítése és folytatása 2000. december 31. napjáig nem esik illetékfizetési kötelezettség alá.

(7) Felhatalmazást kap

a) a Kormány, hogy a működtetési jog megszerzésének és visszavonásának feltételeit és eseteit, az engedély kiadására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervet, a helyettesítés eseteit, valamint a működtetési jog átengedésére, továbbá a hitelnyújtás feltételeire vonatkozó szabályokat,

b) az egészségügyi miniszter, hogy a működtetési jog alapján végzett tevékenység gyakorlásának és ellenőrzésének részletes szakmai szabályait, továbbá a helyettesítésre, a tevékenység végzéséhez szükséges szakképesítésre és az alkalmassági vizsgálatra vonatkozó szabályokat rendeletben meghatározza.”

3. A Magyar Orvosi Kamaráról szóló 1994. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: MOKtv.) rendelkezései:

„1. § (1) A Magyar Orvosi Kamara (a továbbiakban: MOK) az orvosok és fogorvosok (a továbbiakban: orvosok) önkormányzattal rendelkező szakmai, érdekképviseleti köztestülete.”

„2. § (1) A MOK

a) az orvosi hivatás gyakorlásával és az orvosi tevékenységgel összefüggő kérdésekben képviseli és védi az orvosi kar tekintélyét, testületeinek és tagjainak érdekeit, továbbá az orvosok jogait, és – külön jogszabályokban meghatározott keretek között – egyedi ügyekben is elősegíti ezen jogok érvényesítését;

(...)

f) véleményezési jogot gyakorol

fa) az orvosok szakmai tevékenységét, anyagi helyzetét közvetlenül befolyásoló, illetőleg valamennyi, az

egészségügyet egyéb módon érintő jogszabály megalkotásánál,”

„(2) Az (1) bekezdés *f*) pontjában megjelölt véleményezési jogkörök érvényesülése érdekében a jogszabályok, illetve egyéb döntések előkészítéséért felelős szervek, illetőleg személyek kötelesek

a) a jogszabályok, illetve döntések tervezeteit, valamint azok indokolását véleményezésre olyan módon megküldeni, hogy a MOK-nak véleménye kialakításához megfelelő idő és ismeret álljon rendelkezésére;

b) a MOK véleményét az előkészítés során mérlegelni, illetőleg

c) a MOK véleményének figyelmen kívül hagyása, vagy részleges figyelembevétele esetén ennek okairól a döntés meghozatalára, illetőleg a jogszabály megalkotására jogosult személyt, illetve szervet, valamint – a jogszabályok és a vezetői megbízással összefüggő munkáltatói döntések kivételével – a MOK-ot írásban tájékoztatni;

d) az (1) bekezdés *fb*)–*fc*) alpontjaiban foglalt, elfogadott döntésekről, határozatokról a MOK-ot tájékoztatni.”

„(3) A MOK az (1) bekezdés *f*) pontjában megjelölt véleményezési jogkörét a véleményt kérő által meghatározott határidőn belül gyakorolja, illetőleg – a (2) bekezdés *a*) pontjában foglalt követelményeknek meg nem felelő határidő túlértéke esetén – a határidő lejártát megelőzően javaslatot tehet annak meghosszabbítására. Amennyiben a MOK a rendelkezésére álló határidőn belül véleményezési jogát nem gyakorolja, illetve nem kéri a határidő meghosszabbítását, a jogszabályok, illetve egyéb döntések előkészítéséért felelős szervek vagy személyek a MOK véleményének hiányában is kezdeményezhetik a döntés meghozatalát, illetve a jogszabály kiadását. Nem hosszabbítható meg a MOK véleményezési jogának gyakorlására rendelkezésre álló határidő oly módon, hogy a meghosszabbítás a döntés meghozatalára jogosult szerv tekintetében a döntéshozatal külön törvény szerinti eljárási határidejének elmulasztását eredményezze.”

4. Az Ötv. hivatkozott rendelkezései:

„8. § (1) A települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: a településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelme, a lakásgazdálkodás, a vízrendezés és a csapadékvíz elvezetés, a csatornázás, a köztemető fenntartása, a helyi közutak és közterületek fenntartása, helyi tömegközlekedés, a köztisztaság és településtisztaság biztosítása; gondoskodás a helyi tűzvédelemről, közbiztonság helyi feladatairól; közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban, a foglalkoztatás megoldásában; az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról, az egészségügyi, a szociális ellátásról, valamint a gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás; a közösségi tér biztosítása; közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység, sport támogatása; a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének a biztosítása; az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feladatokban a települési önkormányzat maga határozza meg – a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően –, mely feladatot, milyen mértékben és módon lát el.”

5. A Vhr. támadott szabályai:

„13. § (3) Az e rendelet hatálybalépése napját követően gazdálkodó szervezettel vagy magánorvossal az Öotv. 1. §-a (2) bekezdésének *a*) pontjában meghatározott önálló orvosi tevékenységre kötött szerződés esetén a szerződés legrövidebb időtartama 5 év [Ptk. 226. § (1) bekezdés].”

„14. § (1) Az Öotv. alapján szerzett működtetési jog jogosultja a működtetési jog gyakorlásához szükséges, az önkormányzat tulajdonában álló orvosi rendelő, amennyiben az orvosi lakás az orvosi rendelővel egybeépített, úgy az orvosi lakás, továbbá gép, műszer megvásárlásához – a hitelintézettel kötött kölcsönszerződés alapján – kiemelt kamattámogatásra jogosult a következők szerint:

a) az orvosi rendelő, illetve az orvosi lakás megvásárlására, valamint felújítására felvett hitelintézeti kölcsön kamatainak kiegyenlítéséhez kiegészítő kamattámogatás illeti meg a lakáscélú támogatásokról szóló általános szabályok szerint azzal, hogy az általános feltételek közül az életkorra, a gyermekszámra és a háztársári életközösségre vonatkozó feltételeket nem kell alkalmazni;

b) az egészségügyi szolgáltatás nyújtásához a szakmailag szükséges gép, műszer, egyéb berendezés, a távoli hálózati hozzáférésre alkalmas személyi számítógép, valamint a kulturált betegfogadást szolgáló berendezési tárgyak vásárlása költségeinek fedezetére maximum 5 éves lejáratú kamattámogatás vehető igénybe. A kamattámogatás mértéke az első évben legalább 70%, a második évben legalább 60%, a harmadik évben legalább 50%, a negyedik évtől legalább 40% a jegybanki alapkamat százalékában.

(2) A működéshez szakmailag szükséges feltételeknek megfelelő, nem önkormányzattól vásárolt gép, műszer, egyéb berendezés vételárához felvett hitelintézeti kölcsönhöz kamattámogatás vehető igénybe. A kamattámogatás mértéke az első évben 60%, a második évben 50%, a harmadik évben 40%, a negyedik és ötödik évben 30% a jegybanki alapkamat százalékában.”

6. Az R. megváltoztatott számozású, támadott rendelkezése:

„1. § (4) A rendelet előírásait értelemszerűen kell alkalmazni a házi orvosi ellátáshoz kapcsolódó önálló ápolási és egyéb egészségügyi tevékenységet végzőkre is.”

III.

1. Az Alkotmánybíróság először a formai alkotmányellenesség kérdését vizsgálta meg.

Az Öotv. 2. §-a (3) bekezdésének egyes szövegrészeit, valamint (7) bekezdését egyes indítványozók azért tekin-

tik alkotmányellenesnek, mert az Egészségügyi Minisztérium és a Kormány nem egyeztetette az Öotv. tervezetét a Magyar Orvosi Kamarával, a Házi Gyermekorvosok Egyesületével és a Falusi Körzeti Orvosok Országos Szövetségével. Az „indítványozók álláspontja kezdettől fogva – már az Öotv. előkészítésével kapcsolatos kamarai műhelymunkák során is – határozottan az volt, hogy a működési jognak konkrét háziorvosi körzethez kell kötődnie. A működtetési jognak konkrét háziorvosi körzethez kötöttsége lényegi kérdésként szerepelt abban az előkészítő anyagban is, amit az indítványozók 1999 októberében terjesztettek dr. Gógl Árpád, akkori egészségügyi miniszter elé”. Az egészségügyi miniszter is azt közölte, hogy nem történt egyeztetés az indítványozókkal, de a Kormány csak 1999. november 2-án tárgyalta a törvény tervezetéről.

Az indítványozók álláspontja szerint sérültek az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdéséből levezethető jogállamiság követelményei, mert a Minisztérium az Öotv. tervezetét nem az indítványozók javaslatának megfelelően készítette el, és nem egyeztetette az indítványozókkal annak ellenére, hogy a MOKtv. 2. §-a (1) bekezdésének *f*) pontja szerint a MOK-nak véleményezési joga van.

2. Az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a Magyar Köztársaság demokratikus jogállam. A jogállamiság elve alapján az Alkotmánybíróság nem csak akkor állapítja meg az alkotmányellenességet, ha valamilyen jogszabály tartalma sérti az Alkotmány valamelyik rendelkezését, hanem akkor is, „ha a jogalkotási eljárás során olyan súlyos eljárási szabálytalanságot követtek el, amely a jogszabály közjogi érvénytelenségét idézte elő, illetőleg amely másként nem orvosolható, csak a jogszabály megsemmisítésével” [52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331, 345.].

a) Az Alkotmánybíróság a 496/B/1990. AB határozatban már megfogalmazta arra vonatkozó álláspontját, hogy mi a következménye a jogszabálytervezetek előkészítése során az érdekelt társadalmi szervezetek és érdekképviseleti szervek véleménye beszerzése elmulasztásának. Az ilyen mulasztásnak államigazgatási jogi, esetleg politikai felelősség lehet a következménye, de önmagában nem érinti az adott törvény érvényességét (ABH 1991, 493, 495–496.). A 13/1992. (III. 25.) AB határozat is megerősítette, hogy az érdekképviseleti szervek közreműködésének mellőzése nem vezethet a törvény alkotmányellenességének a megállapításához (ABH 1992, 95, 99.).

Az 50/1998. (XI. 27.) AB határozatban az Alkotmánybíróság nyomatékosan hivatkozott arra, hogy a jogszabályt előkészítő szerveknek a vélemények beszerzésénél elkövetett mulasztása önmagában nem érinti a jogszabályok érvényességét. Nem minősül súlyos eljárási szabálytalanságnak és így nem eredményez közjogi érvénytelenséget a közhatalmi jogszabályokkal nem rendelkező szerv véleménye kikérésének elmulasztása (ABH 1998, 387, 396, 397.). Az Alkotmánybíróság gyakorlatát összefoglalóan bemutatva mondta ki a 488/B/1999. AB határozat, hogy

nincs a jogszabály-előkészítő szervnek olyan kötelezettsége, „amelynek alapján a jogszabálytervezeteket az ezzel kapcsolatos beérkezett véleményeknek megfelelően kellene elkészíteniük”. A közhatalmi jogszabályokkal nem rendelkező társadalmi, érdekképviseleti szervek „véleménye beszerzésének elmaradása, vagy a véleményadás hátridejének megállapításával kapcsolatos rendelkezések megsértése nem eredményezi a jogszabály közjogi érvénytelenségének megállapítását” (ABH 2003, 1104, 1108.).

Az említett gyakorlattól az Alkotmánybíróság a 30/2000. (X. 11.) AB határozata olyan esetben tért el, amelyben törvény által létrehozott, nem érdekvédelmi feladatot ellátó társadalmi szervezet véleményének kikérését írta elő törvény a jogszabály tervezetének társadalmi, tudományos és szakmai megalapozása érdekében. A határozat általános jellegű, elvi megállapítása szerint „azt a kérdést, hogy a külön törvényekben meghatározott jogalkotási eljárási szabály megszegése súlyosságánál fogva adott esetben eléri-e az alkotmányértés szintjét, az Alkotmánybíróságnak eseti mérlegeléssel kell eldöntenie” (AB 2000, 202, 207.). A meghozott döntést a 7/2004. (III. 24.) AB határozat úgy értékelte, hogy az adott esetben „a véleményezési kötelezettség elmulasztásának súlyosságát alkotmányossági szempontból növelte az a körülmény, hogy a mulasztás az Alkotmány 18. §-ában garantált egészséges környezethez való jog érvényesülését közvetlenül veszélyeztette”. (ABH 2004, 98, 104, 106.).

b) A köztisztviselők közhatalmi jogszabályairól általános jelleggel nem foglalt állást az Alkotmánybíróság. A 16/1998. (V. 8.) AB határozat csak arra utalt, hogy vannak olyan esetek, amelyekben köztisztviselő közhatalmi jogszabályokat gyakorol, de ezen tevékenység és egyéb feladatok ellátása között nincs éles határvonal (ABH 1998, 140, 145.). Esetenként, a törvényben biztosított hatáskör alapján kell vizsgálni, hogy a köztisztviselő közhatalmi jogszabályokkal rendelkezik-e.

A MOKtv. egyes kérdéseit a 39/1997. (VII. 1.) AB határozat már vizsgálta. Azt állapította meg, hogy a Magyar Orvosi Kamarának a törvényben biztosított jogosultságai között vannak érdekképviseleti és önkormányzati természetűek, meghatározott esetekben pedig közhatalmi jellegűek. Közhatalmi jellegűnek minősítette az Alkotmánybíróság a meghatározott miniszteri döntéssel kapcsolatban előírt egyetértési jogot, de nem ilyen természetűként kezelte a törvényben megjelölt körben fennálló véleményezési jogot (ABH 1997, 263, 268, 270.).

c) A MOKtv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint a MOK az orvosok önkormányzattal rendelkező szakmai, érdekképviseleti köztisztviselője. A 2. § (1) bekezdése alapján – többek között – a MOK az orvosi hivatás gyakorlásával és az orvosi tevékenységgel összefüggő kérdésekben képviseli és védi az orvosi kar tekintélyét, testületeinek és tagjainak érdekeit, továbbá az orvosok jogait, egyetértési jogot gyakorol az egészségbiztosítási szervekkel létrehozandó szerződések általános feltételeinek kialakításában, valamint meghatározott orvosi tevékenységre jogosító engedély ki-

adására irányuló kérelmek ügyében, széles körben véleményezési jogot gyakorol.

A jelen esetben a MOK számára a MOKtv. 2. §-ának (1) bekezdésében biztosított véleményezési jogról van szó, amelyet a MOK elsődlegesen az orvosi kar érdekeinek képviselőjében gyakorol. A 2. § (3) bekezdése azt is kimondja, hogy a jogszabályok, illetve egyéb döntések előkészítéséért felelős szervek vagy személyek a MOK véleményének hiányában is kezdeményezhetik a döntés meghozatalát, illetve a jogszabály kiadását, ha a MOK nem nyilvánított véleményt a megadott határidőig és nem is kezdeményezte a határidő meghosszabbítását. Maga a törvény sem tekinti tehát a véleményezést a jogalkotás elengedhetetlen feltételének.

d) Az Alkotmánybíróság az érdekképviselőknek a jogalkotásban való részvételével kapcsolatos alkotmányossági kérdéseket vizsgálva, állandó gyakorlatát megerősítve kimondta, hogy a jogalkotás nem tehető függővé a közhatalmi jogosítványokkal nem rendelkező szakszervezetek és egyéb szervezetek állásfoglalásától [40/2005. (X. 15.) AB határozat, ABH 2005, 427, 439.]. A 7/2004. (III. 24.) AB határozatban pedig az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy különbség van a Kormány rendeletalkotó tevékenysége és a törvény-előkészítés között. Törvénytervezet előkészítésénél elkövetett mulasztás „csak akkor eredményezheti a törvény közjogi érvénytelenségét, ha az egyúttal a törvényalkotási eljárás valamely szabályának alkotmányellenességét előidéző megértésével is jár” (ABH 2004, 98, 107.).

Az indítványozók nem kifogásolták a törvényalkotási eljárás szabályainak megtartását, csak azt kifogásolták, hogy a törvényjavaslatnak a Kormány elé történő terjesztését megelőzően a javaslatról az illetékes minisztérium nem kérte a MOK véleményének közlését. A fentiek alapján ez a mulasztás a kérdéses törvény tekintetében nem vezet közjogi érvénytelenséghez, a törvény alkotmányellenességének megállapításához.

IV.

1. Több indítványozó kifogásolta az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése alapján az Öotv. fogalmainak homályosságát. Nem látják tisztázottnak, hogy mire jogosít a működtetési jog. Vitatják a működtetési jog vagyoni értékét abban az esetben, ha e joghoz nem kapcsolódik háziiorvosi körzet. Nem látják értelmezhetőnek a működtetési jognak a személyhez kötöttségét. Kérdésesnek tartják annak a rendelkezésnek a következményeit, hogy nem kell működtetési engedély a törvény hatálybalépésekor háziiorvosi tevékenységet végző orvosnak. Értelmezavarónak tartják azokat a rendelkezéseket, amelyek a háziiorvosi tevékenységet végző orvosok státuszára vonatkoznak. Nem találnak támpontot az értelmezéshez az indítványozók a Vhr. szabályaiban sem. Kifogásolták az R. 1. §-ának

(4) bekezdését is a szöveg nem egyértelmű megfogalmazása miatt.

2. Az Alkotmány 32/A. §-ának (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság feladata a jogszabályok alkotmányosságának felülvizsgálata. Az Alkotmánybíróságnak nem tartozik a hatáskörébe a jogszabályokkal kapcsolatban az adott szakterületen felmerülő viták eldöntése.

Az egyes jogszabályok világos tartalmával kapcsolatos alkotmányossági kérdéseket az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése alapján vizsgálja. Az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdésében kimondott jogállamiság elvének fontos eleme a jogbiztonság; a jogbiztonságból az a követelmény származik, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos legyen, a rendelkezés esetleges bizonytalansága ellenére is az alkalmazás során értelmezhető normatartalommal rendelkezzen [26/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 135, 142.]. A jogalkotó maga dönti el, hogy milyen fogalmakat használ, de a jogállamiság követelményének eleget kell tennie: a fogalomnak egyértelműnek, a következményeknek kiszámíthatónak kell lenniük (544/B/1997. AB határozat, ABH 1999, 589, 590.).

A jogszabályok megfogalmazása általános, elvont; a jogalkalmazás feladata a szabályoknak az egyedi esetekre történő vonatkoztatása. Az általános megfogalmazás nem jelent homályosságot, értelmezhetetlenséget (1160/B/1992. AB határozat, ABH 1993, 607, 608.). Nem állapítja meg az Alkotmánybíróság a jogállamiság követelményének sérelmét, ha a norma nem ad alapot önkényes jogalkalmazói döntésre vagy nem vezet döntésképtelenséghez (713/B/2002. AB határozat, ABH 2004, 1644, 1646.). Nem áll fenn alkotmányellenesség, ha a norma értelmezése önmagában nem ad lehetőséget a jogbiztonság sérelmével járó szubjektív jogalkalmazói döntésre. Az értelmezéssel kapcsolatos célszerűségi, jogtechnikai szempontú minősítés nem az Alkotmánybíróság feladata (21/B/1994. AB határozat, ABH 1996, 476, 478.).

3. A jelen esetben az Öotv. támadott szabályai világosak. Kimondják, hogy a működtetési jog önálló orvosi tevékenység nyújtására jogosító engedélyben foglalt jog, amely bár személyhez kapcsolódó jog, meghatározott feltételek esetén átruházható, vagyoni értéke van. Az Öotv. nem kapcsolja össze a működtetési jogot konkrét háziiorvosi körzettel.

Az Öotv. megoldásai – más fontos jogszabályokhoz hasonlóan – szakmai vita tárgyát képezik, szabályai értelmezést igényelnek. A támadott rendelkezések azonban nem olyan bizonytalanok, hogy jogalkalmazói önkényre adnának alapot és nem annyira bizonytalanok, hogy döntésképtelenséghez vezetnének.

Az R. 1. §-ának (3) bekezdése figyelembe veszi, hogy a háziiorvos nem egyedül végzi feladatát. Az R. a háziiorvos feladatainak meghatározásával összefüggésben olyan sza-

bályokat tartalmaz, amelyek kihatnak a háziiorvosi ellátáshoz kapcsolódó ápolási és egészségügyi tevékenységet végzőkre is. Az R. erre tekintettel azt a jogalkotásban szokásos megoldást alkalmazza, hogy a közvetett hatás eseteire az alapvető szabályozási körre vonatkozó rendelkezéseknek az értelemszerű alkalmazását írja elő. Az R. 18. §-a (2) bekezdésének utaló szabálya alapján a 2. számú melléklet magáról a háziiorvosi ellátáshoz kapcsolódó ápolói tevékenységről tartalmaz rendelkezést. Az R. 1. §-ának (3) bekezdése nem tartalmaz tehát olyan szabályozást, amely az alkotmányellenesség megállapítására alapot nyújtana.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdésére alapított indítványi kérelmeket elutasította.

V.

1. Az indítványozók szerint sérül a támadott jogszabályok révén a tulajdonhoz való jognak az Alkotmány 13. §-ának (1) bekezdésében kimondott védelme is.

Az egyik indítványozó szerint nincs összhangban a tulajdonhoz való jog alkotmányos védelmével az Ötv. 3. §-a (7) bekezdésének *a*) pontja, amely olyan kérdések szabályozására adott felhatalmazást a Kormánynak, amelyek garanciális jelentőségűek az alkotmányos védelmet illetően. A felhatalmazás alapján határozza meg a Vhr. a működtetési jogra vonatkozó engedély visszavonásának eseteit. Kifogásolja az indítványozó azt is, hogy az Ötv. 3. §-ának (6) bekezdése indokolatlanul korlátozza a tulajdonjogot, mert nem tette lehetővé a működési jog 2000. december 31-ig történő elidegenítését. Az Ötv. és a Vhr. szabályai tehát – álláspontja szerint – sértik az Alkotmány 13. §-ának (1) bekezdését. Mindezek a rendelkezések egyúttal ellentétesek az Alkotmány 8. §-ának (2) bekezdésével is.

Más indítványozók is hivatkoznak az Alkotmány 13. §-a (1) bekezdésének az Ötv. szabályai által történő megsértésére, de a működtetési jog vagyoni értékének vitatásán és számos jogalkalmazási kérdés tárgyalásán kívül nem jelölik meg azt, hogy milyen alkotmányos kifogásuk van a konkrét szabályokkal kapcsolatban.

2. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 110. §-ának (1) bekezdése szerint egészségügyi tevékenységet az adott tevékenység folytatására jogosító szakképesítéssel (illetve szakirányú szakképesítéssel) rendelkező személy végezhet, de ennek további feltétele a működési nyilvántartásba való bejegyzés. Az Ötv. ehhez a rendszerhez igazodóan ad az 1. §-ban meghatározásokat. A (2) bekezdés *b*) pontja szerint orvosnak minősül a megfelelő szakképesítéssel rendelkező, alap- és működési nyilvántartásban szereplő személy. A (2) bekezdés *a*) pontja az önálló orvosi tevékenységet határozza meg. Eszerint önálló orvosi tevékenységnek minősül a területi ellátási kötele-

zettség körében a háziiorvos (házi gyermekorvos, fogorvos) által nyújtott egészségügyi ellátás.

Az Ötv. törvényjavaslatának általános miniszteri indokolása a törvény célját a következőképpen jelölte meg:

„Ezért szükséges megteremteni annak jogszabályi feltételeit, hogy az orvos a jövőben közvetlenebbül teljesíthesse közszolgáltatói feladatait és ne csupán a gyógyító-ellátó hálózat egy eleme legyen. A jogi szabályozás előfutárának tekinthető, hogy az orvosi tevékenységet tíz éve lehet vállalkozásként végezni és 1992 óta a háziiorvosi és házi gyermekorvosi tevékenység elsődlegesen vállalkozási keretben kapott.”

Az Ötv. 1. §-a (2) bekezdésének *c*) pontja értelmében a működtetési jog az orvos részére a Magyar Orvosi Kamara által, törvényi szabályozás alapján adott engedélyben biztosított olyan jog, amely alapján önálló orvosi tevékenységet lehet végezni. A 2. § (3) bekezdése kimondja, hogy a működtetési jog személyhez kapcsolódó vagyoni értékű jog, amely meghatározott feltételek fennállása esetén elidegeníthető és folytatható. A (4) bekezdés szerint a működtetési jog folytatása a jogosult halála esetén a házastársát, illetőleg egyenesági leszármazóját illeti meg. A (6) bekezdés alapján a működtetési jog folytatására jogosult személy a működtetési jogot elidegenítheti.

3. Az Alkotmány 13. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot. Az Alkotmánybíróság gyakorlata a tulajdonhoz való jogot alapvető jogként részesíti alkotmányos védelemben [7/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991, 22, 25.]. Az Alkotmány 13. §-ának (1) bekezdése nemcsak a polgári jogi tulajdonjogra, hanem egyéb vagyoni jogokra is vonatkozik [17/1992. (III. 30.) AB határozat, ABH 1992, 104, 108.]. A tulajdonhoz való jog védelmét kimondó 13. § (1) bekezdésének alkalmazását az Alkotmánybíróság gyakorlata kiterjesztette a vállalkozói jellegű tevékenységre is. Az építéstervezési jogosultság szabályainak vizsgálatával kapcsolatban az Alkotmánybíróság a jövedelemmel járó, vállalkozói jellegű tevékenységre alkalmazandónak találta a tulajdonjog alkotmányos védelmének szabályait [40/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 282, 286, 287.]. Az Ötv. javaslatának miniszteri indokolása a működtetési jogot az orvosi tevékenység vállalkozásként történő végzésével összefüggésben magyarázza. Ennek megfelelően a tulajdonjog alkotmányos védelme kiterjed a működtetési jogra, mint – az Ötv. 1. §-a (2) bekezdésének *c*) pontjában meghatározott – vagyoni értékű jogra is.

Az Alkotmány a tulajdonjogot az egyéni cselekvési autonómia anyagi alapjaként részesíti védelemben. A védelem terjedelme a közjogi és magánjogi korlátokkal együtt értelmezhető, függ a jogosultság alanyától, tárgyától és funkciójától, valamint a korlátozás módjától [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1993, 373, 380.].

4. Az Öotv. 3. §-ának (6) bekezdése általános szabályként nem tette lehetővé, hogy a működtetési jog átruházására a törvény hatálybalépésének napjától (2000. február 26-tól) sor kerüljön, hanem csak 2000. december 31. után. Ez a szabály kétségtelenül korlátozta a vagyoni jogosultság egyes elemeinek gyakorlását.

Az Öotv. a működtetési jogot új jogként hozta létre. Az Alkotmánybíróság új tulajdoni jogok korlátozásainak kérdését a tulajdoni rendszer átalakításával összefüggésben vizsgálta. Így az önkormányzatoknak történő vagyonjuttatásról az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az önkormányzatok tulajdonszerzésére az Alkotmány nem tartalmaz rendelkezést, a tulajdonjog védelme csak a már megszerzett jogokra vonatkozik [37/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 238, 243.]. A tulajdonszerzés jogcíme akkor kétségtelen, akkor élvez védelmet, ha a tulajdonszerzés és annak terjedelme törvény által garantált (893/B/1994. AB határozat, ABH 1996, 496, 500.). A működtetési jog szabályozásánál azonban az állapítható meg, hogy a működtetési jog tartalmát és terjedelmét az Öotv. 2. §-a meghatározta. Az 1. § (2) bekezdésének c) pontja a működtetési joghoz a Magyar Orvosi Kamarának az önálló orvosi tevékenység végzésére jogosító engedélyét írta elő feltételként. A MOKtv. 2. §-ának (4) bekezdése azonban meghatározta azokat a feltételeket, amelyek az engedélyhez szükségesek (kamarai tagság, működési nyilvántartásban szereplés, jogszabályban meghatározott kizárók hiánya). Mindezek alapján a működtetési jog megszerzése – a törvényben pontosan rögzített feltételek mellett – törvény által garantált. Nincs szó tehát olyan bizonytalan tulajdonszerzésről, mint a tulajdoni rendszer átalakulása során a vagyonjuttatások tekintetében volt. Ennek megfelelően vizsgálni kell, hogy alkotmányos-e a tulajdoni védelem alá eső jog korlátozása.

A 64/1993. (XII. 22.) AB határozat kifejtette, hogy napjainkban gyakran sor kerül a tulajdonjog korlátozására és az lett gyakori alkotmányossági kérdés, milyen esetekben kell a tulajdonosnak ellenszolgáltatás nélkül eltűrnie a korlátozást. Ugyanakkor rámutatott arra is, hogy tulajdonkorlátozás esetén a kisajátításhoz hasonló védelem jár. Az elbírálás döntő kérdése a közérdek és a korlátozás aránya (ABH 1993, 373, 381.).

A tulajdonhoz való jognak az Alkotmány 13. §-ában meghatározott védelme a többi alapvető jog védelméhez viszonyítva annyiban sajátos, hogy a 13. § (2) bekezdése a jog teljes megszüntetését is lehetővé teszi, de ehhez olyan feltételeket ír elő, amelyek a jog lényeges tartalmának megőrzését biztosítják (a kártalanítás meghatározásával). Nem szól azonban a 13. § a tulajdonjog korlátozásáról. A korlátozás eseteire is irányadók azok az elvek, amelyeket az Alkotmánybíróság gyakorlata az Alkotmány 8. §-ának (2) bekezdése alapján kialakított, azaz a korlátozás szükséges és az elérendő célhoz viszonyítva arányos legyen [20/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 69, 70, 71.]. A tulajdonjog korlátozásának vizsgálatánál is figyelembe kell azonban venni a 13. § (2) bekezdésének azt az elvét,

amely közérdek fennállta esetén – kártalanítás ellenében – a tulajdonjog elvonását is lehetővé teszi. Ennek megfelelően a korlátozás szükségességének megállapításánál irányadó lehet a közérdek, de az arányosság ebben az esetben is követelmény.

A jogalkotó gyakran alkalmazza azt a megoldást, hogy nagyobb jelentőségű új szabályok megalkotásakor az alkalmazás időpontját a kihirdetést követő későbbi időpontra teszi. Ezzel időt hagy az új szabály megismerésére, a felkészülésre, az alkalmazásnál jelentkező bizonytalanság csökkentésére [a kérdés alkotmányossági elbírálására példa a 28/1992. (IV. 30.) AB határozat, ABH 1992, 155, 158, 159.]. Hasonló, a jogbiztonságot szolgáló megoldás jelentkezik a támadott rendelkezésnél is. Az adott esetben az új szabályokra való felkészülés szükségessége alapot szolgáltat a működtetési jog gyakorlásának átmeneti időre való megtiltására, ami a tulajdonjog korlátozását jelenti. A néhány hónapos időtartamra szóló korlátozás az elérendő célhoz viszonyítva nem tekinthető aránytalannak. Ezért az Alkotmánybíróság az ebben a tekintetben előterjesztett indítványi kérelmet elutasította.

5. Az egyik indítványozó alkotmányellenesnek tartotta az Öotv. 3. §-a (7) bekezdésének a) pontját azért, mert a tulajdonjog szempontjából garanciális kérdésben a Kormánynak adott felhatalmazást a szabályozásra.

Az alapvető jogokra vonatkozó szabályokat az Alkotmány 8. §-ának (2) bekezdése szerint törvény határozza meg. Az Alkotmánybíróság a 64/1991. (XII. 17.) AB határozatban már megállapította, hogy az alapjogokkal összefüggésben álló nem minden kérdésben követelmény a törvényi szintű szabályozás. Közvetett és távoli összefüggés esetében elegendő a rendeleti szint (ABH 1991, 297, 300.). A MOK átruházott normaalkotási jogának alkotmányosságát vizsgálva az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy bár az alapjog tartalmának meghatározása, közvetlen és jelentős korlátozása csak törvényben történhet, a foglalkozás gyakorlásának korlátozását általában alkotmányosnak tekinti szakmai és célszerűségi indokok alapján is. „Alapjogot érintő és az adott hivatás lényegét meghatározó kérdésekben ezért a szakmai kamarának adott szabályozási jogkörnek legalább a tartalmi kereteket meghatározó törvényi alappal kell rendelkezniük” [39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263, 269, 270.].

Az Öotv. a működtetési jog alapvető szabályait határozza meg. Az egyes részletkérdések meghatározására a Kormánynak adott felhatalmazás nem tekinthető alkotmányellenesnek. Ezért az Alkotmánybíróság az Öotv. 3. §-a (7) bekezdésének a) pontjára vonatkozó indítványi kérelmet elutasította.

6. Több indítványozó kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítson meg mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet, és hívja fel a törvényalkotót jogalkotási kötelezettségének teljesítésére. Álláspontjuk szerint a jogállamiság követelményeit és a tulajdonhoz való jog érvénye-

sülését sérti, hogy az Öotv. nem szabályozza a működtetési jognak a földrajzi területhez kötöttségét. Az indítványozók kifejtik a szabályozás indokoltnak tartott módját.

Az indítvány beadását követően az Öotv. 2. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe új rendelkezést léptetett az egészségügyi közszolgáltatások nyújtásáról, valamint az orvosi tevékenység végzésének formáiról szóló 2001. évi CVII. törvény 26. §-ának *n*) pontja, amely a működtetési jognak a helyi önkormányzat által meghatározott háziorvosi körzetben történő folytatásáról rendelkezett. Az indítványozók ezt követően is fenntartották kérelmüket, mert „álláspontunk szerint a hivatkozott rendelkezéseknek nem azt kellene kimondaniuk, hogy az önkormányzat állapítja meg a háziorvosi körzetet, ahol a háziorvos folytatja a tevékenységet, hanem azt az általános érvényű elvet, hogy a működtetési jog csak egy konkrét – és nem az egész ország területén bármelyik – háziorvosi körzetben használható fel”.

Az Öotv.-t később módosította az egészségügyi szolgáltatókról és az egészségügyi közszolgáltatások szervezéséről szóló 2003. évi XLIII. törvény, amelynek 33. § (3) bekezdésének *m*) pontja újra meghatározta az Öotv. 2. §-ának (1) és (2) bekezdését, de ez sem hozta meg az indítványozók által kívánt változtatást. Ezt a 2003. évben megalkotott törvényt közjogi érvénytelenség miatt a 63/2003. (XII. 15.) AB határozat (ABH 2003, 676.) megsemmisítette.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. §-ának (1) bekezdése szerint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerül sor, ha a jogalkotó szerv jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta és ezzel alkotmányellenes helyzetet idézett elő.

Az Abtv. hivatkozott szabályát értelmezve a 22/1990. (X. 16.) AB határozat megállapította, hogy önmagában valamely jogi szabályozást igénylő kérdés jogi rendezésének elmulasztása nem minősül mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességnek. Más a helyzet azonban, ha a jogi szabályozás iránti igény azért jelentkezik, mert az állam jogalkotással beavatkozott bizonyos életviszonyokba és ezzel az állampolgárok egy csoportját megfosztotta alkotmányos joguk érvényesítésének gyakorlati lehetőségétől (ABH 1990, 83, 86.). Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg az Abtv. alapján olyankor is, amikor alapjog érvényesülését akadályozza az a tény, hogy az ehhez feltétlenül szükséges szabályozás nem létezik [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 232.].

Az Öotv. 3. §-a alapesetben a fennálló háziorvosi körzethez kapcsolt orvosi tevékenységre ismeri el a működtetési jogot. A törvény hatálybalépése után megadott engedéllyel a működtetési jog nem áll összefüggésben háziorvosi körzettel; a háziorvosi körzetben végzendő tevékenység az önkormányzattal való megállapodástól függ. A működtetési jog a háziorvosi körzetre való pályázás feltétele.

Ez a szabályozás igényelhet jogértelmezést, de nem állapítható meg, hogy jogalkotói mulasztás állna fenn, és ennek következtében alkotmányellenes helyzet jött volna létre. Az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre arra, hogy az Országgyűlés által elfogadott szabályozási koncepció helyett újat alkosson és tegyen kötelezővé (677/B/1995. AB határozat, ABH 2000, 590, 592.).

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az indítványozók kérelmét elutasította.

VI.

1. Több indítványozó támadja az Öotv. különböző rendelkezéseit a diszkriminációnak az Alkotmány 70/A. §-a (1) bekezdésében kimondott tilalmára hivatkozva.

A 9/1990. (IV. 25.) AB határozatban az Alkotmánybíróság a megkülönböztetés tilalmát úgy értelmezte, hogy a jognak mindenkit egyenlő méltóságú személyként kell kezelnie (ABH 1990, 46, 48.). A mindenkor szabályozás tárgyi és alanyi összefüggésében kell megvizsgálni, hogy a hátrányos megkülönböztetés az alkotmányos határok között maradt-e. Az egyenlőségnek az adott tényállás lényeges elemére nézve kell fennállnia. A megkülönböztetés tilalmába ütközik, ha adott szabályozási koncepción belül eltérő szabályozás vonatkozik valamelyik csoportra [21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77, 78.]. Az Alkotmánybíróság alkotmányellenes megkülönböztetést állapít meg abban az esetben, amelyben jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó jogalanyok között anélkül tesz különbséget, hogy ennek alkotmányos indoka volna (191/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 592, 593.). Az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdésében kimondott megkülönböztetési tilalom nemcsak az alapvető jogok tekintetében áll fenn, hanem egyéb jogokra vonatkozóan is [61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280, 281.]. Az alapvető jogok esetében jelentkező diszkriminációnál az Alkotmánybíróság a szükségesség és az arányosság szempontjai alapján bírálja el a jogszabályt. Ha nem alapvető jogról van szó, akkor az Alkotmánybíróság olyan esetben tekinti alkotmányellenesnek a megkülönböztetést, amelyben a megkülönböztetésnek nincs ésszerű indoka, önkényes [30/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 130, 139, 140.].

2. Az egyik indítványozó szerint alkotmányellenes megkülönböztetést tartalmaz az Öotv. 3. §-ának (3) bekezdése, amely területi ellátási kötelezettség nélkül háziorvosi tevékenységet végző orvosoknak megtiltja a működtetési jog elidegenítését és folytatását. Egy másik indítvány pedig az Öotv. 1. §-ának (2) bekezdését támadja azért, mert kirekeszti a területi ellátási kötelezettség nélküli orvosokat.

Az Öotv. szabályozásában központi szerepe van annak, hogy a háziorvos területi ellátási kötelezettséggel tevékenykedik. Az ilyen csoportba tartozó orvosoktól eltérő

csoporthba tartoznak azok az orvosok, akik területi ellátási kötelezettség nélkül látanak el meghatározott feltételek mellett orvosi tevékenységet.

Az előzőekben kifejtettek szerint nem tekinthető az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdésével ellentétesnek az Ötv. 3. §-a (3) bekezdésének második francia bekezdése sem. Itt is a területi ellátási kötelezettség nélkül orvosi tevékenységet ellátó személyekre vonatkozó speciális rendelkezésről van szó. Ezeknek az orvosoknak külön kedvezményként nyújtja a törvény meghatározott feltételek mellett a működtetési jogot, de a kedvezményt nem akarja kiterjeszteni az adott körön kívülre. Az általános szabálytól való ez az eltérés nem valósít meg diszkriminációt.

3. Az Ötv. 3. §-ának (6) bekezdését azért támadta az egyik indítványozó, mert véleménye szerint diszkriminatív az a rendelkezés, amely csak a 2000. december 31-ig történő elidegenítést mentesíti az illetékfizetés alól.

Az Ötv. 3. §-ának (6) bekezdése megtiltja a működtetési jog elidegenítését 2000. december 31-ig. Így a bevezetésre került rendszer az átmeneti időszak alatt tulajdonképpen nem működött. Ez alól a törvény kényszerítő okból két kivételt tett. Az egyik esetet az jelentette, hogy meghatározott feltételek mellett jogszabály alapján elidegenítési kötelezettség keletkezett, és ebben a tekintetben nem érvényesült az átmeneti várakozási idő. Az ebbe a külön szabályozási csoportba tartozó személyi kör jogszabályban előírt kötelezettségnek tett eleget az elidegenítéssel, és e kötelezettség terhének csökkentését szolgálta az illetékfizetés alól történő mentesítés. A másik kényszerítő okot a működtetési jog jogosultjának a halála jelentette. Az egész rendszer működésének felfüggesztése alól tett kivételhez társult itt is az illetékmentesség. Az e két külön szabályozási csoportba tartozó esetekre meghatározott speciális szabály nem sérti a megkülönböztetés tilalmát.

A Vhr. 14. §-a (1) bekezdésének *b*) pontját és (2) bekezdését azért tekinti diszkriminatívnak az egyik indítványozó, mert az ezekben a szabályokban meghatározott kedvezményt nem biztosítja a területi ellátási kötelezettség nélküli házi orvosoknak. Már a 9/1990. (IV. 25.) AB határozat megállapította, hogy egyes esetekben sor kerülhet pozitív diszkriminációra, feltéve, hogy az Alkotmányba nem ütköző társadalmi cél vagy alkotmányos jog csak így érvényesíthető (ABH 1990, 46, 48, 49.). A 33/1993. (V. 28.) AB határozat pedig a kedvezmény nyújtásának megengedhetőségénél a gazdaságstratégiai célokkal kapcsolatban fennálló funkciót emelte ki (ABH 1993, 247, 253.). Az Ötv. szabályozásának központi eleme a területi ellátási kötelezettséggel rendelkező orvosokra vonatkozó rendelkezések meghatározása. Ehhez a szabályozási koncepcióhoz igazodnak a Vhr. támadott szabályai, és nyújtanak kedvezményt a hatékonyabb egészségügyi ellátás érdekében. Így nem áll fenn a diszkrimináció tilalmának megsértése. Az Alkotmány 70/A. §-ának (3) bekezdéséről

pedig a 652/G/1994. AB határozat kimondta, hogy ez a szabály nem határoz meg konkrét intézkedést, pozitív diszkriminációra senkinek nincs alkotmányos joga (ABH 1998, 574, 580.).

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/A. §-ának (1) és (3) bekezdésére alapított indítványozói kérelmeket elutasította.

VII.

1. Az egyik indítványozó a Vhr. 13. §-ának (3) bekezdését és az R. 1. §-ának (3) bekezdését azért tekintette alkotmányellenesnek, mert magasabb szintű jogszabállyal ellentétes, illetve az R. esetében felhatalmazás nélkül született a jogszabály.

2. A Vhr. 13. §-ának (3) bekezdése az önálló orvosi tevékenységre kötött szerződés legrövidebb időtartamát 5 évben határozza meg. Az indítványozó feltételezésétől eltérően azonban a Vhr. nem az önkormányzattal kötendő szerződésről rendelkezik. A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja szerint felhatalmazást kapott a Kormány a finanszírozási szerződések megkötésére és az egészségügyi szolgáltatások finanszírozására vonatkozó részletes szabályok meghatározására. Ennek alapján született a 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet, amelynek 7. §-át módosította a Vhr. 13. §-ának (4) bekezdése. Mind a támadott (3) bekezdés, mind a (4) bekezdés az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral kötött szerződésre vonatkozik. A Vhr. 13. §-ának (3) bekezdése nem áll tehát ellentétben az Ötv. 8. §-ával és nem sérti az Alkotmány 35. §-ának (2) bekezdését.

3. Az R. 1. §-ának támadott (4) bekezdése szerint az önálló ápolási és egyéb egészségügyi tevékenységet végzőkre is értelemszerűen alkalmazni kell az R. előírásait. Az R. bevezető sorai hivatkoznak az Ötv.-ben adott felhatalmazáson túlmenően az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. §-a (2) bekezdésének *f*) pontjában szereplő felhatalmazásra is. Az utóbb említett felhatalmazás az egyes egészségügyi ellátásokra vonatkozó részletes szabályok megalkotásáról szól. Az egészségügyről szóló törvény az ellátásokra vonatkozó rendelkezések meghatározásánál mindig kiterjed a személyi vonatkozásokra is. Így az ápolásról szóló 98. § meghatározza az ápoló feladatát is, a 150. § szerint a miniszter irányító jogköre minden egészségügyi tevékenységre és minden egészségügyi szolgáltatóra kiterjed. Ennek a szabályozási rendszernek felel meg az, hogy az R. 1. §-ának (4) bekezdése utaló szabályt tartalmaz a házi orvosi ellátáshoz kapcsolódó ápolási tevékenységet végzőkre is. Ez a szabály tehát törvényi felhatalmazáson alapul és nem alkotmányosértő.

Az elmondottak alapján az Alkotmánybíróság a Vhr. 13. §-ának (3) bekezdésére és az R. 1. §-ának (3) bekezdésére vonatkozó indítványokat elutasította.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát közérdekű tartalma miatt a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 508/B/2000.

Dr. Bihari Mihály alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1. pontjával.

Álláspontom szerint az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény (a továbbiakban: Öotv.) megalkotása során a jogalkotási eljárásra vonatkozó szabályokat súlyosan megsértették. Ezért az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna állapítania az Öotv. közjogi érvénytelenségét, s az Öotv.-t meg kellett volna semmisítenie.

1. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata, hogy magának a jogalkotási eljárásnak az alkotmányosságát is vizsgálja, s dönt a formai hibás jogalkotási eljárás alkotmányosságáról.

Az Alkotmánybíróság már a 11/1992. (III. 5.) AB határozatában kifejtette: „A jogállamiság és a jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák. Ezek alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából. Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály (...)” (ABH 1992, 77, 85.)

Az Alkotmánybíróság több határozatában részletesen foglalkozott a közjogi érvényesség eseteivel. A 29/1997. (IV. 29.) AB határozatában kifejtette, hogy a „formai hibás törvényhozási eljárás – megfelelő indítvány alapján – a jövőben alapot ad a törvény kihirdetése napjára történő visszamenőleges hatályú megsemmisítésére”. (ABH

1997, 122.) A határozat indokolása szerint „[a] megsemmisítés alapja a közjogi érvénytelenség, amely a norma formai alkotmányellenességének egyik változata”. (ABH 1997, 122, 128.)

Az Alkotmánybíróság az 52/1997. (X. 14.) AB határozat rendelkező részében megismételte azt a korábbi határozatában foglalt tételt, melynek megfelelően a jogalkotás során elkövetett eljárási alkotmányosértés önmagában megalapozza a törvény megsemmisíthetőségét. (ABH 1997, 331, 332.) Az indokolás pedig újfent megállapította, hogy a súlyos eljárási szabálytalanság közjogi érvénytelenséget idéz elő.

Az Alkotmánybíróság több határozatában, elvi jelleggel a 39/1999. (XII. 21.) AB határozatában (ABH 1999, 325, 349.) azt is hangsúlyozza, hogy „a törvényalkotási folyamat egyes eljárási szabályainak betartása a törvény érvényességének az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezetendő jogállami követelménye. Ezért az Alkotmánybíróság megsemmisíti a jogszabályt, ha a jogalkotási eljárás során olyan súlyos eljárási szabálytalanságot követtek el, amely a jogszabály közjogi érvénytelenségét idézte elő, illetőleg, amely másként nem orvosolható, mint a jogszabály megsemmisítésével. [3/1997. (I. 22.) AB határozat, ABH 1997, 33, 39–40.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122, 128.; 52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331, 332, 345.]”

Az Alkotmánybíróság 8/2003. (III. 14.) AB határozatában alkotmányos követelményként azt is meghatározta, hogy „jogalkotásra csak a jogbiztonság alkotmányos elvének megfelelően kerülhet sor. A jogbiztonság elve megköveteli, hogy a jogalkotás (...) ésszerű rendben történjék (...)” (ABH 2003, 74.)

2. Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a jogalkotót terhelő egyeztetési kötelezettséggel. Az Alkotmánybíróságnak a jogszabály-alkotási követelményeket meghatározó állandó gyakorlata, hogy „a közhatalmi jogosítványokkal nem rendelkező társadalmi, érdek-képviselői szervek véleményének beszerzése a jogszabály közjogi érvényességének nem feltétele”. [39/1999. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1999, 325, 349.; korábban: 7/1993. (II. 15.) AB határozat, ABH 1993, 418, 419; 50/1998. (XI. 27.) AB határozat, ABH 1998, 387, 397.]

Az Alkotmánybíróság a 30/2000. (X. 11.) AB határozatában – a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvénnyel (a továbbiakban: Jat.) összhangban – megállapította, hogy „a véleményező szerv „közhatalmi jellegének” tisztázása a Jat. szerinti általános egyeztetési kötelezettség alkalmazása esetén azért szükséges, mert a Jat. rendelkezései alapján az egyeztetési körbe bevonandó intézményi-személyi kör bizonytalan. A véleményező szerv „közhatalmi jellege” irányadó arra vonatkozóan, hogy a jogszabály-előkészítés során a jogalkotóval szemben a Jat. által támasztott általános jellegű egyeztetési, együttműködési elvárás alapján megállapítható-e az adott szerv véleményének beszerzésé-

re vonatkozó speciális jogalkotói kötelezettség. Ha ugyanis a Jat. szerinti általános egyeztetési kötelezettségnek minden egyes társadalmi, érdek-képviselési szervvel szemben való megtartása a jogalkotásra vonatkozó formai alkotmányossági kritérium lenne, akkor a Kormány gyakorlatilag semmilyen rendeletet nem alkothatna, törvényjavaslatot nem készíthetne, hiszen mindig akadhatna újabb, magát érdek-képviseléseként meghatározó szervezet, amelynek véleményét ki kellene kérnie.” (ABH 2000, 202, 206.)

Ugyanakkor az Alkotmánybíróság a 30/2000. (X. 11.) AB határozatában „arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jogszabály által kifejezetten és konkrétan megnevezett, egyetértési, illetve véleményezési jogkörrel rendelkező szervezetek – a demokratikus döntéshozatali eljárásban betöltött szerepük miatt az egyeztetési kötelezettség vonatkozásában – közhatalminak, így a jogalkotó számára megkerülhetetlennek minősülnek.” (ABH 2000, 202, 206.)

A 30/2000. (X. 11.) AB határozat szerint „[a]z Alkotmánybíróság gyakorlata folyamatosan nagy hangsúlyt helyezett az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre, mely szerint »a Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam«. A jogállamiság részét képező döntéshozatali eljárási szabályok megsértése a döntés közjogi érvénytelenségét eredményezheti. Ellenkező esetben maga a demokratikus rendszer veszíti el legitimitását, hiszen a különböző társadalmi részérdekek megjelenítésére és összehangolására nem nyílik mód, így a konszenzus elérése eleve lehetetlen. Amennyiben pedig külön törvény ír elő konkrét és intézményesített véleménykérési kötelezettséget, akkor annak elmulasztása olyan, a jogalkotási eljárásban elkövetett súlyos szabálytalanságnak minősülhet, amely adott esetben a jogállamiság alkotmányos követelményét közvetlenül veszélyezteti, és a törvénysértő módon alkotott jogszabály közjogi érvénytelenségét eredményezheti. Azt a kérdést, hogy a külön törvényekben meghatározott jogalkotási eljárási szabály megszegése súlyosságánál fogva adott esetben eléri-e az alkotmányos szintjét, az Alkotmánybíróságnak eseti mérlegeléssel kell eldöntenie.” (ABH 2000, 202, 205–208.)

3. Az Alkotmánybíróság 30/2000. (X. 11.) AB határozatában „a jogállamiság [Alkotmány 2. § (1) bekezdés] követelményére figyelemmel, formai alkotmányellenessége miatt megsemmisítette” a véleményezési kötelezettség megsértésével alkotott jogszabályt. Az Alkotmánybíróság ezt a döntését azzal indokolta, hogy „a törvényben előírt véleményeztetési kötelezettség elmulasztása közvetlenül sérti a jogállamiság követelményét”. (ABH 2000, 202, 208.)

Az Alkotmánybíróság a 30/2000. (X. 11.) AB határozatában úgy foglalt állást, hogy a véleményező szerv „közhatalmi jellegének vizsgálatára nem volt szükség, ugyanis a jogalkotó véleményeztetési kötelezettségét nem az Alkotmány 36. §-a, és nem a Jat. rendelkezései alapozták meg,

hanem a Kvtv. 44. § (2) bekezdése”, vagyis a véleményeztetési kötelezettséget meghatározó külön törvényi rendelkezés. (ABH 2000, 202, 206.)

A 30/2000. (X. 11.) AB határozatban hivatkozott Kvtv., vagyis a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 44. § (2) bekezdésének a határozat meghozatalakor hatályos rendelkezése azt tartalmazta, hogy a jogszabály-tervezeteket „a döntésre jogosult szervhez történő benyújtás előtt – véleménynyilvánítás céljából – meg kell küldeni az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak. A véleménynyilvánításra – a tervezet kézbesítésétől számított – legalább harminc napot kell biztosítani”.

A 30/2000. (X. 11.) AB határozat szerint a véleményeztetési kötelezettség „szabályai alapján köteles a Kormány a törvényi rendelkezéseket betartva, a törvényben feljogosított és pontosan megjelölt szervet a normatervezet véleményeztetése végett megkeresni. A törvényben kijelölt szerv (...) meghatározott határidőn belül köteles véleményét a Kormánnyal közölni, tehát a jogalkotási folyamat nem szenved tartós késedelmet. Jelen esetben tehát a Kormány nem szabadulhat a véleményeztetés konkrét törvényi kötelezettsége alól. Az Alkotmánybíróság mindezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a törvények betartása és betartásuk biztosítása a Kormánynak az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b*) pontján alapuló általános kötelezettsége.” (ABH 2000, 202, 208.)

Ezzel a határozatával az Alkotmánybíróság a formai alkotmányellenesség vizsgálatával kapcsolatos korábbi gyakorlatát továbbfejlesztette. A 30/2000. (X. 11.) AB határozat ugyanis konkrétan meghatározta, hogy a véleményeztetési kötelezettség megsértése mikor vezet a közjogi érvénytelenség megállapításához.

4. A jelen ügyben megállapítható, hogy a Magyar Orvosi Kamaráról szóló 1994. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: MOKtv.) 1. § (1) bekezdése szerint: „A Magyar Orvosi Kamara (a továbbiakban: MOK) az orvosok és fogorvosok (a továbbiakban: orvosok) önkormányzattal rendelkező szakmai, érdekképviselési köztestülete.”

A MOKtv. 2. §-a határozza meg a MOK feladat- és hatáskörét. Ezen belül az (1) bekezdés *a*) pontja szerint a MOK „az orvosi hivatás gyakorlásával és az orvosi tevékenységgel összefüggő kérdésekben képviseli és védi az orvosi kar tekintélyét, testületeinek és tagjainak érdekeit, továbbá az orvosok jogait, és – külön jogszabályokban meghatározott keretek között – egyedi ügyekben is elősegíti ezen jogok érvényesítését”.

A MOKtv. 2. §-a rögzíti továbbá az indítványok alapján vizsgálandó véleményeztetési kötelezettséget is. A MOKtv. 2. § (1) bekezdés *fa*) pontja szerint a MOK „véleményezési jogot gyakorol (...) az orvosok szakmai tevékenységét, anyagi helyzetét közvetlenül befolyásoló, illetőleg valamennyi, az egészségügyet egyéb módon érintő jogszabály megalkotásánál”.

A MOKtv. 2. § (2) bekezdése rendelkezik arról is, hogy „Az (1) bekezdés *f*) pontjában megjelölt véleményezési jogkörök érvényesülése érdekében a jogszabályok, illetve egyéb döntések előkészítéséért felelős szervek, illetőleg személyek kötelesek

a) a jogszabályok, illetve döntések tervezeteit, valamint azok indokolását véleményezésre olyan módon megküldeni, hogy a MOK-nak véleménye kialakításához megfelelő idő és ismeret álljon rendelkezésére,

b) a MOK véleményét az előkészítés során mérlegelni, illetőleg

c) a MOK véleményének figyelmen kívül hagyása, vagy részleges figyelembevétele esetén ennek okairól a döntés meghozatalára, illetőleg a jogszabály megalkotására jogosult személyt, illetve szervet, valamint – a jogszabályok és a vezetői megbízással összefüggő munkáltatói döntések kivételével – a MOK-ot írásban tájékoztatni,

d) az (1) bekezdés *fb*)–*fc*) alpontjaiban foglalt, elfogadott döntésekről, határozatokról a MOK-ot tájékoztatni.”

A MOKtv. 2. § (3) bekezdése szerint „A MOK az (1) bekezdés *f*) pontjában megjelölt véleményezési jogkörét a véleményt kérő által meghatározott határidőn belül gyakorolja, illetőleg – a (2) bekezdés *a*) pontjában foglalt követelményeknek meg nem felelő határidő tűzése esetén – a határidő lejártát megelőzően javaslatot tehet annak meghosszabbítására. Amennyiben a MOK a rendelkezésére álló határidőn belül véleményezési jogát nem gyakorolja, illetve nem kéri a határidő meghosszabbítását, a jogszabályok, illetve egyéb döntések előkészítéséért felelős szervek vagy személyek a MOK véleményének hiányában is kezdeményezhetik a döntés meghozatalát, illetve a jogszabály kiadását. Nem hosszabbítható meg a MOK véleményezési jogának gyakorlására rendelkezésre álló határidő oly módon, hogy a meghosszabbítás a döntés meghozatalára jogosult szerv tekintetében a döntéshozatal külön törvény szerinti eljárási határidejének elmulasztását eredményezze.”

A MOKtv. rendelkezései tehát egyértelműen meghatározzák, hogy a „jogszabályok, illetve egyéb döntések előkészítéséért felelős szervek, illetőleg személyek kötelesek (...) a jogszabályok, illetve döntések tervezeteit, valamint azok indokolását véleményezésre” a MOK-nak megküldeni. Konkrét törvényi előírás jól körülhatárolt és félreérthetetlen rendelkezése tartalmazza a törvényben megjelölt szervek véleményeztetési kötelezettségét. A véleményeztetési kötelezettség tárgyát a MOKtv. világosan rögzíti. Az egyeztetési kötelezettség nem a jogszabályok előkészítéséért felelős eseti döntésén, hanem törvényi előíráson alapul. A MOKtv. azt is rögzíti, hogy olyan módon kell megküldeni a jogszabályok tervezeteit és azok indokolását, hogy a MOK-nak „véleménye kialakításához megfelelő idő és ismeret álljon rendelkezésére”. A MOK véleményét az előkészítés során továbbá mérlegelni kell. A MOK véleményének figyelmen kívül hagyása vagy részleges figyelembevétele esetén ennek okairól a döntés meghozata-

talára, illetőleg a jogszabály megalkotására jogosult személyt, illetve szervet írásban tájékoztatni kell.

Tekintettel arra, hogy a MOK véleményezési jogát törvény, a MOKtv. határozta meg, ezért az Alkotmánybíróság 30/2000. (X. 11.) AB határozata értelmében a MOK közhatalmi jellegének vizsgálatára nincs szükség. (ABH 2000, 202, 206.) A jogalkotó véleményeztetési kötelezettségét ugyanis a MOKtv. alapozza meg. A MOKtv. szerinti felelős szerv, a jelen esetben a Kormány, nem szabadulhat a véleményeztetés konkrét törvényi kötelezettsége alól, hiszen a törvények betartása és betartásuk biztosítása a Kormánynak az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b*) pontján alapuló általános kötelezettsége.

5. Nem vitás, hogy az indítványozók által támadott rendelkezések megalkotására a MOKtv. szerinti véleményeztetési kötelezettség figyelmen kívül hagyásával került sor. A törvény-előkészítésért felelős szerv nem tett eleget a törvényi kötelezettségének, s nem küldte meg a törvény tervezetét, illetve annak indokolását a MOK-nak. Ezen túlmenően nem tájékoztatta a törvényalkotót a MOK véleménye figyelmen kívül hagyásának okairól sem.

Mivel az Öotv. a MOKtv. kifejezett rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyásával született, ezért megállapítható, hogy a törvényben előírt véleményeztetési kötelezettség elmulasztása közvetlenül sérti a jogállamiság követelményét. Ennek alapján az Alkotmánybíróságnak az Öotv.-t – az Alkotmány 2. § (1) bekezdése szerinti jogállamiság követelményére, illetve a Kormánynak az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b*) pontján alapuló kötelezettségére figyelemmel – formai alkotmányellenessége miatt meg kellett volna semmisítenie. Az Alkotmánybíróság jelen határozata azonban az Öotv. formai alkotmányellenességét nem állapította meg. Az Alkotmánybíróság jelen határozata tehát visszalépést jelent a jogállamiság biztosításának a 30/2000. (X. 11.) AB határozattal már elért szintjéhez képest, ezért azzal nem értek egyet.

6. Az Alkotmánybíróság a 62/2003. (XII. 15.) AB határozatában hangsúlyozta: „A demokratikus jogállam feltételezi (...) a demokratikusan elfogadott eljárási szabályokat, illetve az azoknak megfelelő döntéshozatalt. Az alkotmányos demokrácia összetett rendszer, melyben részletes eljárási szabályok rendezik több szerv – olykor folyamatos – együttműködését. A szervek együttműködését, tevékenységük kölcsönös ellenőrzését biztosító szabályok azért jelentősek, mert az eljárás eredményének – a döntésnek – a demokratikus legitimitását az eljárási szabályok megléte, továbbá feltétlen és maradéktalan betartása biztosítja. Az alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok megsértése formailag érvénytelen (közjogi érvénytelenség) és illegitim döntést eredményez. (...) Minden eljárási szabály, minden eljárási szakasz azonos legitimitációs erővel rendelkezik. Az eljárási szabályok kivétel nélküli és feltétlen betartása a demokratikus jogállamiság alapvető követelménye.” (ABH 2003, 637, 647.)

A jogalkotási eljárási szabályok betartása tehát alapvető követelmény a demokratikus jogállamban. A jogalkotási eljárási szabályok megsértésével hozott döntés ezért a demokratikus jogállam megsértését jelenti, s az így megalkotott norma érvénytelenné válik. A jogalkotási eljárási szabályok megsértését nem orvosolhatja, ha a jogalkotó az eljárási szabályok megsértése után mégis megalkotja a normát. Az Országgyűlés sem orvosolhatja tehát azt a jogsértést, amit a törvény előkészítése során a Kormány elkövetett.

A demokratikus jogállammal, s az ennek részét képező jogbiztonsággal összeegyeztethetetlen, ha a törvényi szintű, konkrétan meghatározott jogalkotási eljárási szabályokat a jogalkotó, jogszabály-előkészítő szervek, mint pl. a Kormány, jogkövetkezmények nélkül megsérthetik. A demokratikus jogállam védelme érdekében ezért az eljárási szabályok súlyos megsértésével hozott jogszabályt formailag érvénytelennek kell nyilvánítani (közjogi érvénytelenség), s meg kell semmisíteni. Így biztosítható az alkotmányos és törvényes szabályoknak megfelelő jogalkotás, valamint jogbizonytalanság helyett a demokratikus jogállamra jellemző jogbiztonság kialakulása.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András alkotmánybíró különvéleménye

1. Egyetértek a határozat rendelkező részének 1., 3., 4. pontjaiban található utólagos normakontroll kérelmek elutasításával, nem értek egyet a határozat rendelkező része 2. pontjában foglalt mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség vizsgálatára irányuló indítványok elutasításával. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna állapítania a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet, mert az Országgyűlés az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvényben (a továbbiakban: Ötv.) nem rendezte a működtetési jog mint az Alkotmány 13. § (1) bekezdése alapján tulajdonvédelem alatt álló vagyoni értékű jog, és az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdésébe foglalt önkormányzati alapjogok egymásra tekintettel való érvényesülésének garanciáit.

2. Az indítványozó – többek között – az önkormányzati autonómia oldaláról is vizsgálni kérte a praxisjog jogintéz-

ményét, kifejtette, hogy a működtetési jog gyakorlásához az új jogosultat jóváhagyó Magyar Orvosi Kamara határozata nem elégséges, mivel a jogosult csak akkor tud a házi-orvosi körzetben praktizálni, ha az önkormányzat vele ellátási szerződést köt.

Az Ötv. 1. § (2) bekezdés a) pontja definiálja az önálló orvosi tevékenységet. E szerint: a törvény alkalmazásában „önálló orvosi tevékenység: a területi ellátási kötelezettség körében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szerint a házi orvos, a házi gyermekorvos, a fogorvos (a továbbiakban együtt: házi orvos) által nyújtott egészségügyi ellátás;”. Tehát az Ötv. az önálló orvosi tevékenység fogalmához hozzákapcsolja a területi ellátási kötelezettséget. A területi ellátási kötelezettség a működtetési jog feltétele. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése a települési önkormányzatok kötelező feladatává teszi az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. A fenti jogszabályi összefüggések alapján a működtetési jog mint alkotmányos tulajdonvédelem alatt álló vagyoni értékű jog értékesítése az önkormányzat ellátási kötelezettségének a teljesítéséhez szorosan kapcsolódik. Ezáltal a Magyar Orvosi Kamara döntése mellett az értékesítés előfeltételének kell tekinteni, hogy az önkormányzat a vevőt elfogadja-e: nyilatkozzék arról, hogy közalkalmazott orvossá fogja kinevezni, illetve, ha magánorvos, akkor meg kell állapodnia a területi ellátási felelősség átvállalásáról. Az önkormányzatokat az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdésébe foglalt alapjogai alapján a Magyar Orvosi Kamara határozata nem kötelezheti, hogy az értékesített praxisjog új jogosultját foglalkoztassa [ugyanakkor a működtetési jog mint vagyoni értékű jog jogosultját az Alkotmány 13. § (1) bekezdése védi]. De igaz ez fordítva is: a Magyar Orvosi Kamara engedélyének hiánya az önkormányzat területi ellátási kötelezettségét nem veszélyeztetheti.

Az Alkotmány jelölt rendelkezései között feszülő, a működtetési jogot érintő ellentmondást az Ötv.-nek fel kellett volna oldania olyan szabályok megalkotásával, amelyek alkotmányossági szempontból egyensúlyi helyzetet teremtenek az Alkotmány 13. § (1) bekezdése és 44/A. § (1) bekezdés a) pontja egymásra tekintettel való érvényesülésében. A szabályozás jelölt hiányossága mind a tulajdonjog, mind pedig az önkormányzati alapjogok sérelmét előidéző helyzeteket teremthet, ezért az Ötv.-nek az ezt kiküszöbölendő garanciákat tartalmaznia kell. A törvényhozó e kérdés szabályozása során nem kerülheti meg annak tisztázását sem, hogy a praxisjog valójában egy adott házi-orvosi körzetre vonatkozik, vagy az egész országra kiterjedő elvi működési engedély. Minderre tekintettel a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását indokoltnak tartom.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

**Az Alkotmánybíróság
30/2006. (VI. 21.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság elutasítja azt a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt, amely kifogásolta, hogy az Országgyűlés nem alkotta meg a szakellátás körében önálló orvosi tevékenységet végző orvosok működtetési jogáról szóló törvényt.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó azt kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az egészségügyi közszolgáltatások nyújtásáról, valamint az orvosi tevékenység végzésének formáiról szóló 2001. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Ekszt.) 25. § (3) bekezdése e) pontjának alkotmányellenességét és semmisítse meg ezt a rendelkezést. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott szabály ellentétes az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdésével. Arra az esetre, ha az Alkotmánybíróság ezt a kérelmet megalapozottnak találja, azt is indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet azért, mert az Országgyűlés „nem alkotta meg a szakellátás körében önálló orvosi tevékenységet végző orvosok működtetési jogáról szóló törvényt”.

Az indítványban szereplő kérdésről az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter is közölte álláspontját.

Az indítvány beadását követően az egészségügyi szolgáltatókról és az egészségügyi közszolgáltatások szervezéséről szóló 2003. évi XLIII. törvény 33. §-a (2) bekezdésének a) pontja, továbbá az egészségügyi közszolgáltatások nyújtásáról, valamint az orvosi tevékenység végzésének formáiról szóló 2001. évi CVII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2003. évi XLIV. törvény 1. §-a kimondta, hogy az Ekszt. hatályát veszti.

Az Alkotmánybíróság felhívására az indítványozó közölte, hogy a megváltozott jogi szabályozás ellenére is

fenntartja kérelmét, mert „az alapvető kérdés, amely miatt az alkotmányossági beadványt beadtuk, nem oldódott meg. A 2001. évi CVII. tv. ugyanis hatályon kívül helyezte a 2000. évi II. tv. 3. § (5) bekezdését, de azáltal, hogy a 2003. évi XLIV. tv. pedig a 2001. évi CVII. tv.-t helyezte hatályon kívül, a 3. § (5) bekezdés nem került vissza a 2000. évi II. törvény rendelkezései közé.” A hiányolt rendelkezés azt mondta ki, hogy a szakellátás körében önálló orvosi tevékenységet végző orvosok működtetési jogáról külön törvény fog rendelkezni.

Az Alkotmánybíróság ezt a hiány meglétére vonatkozó újabb beadványt úgy értelmezte, hogy az indítványozó kérelmét mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességre vonatkozóan tartotta fenn.

II.

Az Alkotmánybíróság az indítvány elbírálásánál a következő jogszabályokat vette figyelembe:

1. Az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdése:

„A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

2. Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvénynek (a továbbiakban: Öotv.) az indítvány elbírálásakor hatályos rendelkezései:

„1. § (1) E törvény hatálya a Magyar Köztársaság területén az egészségügyi szolgáltatás keretében nyújtott önálló orvosi tevékenységre és az e tevékenységet nyújtó orvosokra terjed ki.

(2) E törvény alkalmazásában

a) *önálló orvosi tevékenység*: a területi ellátási kötelezettség körében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény szerint a háziorvos, a házi gyermekorvos, a fogorvos (a továbbiakban együtt: háziorvos) által nyújtott egészségügyi ellátás;

b) *orvos*: a külön jogszabály szerint vezetett alap- és működési nyilvántartásban szereplő orvosi, fogorvosi szakképesítéssel rendelkező személy;

c) *működtetési jog*: a Magyar Orvosi Kamara által az a) pont szerinti orvos részére adott önálló orvosi tevékenység nyújtására jogosító engedélyben foglalt jog.”

3. Az Öotv. 3. §-a (5) bekezdésének 2002. március 31-ig hatályos szövege:

„Az 1. § (2) bekezdése a) pontjának hatálya alá nem tartozó, a szakellátás körében önálló orvosi tevékenységet végző orvosok működtetési jogáról külön törvény rendelkezik.”

III.

1. Az indítványozó álláspontja szerint az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott diszkrimináció tilalmát sérti a törvényalkotó azzal, hogy a szakorvosoknak nem biztosítja az Öotv.-ben szabályozott működtetési jogot. Véleménye szerint nem állapítható meg olyan közérdek, amely a szakorvosoknak a háziorvosoktól eltérő kezelését indokolná. Kifejti, hogy „következten viszont az az egészségpolitikai koncepció, amelyik az alapellátásban és a szakellátásban eltérő módszereket alkalmaz”. Úgy véli, hogy „a szakorvos – működtetési jog hiányában – hátrányos helyzetbe kerül a privatizáció során, mert kisebb az esélye arra, hogy vállalkozó orvosként egészségügyi szolgáltató legyen”. Az Ekszt. szabályozási koncepcióját vitatva azt állítja, hogy az alap- és szakellátó orvosok azonos társadalmi csoportot alkotnak. Emellett részletes fejtegetés alapján arra a következtetésre jut, hogy „a működtetési jog és az önálló vállalkozóként történő működés jogi szabályozása a szakellátásban jóval bonyolultabb és nagyobb körültekintést igényel, mint az alapellátások körében”.

Az Ekszt. hatályon kívül helyezése miatt az indítványozó alkotmányossági kifogása úgy értelmezhető, hogy az Országgyűlés „az Öotv. hatálybalépését követően nem alkotta meg a szakellátás körében önálló orvosi tevékenységet végző orvosok működtetési jogáról szóló törvényt”. Ezért kéri a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását.

Az indítvány megalapozatlan.

2. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. §-ának (1) bekezdése szerint akkor kerül sor mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására, ha a jogalkotó szerv jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotási feladatát nem teljesítette és ezzel alkotmányellenességet idézett elő.

Az Alkotmányban meghatározott alapvető jog érvényesítéséhez szükséges biztosítékok megteremtésére az Országgyűlést jogalkotási kötelezettség terheli [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 231.]. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség állapítható meg olyan esetekben is, amelyekben az állam bizonyos életviszonyokba beavatkozott, és ezáltal az állampolgárok bizonyos csoportját megfosztotta alkotmányos joguk érvényesítésének lehetőségétől. Önmagában valamely jogi szabályozást igénylő kérdés szabályozásának elmulasztása azonban nem minősül mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességnek [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.]. A jogalkotót illeti meg annak eldöntése, hogy valamilyen élethelyzetet szabályoz-e. Nem áll fenn azonban a döntési szabadság akkor, ha a szabályozási hiányosság

alapvető jog érvényesülését gátolja (1621/E/1992. AB határozat, ABH 1993, 765, 766.).

3. Az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság a területén tartózkodó minden személy számára biztosítja az emberi, illetve állampolgári jogokat bármely megkülönböztetés nélkül.

Az Alkotmány rendelkezése az állampolgári jogok tekintetében tiltja a megkülönböztetést. A 9/1990. (IV. 25.) AB határozat szerint azonban a tilalom a jogalkotóra azt a kötelezettséget hárítja, hogy olyan szabályokat határozzon meg, amelyek mindenkit egyenlő méltóságú személyként kezelnek, a jogosultságokat a jogalanyok azonos tisztelete és az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével állapítják meg (ABH 1990, 46, 48.). A vizsgált szabályozásnál tárgyi és alanyi összefüggésben kell ellenőrizni, hogy a megkülönböztetés az alkotmányos határok között maradt-e. Az egyenlőségnek az adott tényállás lényeges elemére nézve kell fennállnia. A megkülönböztetés tilalmába ütköző rendelkezésről akkor van szó, ha adott szabályozási koncepción belül valamelyik csoportra másik csoporttól eltérő szabályozás vonatkozik [21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77, 78.].

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdésében kimondott megkülönböztetési tilalom nemcsak az alapvető jogok tekintetében áll fenn, hanem egyéb jogokra vonatkozóan is [61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280, 281.]. Az alapvető jogok esetében jelentkező diszkriminációnál az Alkotmánybíróság a szükségesség és az arányosság szempontjai alapján bírálja el a jogszabályt. Ha nem alapvető jogról van szó, akkor az Alkotmánybíróság olyan esetben tekinti alkotmányellenesnek a megkülönböztetést, amelyben a megkülönböztetésnek nincs ésszerű indoka, önkényes [30/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 130, 139, 140.].

4. Az Alkotmányban meghatározott alapvető jogokból nem vezethető le, hogy az egészségügyi szolgáltatás nyújtása keretében az orvosi tevékenység milyen jogi formában folytatható. Az Öotv. a területi ellátási kötelezettséggel összefüggésben alapvetően a háziorvosi és házi gyermekorvosi tevékenységre határozott meg sajátos jogi formát. Az orvosi tevékenység sokfélesége miatt egységes szabályokat nem lehetett megalkotni. A tevékenység eltérő természete miatt más szabályozási koncepcióra van szükség a területi ellátási kötelezettséggel járó háziorvosok esetében, mint a szakellátásban dolgozó orvosoknál. Az Öotv. szabályozási koncepciója alapján nem önkényes a különbségtétel a háziorvosok és a szakellátás körében tevékenységet végző orvosok között. Az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdése alapján nem állapítható meg tehát, hogy az orvosi szakellátás körében ugyanúgy vállal-

kozás jellegű jogi formát kell bevezetni, mint az orvosi alapellátásban.

A fentiek alapján nem állapítható meg sem az, hogy a jogalkotó nem tett eleget a jogszabály megalkotására vonatkozó kötelezettségének, sem az, hogy a jogi szabályozás hiányossága alkotmányellenes helyzetet teremtett. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványt elutasította.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát közérdekű tartalma miatt a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 580/B/2002.

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársasági Elnök 128/2006. (VI. 21.) KE határozata kitüntetés adományozásáról

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdése j) pontja, valamint a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a miniszterelnök előterjesztésére

a MAGYAR KÖZTÁRSASÁGI ÉRDEMREND
KÖZÉPKERESZTJE
(polgári tagozata)

kitüntetést adományozom

a Magyar Köztársaság és a Szlovén Köztársaság közötti kapcsolatok fejlesztése érdekében végzett tevékenysége

elismeréseként *Andrej Gerenčer-nek*, a Szlovén Köztársaság budapesti nagykövetének.

Budapest, 2006. június 13.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: VII-2/2733/2006.

A Köztársasági Elnök 129/2006. (VI. 21.) KE határozata

a 61/2005. (IV. 29.) KE határozat,
a 165/2004. (XII. 8.) KE határozat,
a 88/2002. (V. 31.) KE határozat
és az 5/2006. (I. 18.) KE határozat
módosításáról

A miniszterelnök előterjesztésére

dr. Dudás Ferenc közigazgatási államtitkári kinevezéséről szóló 61/2005. (IV. 29.) KE határozatot akként módosítom, hogy a határozatban a „Belügyminisztérium” megnevezés helyett „Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumot” kell érteni;

dr. Kondorosi Ferenc közigazgatási államtitkári kinevezéséről szóló 165/2004. (XII. 8.) KE határozatot akként módosítom, hogy a határozatban az „Igazságügyi Minisztérium” megnevezés helyett „Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumot” kell érteni;

dr. Szüdi János közigazgatási államtitkári kinevezéséről szóló 88/2002. (V. 31.) KE határozatot akként módosítom, hogy a határozatban az „Oktatási Minisztérium” megnevezés helyett „Oktatási és Kulturális Minisztériumot” kell érteni;

dr. Tarcsi Gyula közigazgatási államtitkári kinevezéséről szóló 5/2006. (I. 18.) KE határozatot akként módosítom, hogy a határozatban a „Foglalkoztatáspolitikai és

Munkaügyi Minisztérium” megnevezés helyett „Szociális és Munkaügyi Minisztériumot” kell érteni.

Budapest, 2006. június 9.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

KEH ügyszám: V-1/2687/2006.

**A Köztársasági Elnök
130/2006. (VI. 21.) KE
határozata**

**vezérőrnagy szolgálati viszonyának megszüntetéséről
és nyugállományba helyezéséről**

Az Alkotmány 30/A. § (1) bekezdés *i*) pontjában biztosított jogkörömben, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 49. § (2) bekezdésének *b*) pontja alapján 2006. december 30-án *dr. Hamar Ferenc* vezérőrnagy szolgálati viszonyát megszüntetem és 2006. december 31-i hatállyal nyugállományba helyezem.

Budapest, 2006. június 14.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Szekeres Imre s. k.,
honvédelmi miniszter

KEH ügyszám: V-5/2726/2006.

**VI. rész
KÖZLEMÉNYEK,
HIRDET MÉNYEK**

**Az Alkotmánybíróság
közleménye**

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 15. § (2) bekezdése alapján megállapítom, hogy *dr. Bagi István* alkotmánybírói megbízatása – az Abtv. 15. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt okból – 2006. június 17-én megszűnt.

Budapest, 2006. június 19.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

**Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
közleménye
a 2006. július 1-je és július 31-e között alkalmazható
üzemanyagárakról**

A személyi jövedelemadóról szóló törvény 82. §-a arra kötelezi az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalt, hogy az üzemanyagárat – az előző évben nagy forgalmat bonyolító belföldi üzemanyag-forgalmazó cég által alkalmazott árak figyelembevételével – tegye közzé.

Ha a magánszemély az üzemanyagot a közleményben szereplő árak szerint számolja el, nem szükséges az üzemanyagról számlát beszerezni.

Ólmozatlan motorbenzinek:

ESZ-95 ólmozatlan motorbenzin 289 Ft/l
ESZ-98 ólmozatlan motorbenzin 299 Ft/l

Gázolaj 276 Ft/l

Keverék 306 Ft/l

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

A Szociáldemokrata Párt 2005. évi pénzügyi beszámolója

	Forintban
<i>Bevételek</i>	
1. Tagdíjak	134 285
2. Állami költségvetésből származó támogatások	–
3. Képviselőcsoportnak nyújtott állami támogatás	–
4. Egyéb hozzájárulások, adományok	5 152 700

5. A párt által alapított vállalat és kft. nyereségéből származó bevétel	–
6. Egyéb bevétel	1 200
<i>Összes bevétel a gazdasági évben:</i>	<u>5 288 185</u>

Kiadások

1. Támogatás a párt országgyűlési csoportja számára	–
2. Támogatás egyéb szervezetnek	–
3. Vállalkozások alapítására fordított összegek	–
4. Működési kiadások	2 573 524
5. Eszközbeszerzés	–
6. Politikai tevékenység kiadásai	1 132 913
7. Egyéb kiadás	337 238
<i>Összes kiadás a gazdasági évben:</i>	<u>4 043 675</u>

*Bácskai Sándor s. k.,
főtitkár*

*Sztankovánszki Tibor s. k.,
ügyvezető elnök*

**A Magyar Demokrata Fórum által a 2006. évi országgyűlési választásokra fordított
pénzeszközök forrásai és felhasználása**

Ezer forintban

1. A jelölő szervezetek neve: Magyar Demokrata Fórum		
2. A jelölő szervezetek által állított jelöltek száma: 680 fő		
3. Országos képviselő-választásra fordított összeg:		305 963
3.1. Forrásai összesen:		305 963
3.1.1. Állami költségvetési támogatás:	14 182	
3.1.2. Egyéb források:	291 781	
ebből:		
– választási célra kapott támogatás:	108 000	
– hitel:	110 000	
– egyéb saját forrás:	73 781	
3.2. Jogcímek szerinti felhasználás összesen:		305 963
3.2.1. Állami költségvetési támogatás terhére:	14 182	
ebből:		
– anyagjellegű ráfordítás:	–	
– egyéb ráfordítás:	–	
– igénybe vett ráfordítás:	14 182	
3.2.2. Egyéb források terhére:	291 781	
ebből:		
– anyagjellegű ráfordítás:	–	
– egyéb ráfordítás:	52 800	
– igénybe vett ráfordítás:	238 981	

*Szemereki Zoltán s. k.,
pártigazgató*

**A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Békés Megyei Földművelésügyi Hivatalának
(5600 Békéscsaba, Kétegyházi u. 2.)**

h i r d e t m é n y e

Az FVM Békés Megyei Földművelésügyi Hivatala – a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 4/B. §-ának (5) bekezdése alapján –

n y i l v á n o s s o r s o l á s t

tart a Körösladányi Barátság Mezőgazdasági Szövetkezet használatában lévő földek kiadása céljából.

A sorsolás helye: Körösladány, Kossuth u. 17., Barátság Mezőgazdasági Szövetkezet Irodaháza

A sorsolás ideje: 2006. július 27., 10 óra.

Település: Köröstarcsa

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozások
0326	szántó, árterület	111,96	
0332	szántó, kivett, anyaggödör	92,53	
0341/1	szántó, árterület	22,58	

Település: Körösladány

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozások
2414/1	szántó, gyep, belterület	7,83	
022/1	szántó	98,58	9858/462296 tul. hányad
022/9	erdő	8,73	
035/3	szántó, gyep	66,10	6610/64543 tul. hányad
041/35	gyep	11,98	
043/4	szántó, községi mintatér	15,51	1551/32271 tul. hányad
051/12	szántó	19,97	1997/49713 tul. hányad
053/4	szántó	16,42	1642/228098 tul. hányad
079/1	szántó, kivett, anyaggödör	40,02	4002/95028 tul. hányad
097/1	szántó, erdő, kivett, anyaggödör	44,21	4421/58051 tul. hányad
0101/27	gyep	6,32	Békés Megyei Földhivatal földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog
0106/13	szántó	9,59	959/59928 tul. hányad
0127/17	gyep	17,76	1776/25979 tul. hányad
0127/21	szántó	16,01	1601/61992 tul. hányad
0131/18	szántó	1,21	
0131/19	szántó	1,88	
0200/6	szántó	6,57	
0200/7	szántó	0,20	
0230/18	szántó, vízállás	20,93	
0237/12	szántó	6,02	
0240/2	gyep	0,40	Védett ter.
0240/3	erdő	6,10	Védett ter.
0265/1	szántó	21,46	2146/22866 tul. hányad
0279/3	szántó	20,30	2030/4791 tul. hányad
0280/13	szántó, anyaggödör	5,09	509/59949 tul. hányad, a Békés Megyei Földhivatal földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog
0284/6	szántó	2,51	251/3789 tul. hányad

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozások
0311/2	szántó, gyep	48,86	DÉGÁZ Rt. bányaszolgalmi jog, a Békés Megyei Földhivatal földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog
0352/6	szántó, csatorna	64,53	6453/105355 tul. hányad
0403/3	szántó	8,35	835/122975 tul. hányad
0406/3	gyep	1,27	
0427/1	szántó	5,74	574/74044 tul. hányad
0466/4	gyep	6,96	
0468/16	szántó, anyaggyödör	38,62	3862/69587 tul. hányad
0471/1	gyep	5,23	
0499/2	szántó	9,22	
0507	szántó	58,32	5832/17402 tul. hányad
0510	szántó, anyaggyödör	258,92	25892/32840 tul. hányad
0516/3	gyep	3,32	
0516/5	gyep	7,43	Békés Megyei Földhivatal földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog
0534/7	szántó	86,52	8652/16174 tul. hányad
0547/8	szántó	94,48	
0575/1	szántó, erdő	16,35	1635/6111 tul. hányad, védett árterület
0582	szántó, erdő, anyaggyödör	21,20	Védett árterület
0586/1	szántó, erdő	63,31	Védett árterület
0734/1	szántó	34,67	3467/22137 tul. hányad
0734/2	szántó	41,55	4155/123782 tul. hányad
0736/1	szántó	4,81	481/67238
0743/6	szántó, nádas	39,64	3964/12753 tul. hányad
0752/23	szántó, nádas	9,61	961/10296 tul. hányad, községi mintatér
0761/3	gyep	3,04	
0773/5	szántó	5,04	504/96269 tul. hányad
0773/15	szántó	41,94	4194/30263 tul. hányad
0790/33	szántó	16,48	1648/142509 tul. hányad
0790/36	szántó	20,35	2035/8699 tul. hányad
0797/15	szántó	5,27	
0797/19	szántó	19,59	1959/10710 tul. hányad
0803/20	szántó	7,17	
0813/27	szántó, erdő	25,64	2564/42256 tul. hányad
0818	szántó	16,96	1696/15681 tul. hányad
0820/5	szántó	12,57	1257/19815 tul. hányad
0820/22	szántó, töltés	11,27	1127/80641 tul. hányad
0820/24	szántó, töltés	6,70	670/58528 tul. hányad
0820/33	szántó	51,08	5108/38312 tul. hányad
0820/35	szántó	17,21	1721/34757 tul. hányad
0820/41	szántó, töltés	14,70	1470/29470 tul. hányad
0820/53	szántó	43,83	4383/27436 tul. hányad
0837/1	szántó	4,23	423/154742 tul. hányad
0837/5	szántó, töltés	3,49	349/21559 tul. hányad
0837/7	szántó, töltés	4,59	459/19884 tul. hányad
0837/10	szántó, töltés	18,86	
0845/1	szántó, árok, csatorna	40,63	4063/52732 tul. hányad, Békés Megyei Földhivatal földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog

Helyrajzi szám	Művelési ág	AK érték	A terület hasznosítására vonatkozó korlátozások
0845/4	szántó	25,69	2569/61200 tul. hányad
0860/3	szántó	4,04	404/59612 tul. hányad, Békés Megyei Földhivatal földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog
0862/21	szántó	1,98	198/26366 tul. hányad, MOL Rt. bányászolgalmi jog, Békés Megyei Földhivatal földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog
0874	szántó, erdő, gyep	13,47	1347/133903 tul. hányad
0892/7	szántó, töltés	4,09	409/45409 tul. hányad
0892/12	gyep	16,06	
0906/12	szántó	15,68	1568/12485 tul. hányad
0936	szántó, erdő, út, anyaggödör	27,03	2703/57008 tul. hányad, DÉGÁZ Rt. bányászolgalmi jog
0953/1	szántó	4,18	418/9418 tul. hányad
0953/4	gyep, csatorna	1,94	194/224 tul. hányad
0955/1	gyep, csatorna	2,30	
0956/1	gyep, csatorna	2,53	
0958/11	gyep	19,90	
0958/12	gyep	2,21	
6006/1	szántó	5,82	Zártkert, DÉGÁZ Rt. bányászolgalmi jog
6777/2	szántó	12,55	Zártkert
6784	szántó	40,98	Zártkert
6786	szántó	23,22	Zártkert

A sorsoláson a szövetkezetben még ki nem adott részarány-földtulajdonnal rendelkező személyek vehetnek részt.

A sorsolás nyilvános, azon bárki jelen lehet.

A sorsoláson bármely okból meg nem jelenő jogosult később a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet, ebből az okból a sorsolás eredménye nem változtatható meg.

A védett (emiatt magántulajdonba nem adható) földterületekre vonatkozóan a tulajdonosi jogosítványokat azok állami tulajdonba kerüléséig a Körös–Maros Nemzeti Park Igazgatósága gyakorolja. Az ide kerülő személyek a földrésztel-sajátításakor kártalanításra jogosultak.

Akinek a nyilvános sorsolás jogos érdekét érinti vagy sérti, törvénysértésre hivatkozással a sorsolást követő 48 órán belül a Fővárosi és Pest Megyei Földművelésügyi Hivatalhoz címzett, de a Békés Megyei Földművelésügyi Hivatalhoz (5600 Békéscsaba, Kétegyházi út. 2.) kifogást nyújthat be.

Szabó István s. k.,
hivatalvezető

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönycsoportjában vagy a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275), illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2006. évi éves előfizetési díj: 90 216 Ft. Egy példány ára: 207 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +184 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

06.1830 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert vezérigazgató-helyettes.

